

شاصنم غریب

به کوشش : محمد ابراهیم توکل

طراحی و تدوین : امین غریب

شاصنم غریب ، دستانی ترکمن خلقینگ آراسینده اۇرآن گینگدن یایران هم کۆپچلیک طرافیندان سۆیولپ اوقالیان ادبی یادگارلیک لردن بیر دیر.

شاصنم غریب ، دستانی مرموم نفس فواجه اوغلی نینگ طرافیندان چاپ تیارلانیپ ایلکنجی گزک ۱۹۴۵ نجی ییلدا کتاب بولوپ چیقپ شونندان سونگ هم بو اثر ترکمن هم روس دیل لریندا بیر نأپه گزک نشر ادلیپ بوکتاب بولسا اونۇنگ باشینجی نشری دیر . بونشر اونگی چاپ ادیلن دنگشدرمه لر نتیجه سینده دستانینگ ماضر کی نشری نینگ شعرلربولوم لرینی اونچاقلی اولی بولماسادا کأبیر اۇزگیش لرگیزیلدی . اۇنگی نشر لره گیرمه دیک بیر نأپه تازە معلومات بیلن اوستی دولدۇریلدی و کأبیر نامتقیق لیق لار آنیقلاشدیریلدی .

آیری آیری شعرلرینگ اوستی یتریلدی ، کأبیر سۇزلم لرینگ آنغلادیان معنی سی و اونده یان فکر لر تاییندان فاص فلقی لاری سایلانیپ آلیندی .

شونونگ بیلن بیرلیکده آیری آیری مسله لر بیلن باغلانشیقلی بولان فکرلرینگ ایزی گیدرلیگنی ساقلاماقلیغا کأبیر سۇزلرینگ فلق آنغلالاتلارینگ فاص یۇرگین لی لرینی سمیب آلماقلیغا آیراتین اونس بریلدی . اثرینگ دیلینده اساساً دستانچیلیق ماصیتنی ساقلاماق بیلن بیرلیکده ، کپله شیک دیلینینگ آیراتین لیق لاری هم گۇز اونگینده توتولدی .

عشقی واجتماعی روشه یازیلان (شاصنم غریب) دستانی (گۇزاوغلی) و مویرلوقضا همرا یالی آوتوری بللی بولمادیق آنونیم اثرلرینگ بیر دیر اثر دابیان ادیلن واقعه لار بولسا شو آیده یالاری یوزه چیقارماق بیلن باغلانشیقلی آلینیپ بارلیبار . معلوم بولیشی یالی ، مسن وزیرینگ اوغلی غریب ، شاصنم بیلن سۇیشیار . ارکلی ماشغالا دورمیشنی قورماق وغریندأکی آرزو یاشلارینگ بیریرینه بولان مهرلی قاراشینینگ گون ساین آرتماغینا سبب بولیار . اما لعنت لی دوزگون یاش لارینگ اۇزبورگلرینده بسلان سۇیمی امیدلری نینگ انگسات لیق بیلن باشا بارماغینا ممکن چلیک برمه یار ، دیاربکر یوردینینگ سلطانی شاه عباس مسن وزیرینگ آرادان چیقماغیندان پیدالانیپ اۇزادن عهدیندن دانیار . اول قیزی شاصنمی یتیم قالان غریبا روا گۇرمه یار ینه شو یاغداى ضرارلی ایکی سۇیگیلی نینگ آراسیندا آبی آیرالیق لار باشلانیار .

بو آیرالیق اثرینگ ایلیک باشلاریندا اونچاقلی دأل یالی بولوپ گۇرینسه ده اول باردیغیا گۇیچلنیپ چیلشیریملی ماصیتا اۇریلار . غریب اجه سی آبادان اوپاسی گل جمال بیلن بیله لیکده یهوریتدن قاولیار . شویردن باشلاپ اثرینگ تولغوندریمی گۇیچی اۇزینه چکیچی لیک ماصیتنی گیدیگیچه آرتیار . دستانی اوقان وقتنگدا سرگردانچیلیق چکیپ دورلی بیر ستمی سزاوار ادیلن مونگ لرپه آدملازینگ گچمیشدأکی گۇزغینی یاغداینی گۇزاۇنگینه گتیریاوسنینگ .

ممنت ایامیندا فلک جبریندن

قاراباغریم قانا دۇندی نیلأین

اقراری یوق شاه عباسینگ ظلمیندن

گلشنیم فزانا دۇندی نیلأین

اینه شونونگ یالی سطرلر شول ظلمی لعنت لایچی ناله مکمینده دستاندا اۇز بیانینی تاپیب دیر . بوسطر لر مونگلارچه زممتکش لرینگ یوراگیندن جوشیب چیقان یانغینلی سوزلرینگ بیریره جملانیپ آیدلان قیسغا بیانی دیر .

مونىنگ اۋزى (بايلار اوچىن گونده بايرام گونده طوى غريب اوچىن گونده مسرت گونده اوى) دييليان ايامدا انچه مه آبادانلارنىڭ قارا باغرىنىڭ قانا دولدورلندىغىنا ، اولارنىڭ گل عمرلارنىڭ كوله دوندرلاندىگىنى شاياتلىق اديار . شونونگ اوچىن هم ظالم و اقرارسىز شاه لارنىڭ تىپى مكمينده شاه عباسنىڭ ياغاريلماغىنى و اۋنونگ زاندى يامان كىشى نىڭ فاش اديلمگىنى خلق داستاندا قازانلان اساسى اوستىن ليكلرنىڭ بىرى مكمينده بىلمىك گرك .

گچمىشىده شاه لار فان بگلر طرافىندان دۇردىلن عدالت سىز دورگون ضرارلى خلق اوچىن فراغت ياشاماغا ، ارگلى ماشغالا دورمىشنى قورماغا هيچ مىلى ممكن چىلىك يوقدى . آقاليق اديجى استعمارچى توپارلار . دورلى يولار بىلن كۇپچىلىگىنىڭ بفت سىزليغا اوپراماغىنا سبب بوليار دى . شىله ياغداى ضرارلى مونگرپه انا آتالار اۋز عزيز فرزندلرىدىن آيرى سالىنيار دى ، اينه ياغداى آشاقداى سطرلرنىڭ اساسىندا آيدىنگ بريليار :

شاه عباس سنىڭ دردىنگدن

اوغلوم گىندىر يهوردىندن

اۋلىنىپ شانىڭ دردىندن

ايكى عاشق فاشنود بولماز

نه اوچىن وعده لار اتدىنگ

ادن وعده لرىنگ يۇتدىنگ

آقرباشيغا سن يتدىنگ

سن دى فدا بىزار بولماز

بوسطر لرشاه عباس يالى رهمسىز دۇنگ يورك ظاليم و عدالت سىز شاه لارنىڭ مقيى كىشىنى آچىپ گۇركزىار . فان بگلر طرافىندان انچمه غريبلارنىڭ آرزو ايسلگ لرى نىڭ آياق آستىندا دپالنىپ ، اولارنىڭ اهلى مق مقوقدن ممرهم اديلاندىگىنى . اۋز مكانلارنىڭ قاولىپ . آغىر سرگزدانچىغا سالاندىغىنى آچىق گورگزىار . شاه عباس طرافىندان اديلن ظلم ستمى ضرارلى غريب كوپ مشقت لارى باشىدىن گچرىار . اول يهورتدان قاولاندىن سونگ كۇ چوپانچىلىق اديپ كۇماراز سۇرىپ اۋز گزرانىنى دولاندىريار ، اول ياد اولكه لردا اوى سىز ايل سىز قايغى كلفته مسافرچىلىق چكىپ گزىار . اونۇنگ ايره نان گيره دون تاپمان گزن وقتلارى آزبولمه يار . اول اۋزنىڭ بوآغىر ياغداىنى آشاقداى يالى انچمه سطرلرده بيان اديار :

قهيه فلک سالدى منى بو درده

من نيلاين بىرمنزليم بولماسا

ياد اولكه ده اولربولدوم بويرده

اوچىپ گىدسام بالى پريم بولماسا

مونها گزسام منىڭ مونگول فوشىم يوق

قارداشىم همدميم دنگيم دوشىم يوق

بللى ياز وبهاريه يوق قشىم يوق

مشكل اولر مقربىم بولماسا

آيراليق اودينا دوزه بيلمه نم

سؤورياردان كونگول اوزه بيلمه نم

يدي يل بويرده گزه بيلمه نم

فرج ادرگه سيم وزريم بولماسا

غريبينگ باشيندن شيله آغير ياغدايلار گچيان وقتندا شاصنم هم اؤزكوشكينده آرقاين ياشامايار , رومي تايدان يتيان عذابينگ پاقدان آشا آرتيق بولماغي اؤز سؤييان يگيد يينگ اوستنه آبانيان موپلار آغير شرط لرده . قين ياغدايلارده ياشايانديغي باراداي آجي فبرلشاصنمي " يؤز اؤلدوريپ يؤزديرالديار " اؤزمالان آدمسي بيلن دورميش قوريب بيلميانديغي اوچين اؤنونگ ايه ني آوا ايچني زهره گيه ني كوينه دونيار . غريب نه قادا بيرگليپ قايدانداده اولارا آرقاين دوشيش ماقليق ميسر بولمايار . اولار پادشاه نينگ ياساويل لاري طرافيندان ايزارلانيار . شاه عباسينگ اؤز ادن عهدندن دانيپ قيزيني قوشين سرکرده لرنينگ بيرينه (شاه وليد) دورميشا چيقارماغي يوراگينه دوماغي بولسا شاصنمينگ اينجالينغي بتين لي پوزيار , شوندان سونگ اونونگ ياتيپ مازاسي اوتوريپ قراري بولمايار . داشني قورشاپ آلان قايجي غم اونونگ گيمه گونديزيان يولداشي بوليار . اوز قيزي نينگ سؤييان يگيدي نينگ بارديغنا قارامان شاه عباسينگ اونى شاه وليد دورميشا چيقارماق بولانليغي وشاصنمينگ شيله عدالت سيزليغا قارشيليق گورکزمآگي بارادآگي فکر شؤدستان بيلن باغلانشيقدان آيديليان فلق روايتلاريندا هم اؤز بيانيني تايپپ ديرن . ن . مورزاويونگ "" ميوه سيامت "" ۱۸۱۹ - ۱۸۲۵ ديين كتابندا ا . م . موندايونگ كاسپي دنگزيندن آمي دريا چنلي گچرن روايتي بارادا يازان ايشينده شاصنم بيلن غريبينگ آراسينداكي سؤيگي بيلن باغلانشيقلی فلق آراسيندا انچه روايتلارينگ آيديليانديغي يورته بلانيار . اولارينگ مثال مكمينده گورکزن روايتلارينگ معنيسي " شاصنم غريب " داستانينگ معني و مقصدى بيلن بللي درجه دا سلاشيار ا . م . مورزاويونگ گورکزيان روايتندا بولسا شاصنمي آتاسينينگ اؤز كونه دوستلاريندان بيرى قارري بابا برمك ايسلاندي هم آيديليار . بو ياغداي برينجي دن " شاصنم غريب " داستانينگ سوژه سي فلق آراسيندا بار بولان روايتلارينگ اساسيندا قورلانديغي آنكلديان بولسا , ايكنميدن هم يوقاري قاتلاق وكيل لرنينگ آد شهرت اوچين هر ميلي عدالتسيزليغا وميدانسيزليغا ال اورماغا تيار ديقلارنى گورکزيار . غريب اؤزينينگ ماصيتى بوينچا سؤييان قيزينا وفالى اصل لي مقصد اوغريندا توتان يرلى مرکت اديان , قورقمازاق , توكل هم ازيلميلارا رهمدار يگيت لرينگ تيپي شكلينده بريليپ دير . اول اؤز ياغداي نينگ جداغيرليغيني ياتلاپ ياشايش شرط نينگ آده ياشايشنا منگزش دالديگيندن زيرانسه - دا اهلي قينچليقلاري مرد ليك بيلن باشدان گچريار . اؤز اوستينه آبانيان موپلار اوچين لافي كچليگه يؤز اورسه ده همه لر بيلن آرقاقتاشيقلق اتماگينگ هر ميلي ممكن چليكدن پيدالانماغينگ طرافيندا دوريار . اؤزينينگ صفالى ليقي وملايم فاصيت بيلن كوپچليگينگ سؤيگيسيني قازانماغي اونگاريار . غريب " بانيندان قورقپ , معشوقينينگ يانيندان گيتمك عاشق لار اوچين عاردير " ديين فكر اساسيندا مرکت اديان هر ميلي قين شرط لردا آغير ياغدايلار دا ياشايانديغينا قارامان شاصنمدن فبر توتوپ دوريار آزدا كوپدا ممكن چيلىك تاپان وقتندا سؤيگلي سنينگ يانينا گليپ گيديار . داستاندا گورکزليشينه گورا شاصنمينگ غريب بيلن دوشيشاندايغيني بيرگرك عبدالله وزيرگوريار . شاصنم اول بو ياغداي شاه عباسا فبر برر ديين قورقى بيلن گوررينگلر كوشيشيانچا غريبى باشقا بيريانا ايريمك بوليار . اما غريب : غريب ديير آفر مقصد اجل يتسه برمز فرصت مالا غنيمت بو صمبت گيدريم يوق اؤلماگينچه

دېمك بىلن اصل لى مقصد اوغرىندا اۆلېمە دا تيارديغىنى آيدىار . شول آيدىلانلار بىلن بىرلىكدا غرىبىنگ بۇش يل چوپانچىلىق ادېپ آلتى يىل ماراز سۇرىپ گزماگى . توتاندان گلن بايلىغى غرىب . فقير لارا پايلاماغى هم اونونگ اۆز زىمىتى بىلن ياشاماغى مالايان , زىمىتىشە رىمدارلىق گۆزى بىلن قاراينان آدم دىغىنا شاياتلىق اديار .

شاصنم بارادا آيدانمىزدا اول هم اۆزى نىنگ باشاربانگ ليغى موش گارلىگى و وفالى ليغى بىلن ماصىت لندريليار . اول اۆزايىسلە گىنە يتىپ بىلمىاندىغى اوچىن گۆز ياش دوکوپ آغلاسدا , ىرى گلندە آيغىتلى قارارا گلماگى اونگاريار , ظالم شاه عباسىنگ پنجه سىندن قوتولماغىنگ يکە تاك يولى مكمىندە قاپماقلىغى غرىبا تکلېف اديار . باشا ايش دوشن وقتندا هاويل مالت ليغى يول برمان , اۆزىنىنگ پايفاسلى ليغى و اويلاپ تاپچى ليغى بىلن چلشيريملى ياغدايلاردان قوتوليار . اۆزى نىنگ دستانىنگ ايلكى باشلاريندا شاصنمىنگ اۆز انه سىنە يالبارىپ يۆزتوتيان ىرىندن باشلاپ تا كىتابىنگ اىنگ سونگىندا "شاوليدىنگ طوينىنگ اوستىنە غرىبىنگ باريان ىرىندە " اۆز آتاسىنا يۆزلىنىپ آفرقى سۆزۈنى آيدىپ غرىبا قايوشيان ىرىنە بارىانچا اديان مرکت لرى نىنگ , آيديان سۆزلىرى نىنگ كويىسى اونونگ سلىقاتلى و پايفاسلى بىر قىز دىغىنى گۆزكاريار . شو آزالىقدا شاصنم دورلى ماصىتدا دورلى تىپدا بولان بىر نۇجه آدمادۇش گليار . شولارىنگ آراسىندا شاصنمىنگ آغىرمالينا قىنانيانلار بىلن بىرلىكده اونى آداپ دورلى يول لار بىلن غرىب دان ساويتماق بوليان بد نيت لردە اونگا سۆز قاتىجى " عاشق " سوماق لاردا بار .

شاصنم بىرچىك دە آلجرامان شول آدملارىنگ هرھايىسى نىنگ دىلىنى تاپىپ كېلىشيار . اول پالى بوزوق بابافان شاطرىنگ بوک تىمىنىسى بريار " ىدى آيلاپ طوى توت " دىيىپ شاه وليد بولسا مىلە ساليار . طوى اوستونە گلن غرىبى گۆرانىندن سونگ شاصنمىنگ اۆز قاقاسىنا يوزلە نىپ آيديان سطرلرېنى بولسا تولغونمان اوقاماق ممكن دال :

شاصنم وليدە بارار اويلاما

غرىب اولسا منى قالار اويلاما

آتام شوگون آفر زمان ايله مە

گوپىرىنگ غرىبى اۆلدورىنگ منى

شيله سۆزلىرى آيتماغى هم آيدان سۆزىنىنگ ايزىندا دورماغى باشاريان مردانا قىز آفردا فلقىنگ قولداماغى بىلن مقصدىنا يتيار و اۆزىدىن يىگىدىنە قوويشيار .

بوسۆزباشى بولسا ترکمىستانىنگ شىراتلى يازىچىسى بايرام مەمداآفوندىف دان .

مودرلان " مەمداابراھىم توکل "

شاصنم غریب

راویلاز آنداغ روایت قیلار لارکیم ، دیاربکر آتلی بیر شهر بار اردی ، اونونگ پادشاسی نینگ آدینا شاه عباس دییر اردیلر . شاه عباسینگ مسن وزیر دیین بیروزیری بار اردی ، گونلر ده بیرگون پادشاه مسن وزیر بیلن آو اولاماغنا چیقديلار . شول وقتدا پادشانینگ آلدیندان بیر بوغاز تاوشان چیقدی . اما پادشانینگ عالی یادینا دوشوپ اول تاوشانا (ممی گلیپ دگمه دی، اوندان سونگ ، اول بوغاز تاوشان مسن وزیرینگ آلدینا گلدی وزیرتاوشانی اولاماغی یوراگنه دوردی اما یاغشی سین ادیپ گورسه تاوشان بوغاز اکن ، مسن وزیر هم اوزعیالینینگ مامله اکینی یاتلاپ اول تاوشانی اولاماغلیغا الی بارمادی . شونلیقدن بوغاز تاوشان سلامت اوتیپ گیتدی ، سونگ شاه عباس مسن وزیر ایکسی بیری بیرینه دوش گیلدیلر ، وزیر پادشانینگ یانینا باردی هم تاوشان مقینداکی واقعه یادینا دوشوپ گولدی ، اوندان پادشاه : ای وزیر گولر یالی منینگ نامه عیبم بار ؟ دیدی وزیر:

من اوز احمق لیغما گولیارین یانگی مانگا بیروبوغاز تاوشان دوش گلدی اما عالیمنینگ مامله اکن لیگی یادیم دوشوپ تاوشانا رهمیم اینیپ دگمه دیم دیدی . اوندان پادشاه : اول تاوشان مانگادا دوش گلدی . من هم عالیمنینگ مامله لیغی یادیم دوشوپ اونگا دگمه دیم ایکیمز یورک دش اکنمیز ، گل اونونگ یالی بولسا ایکیمز اوغلانلارمیزا فاتمه اوقالی ، اگرمنینگ اوغلیم سنینگ قیزینگ بولسا ، قیزینگ منینگ اوغلیم بر ، اگرده سنینگ اوغلیم منینگ قیزیم بولسا من قیزیمی سنینگ اوغلیمگ براین شونلیقدن ایکیمیز قودا بولارمیزدیدی . اول بیرآز مدتدان ینه مسن وزیره قراب : ای مسن وزیر هرکیم شو شوزیندن دانسه لعنت گه گرفتار بولسین دیپ دیلیندن فط یازیپ عهد نامه سینی وزیره بردی ، اوندان سونگ بولار اولارنی اولاپ ینه اوایلرینه قایدیپ گلدیلر . آیدان آی ، گوندن گون اوتدی . بیرنیچه زماندان سونگ پادشانینگ قیزی مسن وزیرینگ هم اوغلی بولدی . پادشا قیزینا شاصنم دیپ آد قویدی ، وزیر من بو یردا غریب بولوپ گلدیم اوزیم هم سانگا قول بولدم اونونگ اوپین اوغلیم غریب دیپ آد قویارین دیدی ! شونلیقدن دیدی گیجه گوندیز طوی توماشا اتدیلر ، غریب بیلن شاصنمی تربیه اتمک اوپین انه لیگه تابشردی لار ، یاشینا یتن سونگ ، بولاری مکتبه بردیلر ، مکتبینگ بیر طرفیندا اوغلانلار ، ایکینجی بیرطرفیندا هم قیزلار اوترار اردیلار ، غریب بیلن شاصنمینگ آراسینداکی سؤیگی بۇ مکتبه باشلاندى ، اولار بیری بیرینه گوزقاش بیلن اشارت ادریلر ،

آغشام قایدانلاریندا بیری بیری نینگ بوینلارینه قوللارینی سالیپ قایدادریلر . مکتبه گیدنلریندا بولسا یولنگ اوغرینه چیقپ تا بیری بیری لرینه دوشیانلار (قاراشیپ اوندان سونگ بیله قوشولپ گیدردیلر . بولار شیله لیکده مکتبه اوقاپ اون دورت یاشلارنه یتدیلار . گونلر دن بیرگون غریبینگ آتاسی مسن وزیر کسل له دی ، گون گوندان مالی زبون بولوپ دنیا دن امیدین اوزیپ آفر بیرگون عالینی یانینا چاغیردی . شا عباسینگ یازان عهد نامه سنی چیقاریپ عالینینگ الینه بردی . ای فاتون سانگا معلوم قیلاین شاه عباس بیلن عهد پیمان قیلغان فطمز شول تورار ، سن بۇ فطنی ماکام ساقلاغیل بیروبار قضا یتپ اولسام بۇ فط سانگا درکار بولار دیدی . اوندان سونگ وزیرغریبی یانینا چاغیریب : ای اوغلو من بۇدنیا دن اوتر من ، آتام منی اولاندیرمه دی دیپ مندن ناراضی بولماغیل ، من سنی پادشانینگ قیزینا آداغلاپ اوندان عهد نامه آلاندیرین من اولسام دا پادشاه سانگا قیزینی برر اوزینه گیو هم اوزینه وزیر ادینر سن غم چکماگیل دیدی . غریبینگ آدینا ایلکی باشدا ، شانظر قویولپ سونگ آتاسنینگ اولماگی بیلن اونونگ بۇ آدنینگ غریبه اوریلانیدیگی باراداهم بیر اثر بار . وزیر آرادان چیقدی ، غریب اونى آبرایلی ادیب جايلادی ،

اوندان سونگ غريب : من شاصنمی قارينداشيم دييپ اوى ادرديم . ايمدى اول منينگ معشوقيم اكنى ! دييپ اؤران وقتى فوش بولدى , آتاسنينگ برن عهدنامه سيني انه سيندن آليپ شاصنمينگ كتابنينگ آراسينه ساليپ قويدى , بيروقت شاصنمينگ بۇ فطه گوزى دوشوپ گورسه آتاسنينگ برن عهدنامه سى اكنى . غريب منينگ قارينداشيم دير دييپ قورقارديم بۇ فطدن معلوم بولماغينه گؤزا اول منينگ آداغليم اكنى دييپ شاصنم هم مونگا اؤران فوش وقت بولدى و گونلر ده بيرگون شاصنم بيلن غريب ايكى سى شرط اتديلر . شاصنم : اى غريب هايسى ميز مكتبه اونگرتى بارساق گيما قاليب باراندان ايكى سرپاي آلماي ادبلى ديدى , غريب بۇشرطه راضى بۇلدى.بۇ گيجه اوپلارنه گليپ ياتديلار . شاصنمينگ گوزينه اوقى گلما تانگ آتينه اوقلامادى . ارتيرى ايربيلن همه دن اونگ مكتبه باردى . غريب غفلت اوقسينه گيديپ مكتبه گيچ گلدى گؤرسه شاصنم اياه گليپ دير شاصنم غريب دان وعده سرپايى آلدى . بوگون اووقوتاران سونگ دوقسرپايدان شرط ادپ اوپلارينه قايتديلار , غريب بوگيجه بارماغنى ديليب دوزقويپ ياتماقچى بۇلدى , اما انه سى بۇايشدن فبردار بولوپ : اى غريب نامه ايش اتماقچى بوليارسن ؟ دييپ سؤرادى اوندا غريب : اى انه من شاصنم بيلن شرط اتديم هركيم مكتبه گيچ گلسه اوندان ايكى سرپاي آلماي دييپ بوگون من اوتولديم . اول مندن ايكى سرپاي آلدى . ينه ارتير دوقسرپاي دان شرط اتديك شونونگ اوپين هم بوگيجه اوقلامان دييپ بارماغيم ديليب دوز بريب ياتماقچى بولار من ديدى . اوندا انه سى : اى غريب سن آرقاين اوقله من سنى ارتير ايربيلن تورزار من ديدى . غريبينگ مونگا وقتى فوش بولوپ اوقلادى , بوسؤز بويردا قالسين , ايندى فبرى شاه عباس بيلن فانم ايكى سى شاصنمی پيقارماق مقيندا مصلمت اتديلر . فانم اى پادشا قيزينگ كمالا گليپدير . ايندى سن اونى كيجه برماگه مصلمت بيلرسينگ ؟ ديدى پادشاه : اى فانم منينگ مسن وزيربيلن ادن عهديم باردى . اول هم دنيا دن اوتدى ايندى بو ايشينگ گنگشنى سن اؤزينگ برديدى .اوندافانم : بو ايشينگ گنگشنى من برسم , اونونگ گنگشنى شيله سن كوپ ميلس ماركانى گوردينگ , هى اؤزينگ يالى شاه لاردان قيزينى اؤزيتيمينه برنى گؤردينگمى ؟ سن ايندى اوپالمان قيزينگ اؤزيتيمينگ برمينگ ؟ آفرسونگيندا اتمه گينگ هم شوميدى ؟ بوپيزينگ اصليميزه نسلميزه ياراشماز , سنينگ بو ايشينگ قباط ايش بولار , پادشاهيم ديدى . اوزال هم ايكى كونگوللى بولوپ اوتران شاه عباسا فانمينگ بۇ سؤزى معقول گويندى . آنداغ بولسا قيزيميزى اونگا برمألى , فانم يونه سن ايندى قيزينگى مكتبه ايرما , دييپ پادشاه عيالينا تابشير دى , ايندى فبرى شاصنم قيزدان اشيدينگ : شاصنم ارته سى ايربيلن تورپيپ مكتبه گيدمكچى بولدى . اما انه سى اونگا : اى شاصنم نيراك گتجك ؟ دييپ سورايدى . شاصنم : مكتبه ديدى . انه سى :

ايندى سنينگ مكتب وقتينگ گچدى . باشقا هنراؤورن ديدى .

شاصنم گوزى گريان سینه بریان قفسه دوشن قوش دک بولوپ انه سینه يالباريپ بيرغزل آيتدى :

اشــــــــــــيت منينگ عرضيم مرمتلى انه

انه مــــــــــــن دردلىنى يانديرما بيله

آق ســــــــــــؤيدينگ امميشاه من قانا قانا

انه مــــــــــــن دردلىنى يانديرما بيله

فاطاره چكىلن يوك دؤر نر دگيل
ميداندا دوكيلن لاش دير مردگيل
ناميسين توتماغيل كيشى آر دگيل
انه من دردلىنى يانديرما بيله

الينگدا پياله قانما دول سون
عشقندا گل منگريم سارغاريپ سولسون
يانىپ كويپ استفوانيم كول بولسون
انه من دردلىنى يانديرما بيله

بارماغيمدا يوزوك طلا قاشق ليدير
اي چي ييمده اود يانار گوزم ياشليدير
رمم ايله عجزه قارا ساچليدير
انه من دردلىنى يانديرما بيله

بيرمانگا يتىپ سيىز اوليالار دؤنياب
منى هلاك اتما اول دورمه غيناپ
يا گوزجك بوليارمينگ عشقى سيناپ
انه من دردلىنى يانديرما بيله

گيجه گونديز يالبارر من ميبه
سيرييم آيتما درديم بيلمزطيبه
شاصنه ديير من گيدر من غريب
انه من دردلىنى يانديرما بيله

اما اجه سى يان برمه دى شاصنمينگ يورگى يانىپ آرام قرار قالمان زار آغلاپ ينه بير غزل آيتدى :

ظلمينگ بيلن قهبه فلک
بيزى ياردان آيرا سالدينگ
ابراهيم دک اودا ياقىپ
مفلا بيلن نارا سالدينگ

پوزدورپ عمره فشـتـينى
گـزديرپ جهان دشـتـينى
سينديرپ ممبت كـشـتـينى
بىزى بؤفونفوارا سـالدينگ

مـفا بيلن پر فون اديپ
گؤزده ياشيم مـيـمـون اديپ
بىزى لىلى مـجـنـون اديپ
قىزىقلى بازارا سـالدينگ

يار اوزاق گـچـدى ماليميز
فـلـك بوزدى اقبالـيـميز
مـنـجم آپـدى فاليميز
بىزى بافتى قارا سـالدينگ

شـاصـنـم دىير بؤلديم گدا
غـرـيـبـما مـيـمانيم فدا
نـيـلاين اى قـاـدير فدا
غـرـيـبـم دان آيرا سـالدينگ

القصة شاصنم : من مونچا غمدا يانيپ كويرمن غريبيمينگ هالى نچوك كا ؟ دييب بيردوغرى كوپه بيلن يوگورپ مکتبه باردى . اما ايچرى گيرماغه پکينيپ مکتبينگ داشندا دورپ غريبي گؤزلار اردى . ايندى سؤزى غريبدان اشيدالينگ , غريب شول اونگى دستور بوينچا اوزالقي عادتينا گؤرا بوگون هم ايربيلن مکتبه گلى . گورسه شاصنم مکتبه يوق , تا قوشلوغا چلى قاراشدى اما شاصنم گلمه دى بو اموال غريبينگ كونگلى بوزدى . شاصنم كؤنگولدن چقمانسونگ , اول ساغايىنى هم بيلمه دى . ملاسى اوقا ! د ديبن دا غريب كتابنگ يوزونه قاراپ بير غزل آيتدى گؤرباق نامه دييار :

اي يارانلار مسـالـمانلار
نـه بـولدى ياريم گلمه دى
دوغلان قـاـرداش مهربانلار
نـه بـولدى ياريم گلمه دى

گلر من دئیپ وعده اتدی
گلر وعده سـیندن اوتدی
ارته دن پاش وقته یـتدی
نه بـولدی یاریم گلمه دی

قیزیل گل لار دسـته بـولدی
دسـته لار بی بسـته بـولدی
مگرصـنم فسـته بـولدی
نه بـولدی یاریم گلمه دی

یا بـرونک پـنـدین آـلـدی
یا بیرغـیری بیلن بـولدی
یار بـیریـهـویز دردا قـالـدی
نه بـولدی یاریم گلمه دی

بـودرلر نـچـهـک درد اولدی
یانـدی یـوراگیم زرد اولدی
گـؤزیم یـولیندا دورت بـولدی
نه بـولدی یاریم گلمه دی

دردلی قـل ایـستار طـیبـین
هیچ کیشـی بـیلمز نصـیبـین
صـنم آغـلاتدی غـریبـین
نه بـولدی یاریم گلمه دی

القصة غریب بؤسؤزونی تمام اتدی . اوندان سونگ , شاصنم بی طاقت بولوپ غریبینگ یانینا بارماغا هیچ بیرعلاج تایمان داشاردا

دوران یریندن ملاسیغا یالباریپ بیر غزل آیتدی :

بلبلی بیچاره سـن گل عشقیدان فریاد قیل
عاشقـی سرگشته بولسانگ اویقونوی برباد قیل
دینمایان شـام و سـمرلر داد ایله بیداد قیل

بیر عمارت ســــن قیلپ عشق اؤینی آباد قیل
جان مــــلام بیر زمان گل یاریمی آزاد قیل

هر کیشی مونداغ بلالار بیرله بولسا بیشــــمار
قالماغای قــــولیندا آنینگ ذره یانگلیق اعــــتبار
تیتره شــــر ســــیماب دک تندا بؤ جانیم بیقرار
یاریمیز مکتــــبده ییغلاریز بــــؤ یرده انتظار
جان مــــلام بیر زمان گل یاریمی آزاد قیل

قــــویمادی اؤز مالیمادونی بی دوران منی
هجر دشتینده کؤین دک اتدی ســــر گردان منی
عشق آفتی قــــیلپ دیر بی ســــروسامان منی
جانیم آلمای قــــویمادی اول دردی بی درمان منی
جان مــــلام بیر زمان گل یاریمی آزاد قیل

تــــیغی بیدادی فلک یرگه آقــــدیردی قانیمی
بیلیمادیم هجــــران شبنده سود ایله نقصانیمی
تیتره شــــر رگوده ملک لر اشیدپ افغانیمی
جانیم چیکــــمازدان بورون باریپ گؤراین یاریمی
جان مــــلام بیر زمان گل یاریمی آزاد قیل

بیر مغلوم سن اررسن شــــهر ایچینده با کره
درگاهینگا یوز توتوپ یارینگ وصالین استاراه
بال اورنينا بیزگه آوی ایچیردی بــــؤ دردی غم
تلمورپ مثلئ گدا دک یارین ایســــتاپ شاصنم
جان مــــلام بیر زمان گل یاریمی آزاد قیل

القصه , ملا شاصنم دن بوسؤزی اشیدپ میران بولدی , اونونگ باشینا عشق سوادسی دوشگانین بیلدی ده غریبینگ سافاغینی
بیلمزلیگینگ بیر سببی باراکن . گل بولارینگ کونگولولرین آلاین دیپ اوغلانلاری آزاد اتدی , غریب هم گتماکچی بولدی , ملا سی : ای
غریب سن نامه اوچین سافاغنگی بیلمز سن ! سنی تا سافاغنگی بلیانچانگ ایبرمز من دیپ غریبی مکتبه سالیپ ایشیگی داشیندان
بکلدی , غریب اؤز اؤزینه فداینگ اؤرانینی پیغمبرعصاسی بیلن دورترمیش آیدار دیلار بوسؤز دوغری اکن .

من شاصنمینگ عشقیندا یانار دیم ، بو هم اونونگ اوستونه بولدی دییپ آغلادی . اوغلانلار گیدندن سونگ ، ملا شاصنمه مکتبه گیرمکلیگه اشارت اتدی . شاصنم طاهوس دک بولوپ یۆزمونگ ناز وشیهه بیلن مکتبه گپردی ، اول اۆز آتا انه سنینگ بولار مقینداکی فکرینی غریبه مألھ ادیپ بیرغزل آیتدی غریب هم اونگا نصیحت ادیپ جوغاب بردی :

شاصنم :

قولاق سالیپ اشیت منینگ عرضیمی
سندن مندن دوران اۆتدی غریبیم
الله سالدی آیرالیغینگ مبرینی
دوشمان آیرالیغا توتدی غریبیم

غریب :

میدادوشدیم دیبان غمگین بولماغیل
من منلیگینگ آفرزوالی بار دیر
آیرالیق دردیندن گل دک سولماغیل
بوکملیگینگ آفرکمالی بار دیر

شاصنم :

قیده کی کمال دیر قیده کی وصلال
بیغلاپ اۆتسم گریک نیچه ماهی سال
گل قاجالی اۆزینگ دورست یولا سال
دوشمان بیزه یوزون چیتدی غریبیم

غریب :

بیرطعنه سۆز اوچین مونچا قاجار سن
عاشق بولسانگ نیچه یانیپ اۆپرسن
اۆزعیبینگی اۆزینگ نیچون آچارسن
صبر قیلسانگ سونگرا وصلالی باردیر

شاصنم :

صبرایله مک بيله بتمز بولایشنگ
تدبیرین ادره یوقدیر هیج کشینگ
اوتورسنگ قایغی دان قوتولماز باشینگ
گلن دولت قوشگی گیتدی غریبیم

غریب :

عاشق اولماز کوپ فونابه یووتماسه
معشوق اولماز باغرین کباب اتمه سه

گرت ســـــیزلر بیزه یالغان آیتماسه
بیزه باشـــــدن قیلان اقبالی باردیر
شاصنم :

ایکیمیز یتیرمز لروصـــــاله
گیتمه دوستم بيله بـــــوزوق فیاله
... گینگ پتین اینـــــدی کماله
فلک بیزنی اویناپ اوتدی غـــــریبیم
غریب :

قایغینی کـــــو پ اتمه ممنتینگ آرتار
آیرالیغینگ تیغی باغـــــرینگی بیرتار
یالاندیر بوســـــؤزلر تقدیرا دارتار
هرکیشی نینگ یوزمونگ فیالی باردیر
شاصنم :

صنم آیدار دین سؤزیم اتمه ســـــنگ
منی بیرگیمه دا آلیپ گیتمه ســـــنگ
اؤزگه یردا باریپ وطن توتماسانگ
پپاق اســـــتفوانا یتدی غریبیم
غریب :

غـــــریب آیدار قایغی بیلن اوتورما
رنگنی سارغاردیپ اؤزینگ یتیرمه
چکیپ کـــــونگلونگه غبارگتیرمه
ازده بیرقـــــمت قیلانی باردیر

ایکیسی بو سؤزی تامه ادنلریندن سونگ : شاصنم : ای غریب جان اونونگ یالی بولسا وعده ادن فالادمی مندن آل میندان اوزاق دور
سام , دوست دوستان دوپ آتامه فبر برر, تیزراق آتامینگ یانینا باراین دیدی , غریب : ای سودیگیم , بزینگ عشقمیز اؤل یونه
بیرمجازی دی ایندی بولسا , حقیقی عشقا اؤریلیدی , سنی بو یرده اؤپمک یاغشی دأل , فدای مرادیمیزا یتورسه اوندان سونگ دوران
سورریس دیپ اونگا کونگول لیک بردی . سونگ شاصنم بیلن غریب فوشلاشیپ هرهایسی اؤز اوپلرینه قایتدی . شول گونینگ ارته
سی غریبینگ انه سی شاه عباسینگ یانینا باریپ دیلیندن برن عهد نامه سینی آلیپ شاه عباسینگ یانینا باریپ ای شاه عباس , وزیر
بیلن وعده ادیپ دینگ , شول وعدانگده وفا بولسا , گوره ین دیپ گلدییم دیدی , شاه عباس : ها ناهیلی وعده ادنمیشم ؟ دیدی
غریبینگ انه سی : سن وزیره شيله وعده ادیپ سینگ , اگرمنینگ اوغلیم سنینگ قیزینگ بولسا سن قیزینگ منینگ اوغلیما بر ,
اگرسینگ اوغلینگ منینگ قیزیم بولسا , اودا من قیزیمی سنینگ اوغلینگا بره ین دیپ سینگ , ایندی شول ادن وعدانگا وقت یتدی
دیپ , عهدنامه نی پیقاریپ شا عباسا بردی .

شاه عباس عهد نامه نی اوقاپ گوردی ، گورسه اؤز ديلندن برن فطی بیلن اؤز باسان مهری ، پادشاه درغضب بولوپ بو فط وزیرینگ اؤزی طرفیندان یازیلان دیر. اول بو فطی منینگ طرفیمدان یازیلپ قیلیپ مهرباسیپ دیر دییپ قهار غضبا دولدی ، هم غریبی انه سی بیلن بیزلیکده شهردن قاپوپ چیقارماقلیغا بویروق بردی .

پادشاه نینگ بویروغینا گؤرا غریب بیلن انه سینی شهردن قاپوپ چیقاردیلار . شهر دن اوزاق مۆلده مسن وزیرینگ بیزجایی باراردی غریبینگ انه سی قیزینی هم غریبی آلیپ بارپ شول جایدا یرلشدی ، اما تیز وقتدان غریبینگ یاقین قارینداشلاری گلیپ غریب بو یردا دورسه شاه عباس غریبی اؤلدورر دییپ قورقی لاریندان اونی آلیپ گیتدیله ، غریبی اؤز یورتلرینه التیپ چوپانچیلیغا بردیله . غریب مال باقیپ یوران یریندا چوپانلارینگ بیری بیلن دوست بولدی . گونلرده بیزگون غریب شاصنمدن آیرا دوشوپ ناپه وقتدان باری مال باقیانی مسابلا دی گورسه شاصنمدن آیرا دوشالی باش ییل بولوپدیر . شاصنمینگ عشقی یورگینه دوشوپ زار آغلاپ اؤز یاقین دوستی چوپانینگ یانینا گلیپ : ای دوست ، منینگ ایزیمدا یاریم قالدی ، بو چوپانلیق دان چیقاین دیسام ، مال ایه سی گویرمیآر ، من موند باغلی بولوپ قالدیم ، ایندی سن بو درد دن قوتولپ یاریما قوشار یالی مانگا بیزمصلمت بریدی . اوند چوپان دوستی : ای غریب سن هرگون اوبا بارانینگدا بؤ مال لارینگ بیز ایکی سانیسینی میداندا تاشلاپ بار . اوندان سونگ بو مال لارینگ ایه سی سنی چوپانچیلیق دان قاور ، سن بولسانگ بوایشن قوتولوپ ، شاصنمینگ یانینا بارپ بیزسینگ دیدی . غریب بو مصلمتی معقول بیلپ ، دوستینا قاراپ بیز غزل آیتدی :

باش ییل بولدی آیرادوشدیم یاریمدن
 علامیم یوق یارابارا بیلمه دیم
 هیچ کیم فیر آلماز منینگ مالیمدن
 علامیم یوق یارا بارا بیلمه دیم

اوتندن گچن دن فیر آلالی
 سؤزلاگنده شیرین دیلی ثنالی
 اون بارماغی بوغین بوغین مینالی
 علامیم یوق یارا بارا بیلمه دیم

باش ییل بولدی من گلمیشام آمانا
 صنم جانینگ باری یوقی گمانا
 کیشی یاردن آیرادوشسه یامانا
 علامیم یوق یارابارا بیلمه دیم

باش ييلدير ســــيئامدا كؤپدير آرمانيم
چــــيقار بــــؤلدى ايندى تنيمدن جانيم
گــــيجه گــــؤنديز فــــكريم صنم سلطانيم
عــــلاميم يــــوق يارا بارا بيلمه ديم

بارچانــــى يارادان قــــادير فدايم
شاصنم قيز ديرلر كؤنگول فوشــــگاهيم
غــــريب آيدار تــــيلــــيمده دير ثنايم
عــــلاميم يــــوق يارا بارا بيلمه ديم

اوندان سونگ ، غريب هر گونده مال لاردان بيردن ايكي دن ميداندا تاشلاپ اوغرادى ، بير نيچه گوندن سونگ مال ايه سى گؤرسه
مالينگ ياريسى يوق بولوپدير . اوندان سونگ مال ايه سى : بوچوپانى قاويپ باشغا بير چوپان ساقلان ديبپ ، غريبى قاودى . غريب
چوپانليقدان بوشاپ ، يولا دوشدى ، فدايا يالباريپ سن منى يارا يتير ديبپ بير غزل آيتدى :

اوال يارادان فــــدايم
اؤزونگ يــــتــــير يارا منى
تــــيلــــيمده باردير ثنايم
اؤزينگ يــــتــــير يارا منى

مــــقــــينگ يولندا رهبر لر
فــــطــــيپ اولتورغان منبرلر
صــــمــــراده گزن چهل تن لر
اؤزينگ يــــتــــير يارا منى

گؤزده ياشــــيم آقار سيلان
بــــيزه قــــســــمت بيله بولان
بــــمــــقى مــــضرتــــى پهلوان
اؤزينگ يــــتــــير يارا منى

بــــؤــــســــيئاميزبؤلدى يارا

بیان ایلا یین بـــــــیر پارا

شـــــــیفی فلیل ویس القره

اؤزینگ یتیر یارا منی

غریب دیر نه دیر گناهیم

تیلیمده باردیر تناهیم

اول آفـــــــر بیر اللهیم

اؤزینگ یتیر یارا منی

غریب گۆزی گریان ، باغری بریان ، بیرناچه منزل یول یؤریپ دیار بکره ، گلدی شاصنمی گؤزلاپ دیار بکرینگ مکتبینه باردی ، اول یرده شاصنمی تاپمادی سونگ مکتبده اوقایان اوغلانلاردان سوردادی ، اوغلانلار : شاه عباس شاه وزیر دین یرده بیر کوشک سالدیرپ شاصنمی قیرق کنیز بیلن شول کوشکده قویوپ دیر دیدیلر . غریب شاصنمی ایزلاپ شول کوشگه بارماقچی بولدی . اول کوشگه بارماغینگ چاره سینی آغترادی غریب بیر آدمدان شاصنمی قیرق قوی بولدی او لارینگ بیری اؤلیپ دیر . ارتیرا یر بیلن بنده بازارینا قل آلماق اوپین شاصنم گلجک میش دین فبری اشیتدی . بوفبری اشیتگچ ، غریب بیر قارری عیالینگ اؤینه باردی . اول عیال بیلن قیامت لیق انه اوغیل بؤلدیلر غریب : ای انه ارتیر شاصنم قل آلماق اوپین بنده بازارینا گلجک میش . ارتیر منی بنده بازارینا آلیپ میقیپ ساتینگ . باهامی بولسا مونگ طلا دییر سینگیز ، اگرده شاصنم بوکل قولینگ نامه هیناری بار ؟ دیپ سوراسا ، بوکل قولیم سازینا عاشق دیر دییر سینگیز دیدی . انه غریب سؤزی بیلن راضی لاشدی ارته سی ایر بیلن غریب کلا سینا قارین گیدی یوزونه قارا سورتپ بیرمبشی قل صفتینه گیدی . انه غریبی بنده بازارینا آلیپ گیتدی شاصنم آطلانیپ گلدی آیلانیپ قل لارینگ بهاسینی سوردادی . سونگ ائانینگ قولینینگ بهاسینی سوردادی انه : قولیمینگ بهاسی مونگ طلا دیدی . شاصنم : یافشی قول لارینگ بهاسی اوتوز قیرق دینا دیر سینگ کل قولینگ بهاسی اؤران قمت مونینگ سببی نامه ؟ دیدی انه : منینگ قولیم سازاندا عاشق دیر دیدی . شاصنم قولینگ آیت ، بیر بیت آیدپ برسین دیدی . بازاردا گزیپ یوران بیر آدمینگ قولیندا ایکی دوتار باردی غریب اونینگ بیرینی قولینا آلیپ بیر غزل آیتدی :

قولاق سالپ اشیت منینگ عرضیمی

آلار بولسا ننگ قل جاینه آل صنم

کیشی بیلمز منینگ اصل ذاتیمی

آلار بولسا ننگ قل جاینه آل صنم

بویرگ ونلیک اؤتر دنیای فانی

کؤپ بولار عاشقا معشوقینگ آلی

گوهر شناس بولسا ننگ گوهری تانی

آلار بولسا ننگ قول جاینه آل صنم

جانى آلا ترمـينه لى قول لارى
عاشقى كويدورر شيرين ديل لرى
مفاسش بولارلار بغدادقول لارى
آلا بولسانگ قل جاينا آل صنم

عاقل بولسانگ بومعنى نى فهم ايله
گرفتارى جمالينگ من رمم ايله
رقيب لاراليندن بو گون وهم ايله
آلا بولسانگ قل جاينا آل صنم

رقيب لاراليندن پنهان قيل منى
فريدار سن بوگون ساتين آل منى
غريب آيدار مق عاشق من بيل منى
آلا بولسانگ قل جاينا آل صنم

اوندان سونگ شاصنم انه سينه آيدى اوغلينگ آيت ينه بيربيت آيتسين ديدى .اوندا انه غريبا يؤزليپ : اى كل ينه بير بيت آيت !
ديدى غريب ينه بير غزل آيتدى :

گولر يؤزلى سـ روى قدلى نگاريم
بو سؤزىنگ فهمينه يتسنگ نه بؤلدى؟
بارچامفلوق بيزگه دشـمان دلداريم
رقيبيلاردان هدر اتسنگ نه بولؤدى؟

جمالينگ گـورماگه من انتظارمن
بيرعشـقينگ درينده من بيقرار من
اؤلينچاهـ صـنم جان من فريدار من
ساللائيپ آلدیمغا گلسنگ نه بؤلدى؟

هرکيشى مقىقت سـؤزىنى ديبير
موندا مانگا قيلان ممشـرده كؤير
شاه عباس اشيتسـه دريمى سؤير
عاقليم بو سؤزه يتسنگ نه بؤلدى؟

ھەر عاشق دورىنى ســـــــــــــورر ھاغىندا بلبل لر سايراشـــــــــــــار چمن باغىندا من يۇريرمن آيرالغىنىڭ داغـــــــــــــى يىندا من جان
 مرممىت قىلسانگ نە بۇلدى؟ *** غريب عاشق آيدار فكريم يتيردىمىســـــــــــــنى گۇرپپ من اۇزىمى يتيردىم آزاد
 باشـــــــــــــىم بندى قىلىپ اوتوردىم فريدار سن ساتين آلسانگ نە بۇلدى؟ غريب بو سۇزى آيداندا سونگ ، شاصنم غريبى تانيدى ،
 اونىڭ وصال ايزلاپ ، مېشى صفتىندە اۇزىنى قل اديپ بنده بازارىندا ساتدىران دىخىنى انگلاپ ، انىڭ مونغ طلا برپ غريبى ساتين
 آلدى . شاصنم يامان گۇزدن چكىنىپ غريبى شول گىجە قوللارنىڭ آراسىندا قويدى . ايندى فېرى غريبان آل ، غريب اۇز سۇورىارىندىن
 بوايشى قاتى گۇردى اول : منى قوللارنىڭ آراسىندا قويدى دىپ شاصنم قھارلانىپ چىقىپ گىتدى . ايندى فېرى شاصنمىدىن
 اشيدىڭ . شاصنم : من غريبى ايلدىن چكىنىپ قوللارنىڭ آراسىندا قويدىم غريب موى كونگلىنە كىرىپ ، بىردن قاتى گۇرايماسا
 يافشى دىر دىپ ، ارتىر ايرىلدىن تورپ ، قوللارنىڭ آراسىنا باردى . گورسە اول ىردا غريب يوق شاصنم قوللار يولنىپ اول مونغ طلا
 برپىپ آينان مېشى قول ھانى ؟ دىپ سورادى . قوللار : اونىڭ آغشامقى چىقىپ گىدىشى ، شوندا سونگ اول ايزىنا دولانىپ
 گلە دى دىپ آيتدىلار . شاصنم اۇزايىپىدىن : غريبى قوللارنىڭ آراسىندا قويمىغىم اونگا آغىر دىگىدىر دىپ . ادن ايشىنە پشمان
 اتدى . الله جانىم بونچوك اموال بولدى ؟ دىپ فكر درياسىنا غرق بولپ ، ايزىنە اۇرىلدى اۇيە بارپ ، بافتى نىڭ قارالغىندىن زىرە
 نىپ ، ايمىنى كپلە دىپ آفمىر اتدى . شاصنم اى بارفدايا ، ايندى منىڭ بافتىم آچىلمازمى ؟ دىپ ئالپش اديپ قان آغلاپ قارا
 گىپ يىردىن قالمان ياتىپ قالدى . غريب ، آغشامقى چىقىپ گىدىشىنە ھىچ ىردە اگلنمان اۇز اۇيلرىنە انە سنىڭ يانينا بارپىدى اما
 بوھم ارتىر قالمان ، قل لارنىڭ آراسىندا چىقىپ قايتماغىنا اۇگىدى . شاصنم اونكى دن ھم بتر قايسى غما اولاشسە گرک دىپ ھاپا
 بولدى . اوغلىنىڭ ھاپا بولانىنى گورىپ ، انە سى آبدان ھم ھاپا بولدى . ھر نىچىك بولسادا غريبى كوشىشىدىرىمك بولوپ اونگا
 كونگول لىك بردى : اى اوغلوھ سن بىدىپ ھاپا بولوپ اوتورما قاغىنىڭى الله آسان اتسىن ! گونلردە بىر گون غريب كنگىنى اوينان
 بولپ يورگا كنگ بىر قاررى عىلنىڭ تاراسىنا دىدى . اونىڭ تاراسىنى سىندىردى . اول قاررى عىال : اى غريب منىڭ بىلن اوينىپانگ
 شاھ صنم بىلن اوينا دىدى . بوسۇزدن سونگ غريبىڭ دىدى اونگىدندە آرتدى . اول بىرپالچى قاررى مامانىڭ يانينا بارپ : ماما ،
 يافشى پال آتپ بر ، من آفر دا شاصنم قاوشىپ بىلبارىن مى ؟ يادە قاوشىپ بىلمە يارىن ؟ دىپ ، پالچى ماما قاراب بىرغزل
 آتدى :

ماما من يـــــــــــــولدان آزاشدىم
 گل منى بىر يولا سالغىل
 لىلى دىپىپ مد دن آشدىم
 مېنون كى پۇلە سالغىل

 ياراچىن دىنماى يانا من
 گاه توتاشىپ گاه سۇنە من
 بىر يگە غريب صونا من
 مرغزالى گۇلە سالغىل

سانگا دیریریم کۆنگل داغینتھین ات یولینگ ایراغینگۆرست گل بلبلینگ باغینترآپیلخان گۆله سـالخیل***گنگش
 برآزاشـخان قولهقـوش یلغایمزایریم بیله؟ کروانیم گۆچ یـپـدیرچولهمنی بـیر منزله سالخیل***غـریب
 دیرلر آدمی اظهـار ایـلـاین دادیمی اشیت منینگ فریادیمی منی یار یولینا سـالخیلغریب سۆزینی تماه
 اتدی . اوندان سونگ , قارری ماما پال آتدی پالدا غریبینگ مقصدی برجای گۆریندی . ماما : ای اوغلوغ غریب جان , سن باریپ
 شاصنمینگ چهارباغینداکی باغبانا یتیم بولسانگ , باغبان بیله چمن باغلاسانگ , اونی هم شاصنمه ایبرسنگ , شاصنم چمنی تاناپ
 چهارباغا گلیپ مقصدینگی برجای اتسه گریک دیدی . قارری مامانینگ برسۆزی غریبا معقول گۆریندی . اول شاصنمینگ چهارباغینا
 گیتمچی بولپ انه سیندن رفصت دیله دی . اما انه سی رفصت برمه دی غریب ینه رفصت دیله دی انه سی ینه راضی بولمادی , اوندا
 غریب انه سینه قاراب هر نیچیک بولسا دا گیتمچی دیگینی بیان ادیپ , بیر غزل آیدار بولدی :

فوش قال ایمدی کعباھ انه
 من بوگۆن گیتمه لی بۆلدییم
 شاه عباس فانینگ دردیندن
 باش آلیپ گیتمه لی بۆلدییم

باش قـویوپ پیره استاد
 سـالیپ من اۆزیمنی اودا
 قوشـولوپ عاشق فرهادا
 شیرین دییپ اۆتمالی بۆلدییم

گزه بيلمان اوشــــبو یرده
صنم ســــالدى ياویز درده
ياريار دييپ ياديرــــلرده
من مسکن توتمالیــــ بۆلديم

دوزمان آيراليدق زهرينه
گيده ريم بغداد شــــهرينه
گۆز يوميپ غمينگ بمرينه
دوراوپين باتمالى بۆلديم

غريب ديير قارينداشــــيم
كۆير بۆلدى ايچيم داشــــيم
ايندى ياد ايلاره باشــــيم
آليبان گيتمه لي بــــؤلديم

القصه , غريبينگ انه سى غريبدان بوسۆزى اشيدن سونگ , اونينگ آهى زاريندا دۆزگتيرمان اوغلينا رقصت بريپ , زار آغلاپ بيرغزل آيدارگرى :

مسن وزيرابۇلدى سانگا ســــؤينديم
بالام سنى بيرالله غه تابشــــيرديم
بيرنيچه گون بويونگ گۆريپ قــــوانديم
بالام سنى بيرالله غه تابشــــيرديم

بيرياراوپين فونابالار يــــؤدار سن
ايندى منى گل جمالــــى نأدرسن
ياربولينا باشــــينگ آليپ گيدرسن
بالام سنى بيرالله غه تابشــــيرديم

گۆزيمينگ روشنى نوريم سن ايدينگ
بهشــــتيم فردوسيم مويريم سن اتدينگ

چون بافتيم ميداريم باريم سن اتدينگ
بالام سنى بيرالله غه تابش يرديم

ايندى سن گيدر سون اوزاق يول لارا
مروت اتمأين غملى قل لارا
سوراغ سالس لام گرک ايلدن ايلره
بالام سنى بيرالله غه تابش يرديم

دوشمان يوزى قارا بولس يين آرادا
بىزى قويدى بيرتوكنمز بلادا
آبادان ديير يته بيلمان مـ رادا
بالام سنى بيرالله غه تابش يرديم

غريبينگ گل جمال آتلى بير اؤياسى باردى شول وقت اول هم غريبينگ يانينا گليپ ساچين ياييپ يوزين يرتيپ , زارزار آغلاپ بيرغزل
آيتدى :

آرادان بيرسـ ؤز گچمأين
آقاـ ان قايدا بازار سن ؟
مـ ونگ گلدن بيرگل اچمأين
آقاـ ان قايدا بازار سن ؟

يافشـ يامانيمدان بيلماي
كفن دونيمي راسـ ت قيلماي
الينگ بيله گـ ؤزه سالماي
آقاـ ان قايدا بازار سن ؟

باغريم بـ ولى پاراپارا
يورده گيمه سـ الدينگ يارا
بىزى ايله دينگ بيچـ لاره
آقاـ ان قايدا بازار سن ؟

من گچدیم ایندی بـــــــو جانان
ال چکدیم ســـــــوؤدی زیاندان
شـــــــو میدیر امیدیم سندن
آقا بـــــــان قایدا بارار سن ؟

بیرقـــــــارری نینگ پندین آلیپ
گیدر بولدینگ باشـــــــینگ آلیپ
بیزی یانارودا ســـــــالیپ
آقا بـــــــان قایدا بارار سن ؟

یاندی یورک باغـــــــیریم یاندی
عمریم باغچه ســـــــی تالاندی
تیریک لیک ســـــــنینگ بیلندی
آقا بـــــــان قایدا بارار سن ؟

یوره گیم اودا داغـــــــلادیپ
باقتیما قاراباغـــــــلادیپ
گل جمالی قان آغـــــــلادیپ
آقا بـــــــان قایدا بارار سن ؟

القصة ، اوندان سونگ ، غریبینگ انه سی بیلن اوپه سی زارزار آغلاشیپ ، آفیری چاره سیز لیک دن ، غریبا رفصت بردیلر ؟ غریب صمرا اطراف یوزله نیپ گیدی بردی ، اول گیدیبرسین ایندی بیرایکی سؤزی عباس دان اشیدیلینگ گونلر ده بیر گون شاه عباس قوشونی بیلن آو اولاماغینا چیقدی . شهرینگ بیرطرفیندا بیر بای بار اردی ، اونینگ آدینا منصوربای دییر اردیلر ، اونینگ بیر قیزی بار اردی آدینا گل نهال دییر اردیلر ، پادشاه شول گون گون اورتا وقتلاری هوانی اسسی گؤزیپ ، باریپ منصور باینگ موضینینگ باشیندا دوشدی . شول وقتدا گل نهال کنیزی بیله سراینگ بیر پنجراسیندان قاراب دوردی . پادشاه نینگ گؤزی گل نهالا دوشیپ مهری گیدیپ ، اونگا عاشق بولدی . اول بیر آدامدان : بو کیمینگ قیزی ؟ دییپ سورادی اول : منصور باینگ قیزی ، آدینا گل نهال دییرلر دییپ جوغاب بردی . پادشاه : منصوربای قیزی مانگا برسین ؟ دییپ آدم ایبردی . منصور بای باران آداما مرمت ادیپ : فوش گلیپ سیز ، یافشی گلیپ سیز ، پادشاه پادشاه لاردان ، غریب غریب لاردان ، فوجا فوجالاردان قیز آلا بیزینگ قیزیمیز پادشاغا مناسیب دالدر دییپ اونی قایتاریب قویبردی . پادشاه طرفیندان ایبرلن وکیل اؤزینه آیدیلان سؤزی پادشاغا فبر بردی ، پادشاه بوسؤزی اشیدندن ، قهاری گیلیپ ، دؤنیا سیخمان گؤره ین قیزی کیم آلا اکن ! دییپ ، قاهارلانیپ ، سیاست قیلیپ بدر گیدی . باریپ مره فانه سینا گیدی . پادشانینگ گیدن گونی نینگ ارته سی ملب دن بیرسوداگر گلدی منصورباینگ سرموضینینگ باشیندا دوشدی .

اونینگ آدینا ازبرفوجا دیردیلهر بوآده بیر نیچه گون شول یرده بولدی . ایندی فبری گل زیبادان اشدینگ ، گل نهالینگ گل زیبا دین بیرکنیزی بار اردی گونلر ده بیر گون گل نهال : ای زیبا ، باریپ بیرسو گترسنگیز نادر دیدی گل زیبا : فوش بولغای . دیپ ، کویزا یوپ داقیپ یولا روانه بولدی موضینگ باشینا بارانده سوونینگ ایچینده بیر شعله گوریندی ، اول یانا بو یانا قارادی تاپمادی سونگ بوشعله موضینگ داشیندا گوریندی . گورسه ازبرفوجانینگ یوزی نینگ شعله سی تورار . کنیز کویزانی سوودان دولدیرپ گیتمکی بولان وقتیندا ، اونینگ گوزی ازبر فوجا دوشدی . کنیز اختیار سیز یقیلدی . کویزه دوویلیپ ، یوپی کویزانینگ ایکی قولقیندا قالدی . کنیزینگ هوشی باشیندان اوچیپ گل نهالینگ یانینا باردی گل نهال : ای گل زیبا ، سوو گتیردینگمی ؟ دیدی . گل زیبا سوو دیپ ، اینه قاراسا یوپده کویزانینگ ایکی قولقی قالیپدیر . گل نهال : ای گل زیبا ، نامه واقعه بولدی ؟ بونامه نینگ علامتی ؟ دیپ سوردی . گل زیبا : ازبرفوجانینگ جمالین گوردم ، بی اختیار بولیپ یقیلدیم ، سونگ نامه واقعه بولانینی بیلمه دیم دیدی . اوندان گل نهال : اونینگ یالی بولسا ، بیزهم باریپ گورالی دیپ گل زیبا بیله سرموضینگ باشینا اوغرادی باریپ گورسه لر ، بیرصامب جمال ، شیله بیراؤادان آده گل نهال عاشقی بیقرار بولدی . قایدیپ اوایلرینه گلدیلر سوونینگ قیسغا سی ، بیرنیچه لر ازبرفوجانینگ آرزویندا بولیپ : شورده بولمالی آده اکنی دیدیلر . القصة ، اولی کیچی یغانیپ منصوربانینگ اوینه باریپ قیزینگ ازبرفوجا برسنگ نامیلی بولار . اوندان منصوربای باریپ قیزیمدان فبرآلینگ اگر راضی بولسا ، من قارشى دال دیدی . باریپ گل نهال دان فبر آدلار گل نهال اوژ راضی لیغینی بیلدیردی ، سوونینگ قیسغا سی گل نهال ازبرفوجا نکاح لاپ بردیلهر ، اوندان سونگ بوسوژ شاه عباسینگ قولاغینا دگدی . پادشاهینگ قهاری گلدی . اما بیرى نینگ نکاح لی عیالینا گویج بیلهن آلاین دیسه اول اوژینه عدالتلی مسابلامیاردی . نامه علاج ادرین بیلمه دی شول وقتدا بیر عیار میله گر بار اردی ، آدینا تایماز دیر ار دیر . اول : ای پادشاهیم اونینگ اوچین قایغی چکمانگ یدی گونده مضورینگیزا گتیرر من دیدی . پادشاه دان رفعت دیله دی پادشاه رفعت بردی

سونگ ، عیار اینه بیر تایاق آلیپ ، یولا دوشدی ازبرفوجانینگ ایشیگینه باریپ بیرگون دوردی . ازبرفوجا جوغاب برمه دی ارته سی ینه گلیپ دوردی ازبرفوجا : سن نامیلی آده ؟ دیپ سوردی ، عیار : من ملب آدمی دیم ، بیر سبب بیله بو شهره دوشدیم . سیزی هم ملب لی دیپ اشدیم . هر وقت گیتسنگیز منی هم آلیپ گیدینگ دیدی . اوندان ازبرفوجا اوژان یافشی سن دویه لری باقیبر دیپ تابشیردی . اون گون باقدی ، بیر دایفانینگ قاوینی باردی ، تایماز بیرگون دویه لری شول قاوینا سالیپ ، اوژی هم دفانینگ اوستونده اوتوردی . بیر وقت قاوین ایه سی گلیپ دویه لری قاودی تایماز : دویه لر مونی یافشی ایبار نامه اوچین قاوینا رسینگ دیدی اوندان تایفان من مونی سنینگ دیانگ اوچین اکمه دیم دیپ اوندان دایفان : قولینداکی تایاغی بیلهن تایمازی یافشی جا اوردی . تایمازینگ یوزی گوزی قان بولدی ، تایماز داد ادیپ ازبرفوجانینگ یانینا باریپ ای فوجا فدمت اده نینگ جزاسی شونونگ یالی بولیارمی ؟ دیدی . فوجا : نامه بولدی ؟ دیدی تایماز : سنینگ فوجا بولانینگ قورسین ، دویه لرینگ یولدان گچیرمه دیرلر سنینگ دویه لرینگ سببلی منی اوردیلار دیدی . ازبرفوجا باشینی آشق سالیپ منینگ اوژ یریم یووردیم بولسا ، مونینگ یالی اتمز دیرلر ، منی غایری گوران دیرلر . هر کیمینگ اوژ اولکه سی یافشی اکنی دیدی . ازبرفوجا یووردینه قایتماق اوچین منصوربایدان رفعت دیله دی . اول هم رفعت بردی . ازبرفوجا تایمازا : گل ایندی ملبه گیدالی ، تاپارمی سینگ ؟ دیدی . تایماز ای جانیم فوجا : فلق گوندیز تاپسا من گیجه تاپارین دیدی . اوندان سونگ دویه لرنه یوکلرنی یوکللاب آقجانی گل نهالی دویا میندیرپ یولا اوغرادیلار . بیرگیجه تا دانگ آتیانچا یول یوردیلر ، دانگ آتاندان سونگ بیر چهارباغا یتدیلر . ازبرفوجا : ملیبینگ یولیندا مونینگ یالی چهارباغ گورمزدیم دیدی . اوندان تایماز : جانیم فوجا ، یولدان آراشیپدیرین ، ایندی سیز شو یرده دورینگ من بو یرله رینگ نیره اکنینی بیرفبر آلاین دیپ اته گینی بیلینه قیسدیرپ شاه عباسینگ یانینا باردی دا : ای پادشاهیم فدمتی بیتیردیم .

گل نهالی فلان یره گتیردیم دیدی . پادشاه اؤزینگ بیرنیچه یاقین آدملارنی آطلاندیریب ایبردی . اولار نایزالارینی یاتیریب ازبرفوجه نینگ اوستونه آط سالدیلار . ازبرفوجه بولاری گوریپ قورقدی . آقبانی تاشلاب اؤزی بیریل مایا منیپ قاپدی بولار هم آقبانی آلیپ , شاه عباسینگ یانینا گتردیلر , آقبا شاه عباسی گورانیندن : ای پادشاهیم , قیامتلیق آتام بولخیل : دییپ آغلادی . پادشاه باشینی آشاق سالیپ بیر آز وقت اوتوردی فدای کونگولینه ریم سالدی . آقبانینگ سؤزونی قبول ادیپ اول قیزیم بیردی ایندی ایکی بولدی بارینگ مونی شاصنمینگ یانینا التیب قوینگ دیدی . آقبانی شاصنمینگ یانینا التیب قویدیلار . ایندی سؤزی غریبدن اشیدینگ غریب صمرا طراف یوزلنیب گیدیدی . بیرنیچه منزل یول یوریب شاصنمینگ چهارباغینا یتیشدی گورسه اولی چهارباغ . غریب چهارباغینگ دروازه سینا آرقا سینی بریب اوتیردی , اما شاصنمینگ فبرینی آلابلمه دی من نامیلی یول بیلن شاصنم جانا عرض مالیمی آیداین ؟ من بیرگولگون یاغلیق بولسام دیم , شاصنم اینه آلاردی , یا بیرکرمانی شمال بولسام دیم شاصنم باشینا اوراردی دییپ غریب بیرغزل آیتدی :

آلاگؤزلی شاصنمینگ

غریب دوششادی ایللارینه

بیز مسگینی آدامیشلار

یانیب بیششادیک آلارینه

من بیر صونالی کول بولسام

یا بیر برتلی چون بولسام

یا بیر ششیدا بلبل بولسام

قونسام یارینگ گل لرینه

اللهیم دان ساغلیق آلسام

گؤزل شاهدان بگ لیک آلسام

من بیر گلگون یاغلیق بولسام

منم آلسا آلارینه

یارینگ قدینا دأل بولسام

یوزونه قوشا مال بولسام

یا بیر کرمانی شمال بولسام

منم پالسا بیللارینه

عاشق غریب مسکن ایلار

گؤزده یاشین تسگین ایلار

بیزی موند مسس کین ایلاصنم گیت سا ایل لرینھخریب بو سۆزی آیدیپ ، دروازانیگ آغزیندا اوتیردی . باغبان
میقپ بیرموسسار سیز یگیدینگ قایغیلی اوتورانینی گۆردی . اول غریبینگ یانینا گلیپ ، هایسی باغینگ گولی سن ، هایسی چمنینگ
بللی سن هایسی آشیاندن پرواز ایلاپ بویرلره گلیپ سن ؟ هایسی یانا بارار سن ؟ دیپ سوردی . غریب : من شیله دن گلیرین
بویرلرده اوغول لیق ساقلاباق آدم یوق موقا ؟ من اوغول سیزه اوغول بولماق دیدی . اوند باغبان : ای اوغلیم ، بیله بولسه ، سن
مانگا اوغول بولای دیدی . بولار آتا اوغول بولدیلار . باغبان غریبی اؤزاونیه آلیپ گلدی غریب باغبانا اوغول لیق بولوپ ، اوبانینگ سیقر
لارنی باقاردی ، گونلر ده بیرگون غریب اویه گلدی . شول گون باغبان اویده یوقدی ، غریب انه سینا قاراب : ای انه آتام نیراک گیتدی ؟
دیپ سوردی انه سی : اوغلیم ، ایندی بهار بولدی ، نوروز گل لری آپیلیپ دیر آتانگ شاصنمه چمن باغلاب التیار دیدی ، غریب :
آتامینگ یانینا من دا بارسام ، مانگا هم گل برسادی دیدی انه لیگی : اوغلیم آتانگ سانگا دا گل برر دیپ ، غریبی باغبانینگ یانینا
آلیپ باردی دا : غریبا دا گل برینگ دیدی . مامانینگ سۆزونی قبول ادیپ غریبا هم گل بردی ارتیری ایربیلن غریب ینه چههارباغا باردی .
گل لر آپیلیپ دیر بیر بولاک گلینگ آراسینده اوتیریپ گل لردن آلیپ بیرچمنی زینت بیلن باغلابی اونی شول یردا قویوپ اؤزی باغدان
میقپ گیتدی . شول وقتدا باغبان گلیپ : بوگون غفلت باسیب گیچ قالدیم دیپ آلتگا ساغلیق بیلن چمن باغلاماغا مشغول
بولدی . اول غریبینگ چمن باغلان یرینه باردی ، بیروقت باغبانینگ گۆزی غریبینگ باغلان چمنینه دوشدی ، گورسه اؤزینینگ باغلان چمن
لریندن . هم آوادن اونگات بیرچمن اکن . باغبان آلتگا ساغلیق بیلن چمن لرینی یغیب یؤریشینه اولارینگ آراسی بیلن غریبینگ
باغلان چمنینی هم قوشیب شاصنمینگ مضورینا آلیپ باردی . شاصنم باغبانینگ التن چمن لرینی بیر بیرگۆزدن گچیردی . گورسا
بیرسانی چمن اؤزان اونگات ادیلیب باغلانیب دیر . شاصنم ای باغبان دوغرینگی آیت ، بو چمنی کیم باغلابی ؟ دیپ غریبینگ باغلان
چمنینی الینه آلیپ باغبانا یاقین لاشیب ، ملایم لیق بیلن سوردی . باغبان : ای جهان سلطانی ، اشیدر بولسانگ من بیر یتیم اوغلن
ساقلاب یؤزون اول چمن شونونگ باغلان چمنی دیر دیدی . بابانینگ بیریتیم اوغلان ساقلاب یؤزون دین سۆزی شاصنمه یارادی . اول
باغبانا فاص یاقین راق سؤیشیب : همیشه شونونگ یالی چمن باغلاغیل دیپ فوش آمدلی سؤزلر بیلن باغبانینگ یوزونه گولوپ
باقدی . باغبان اؤزینه ادیلن فوش آمده یالنگیش دوشینیب ، شاصنم مانگا عاشق بولان اکن دین فکری کونگولینه گتیردی . اول
شیله امید بیلن شاصنمه قاراب بیر غزل آیتدی :

من سؤیمیشم _____
سؤیس _____
ایله مشهور بولان اصیل ذاتینگ
دیس _____
اؤلدرارلر دیمه س _____
اولام

قربان اولام یارینگ ق _____
فوش _____
وقت اولام اونونگ ایلان توینا
هردم فلوت ایلاب بارسام _____
اؤینه
بارسام _____
اؤلدرارلر بارمأسام _____
اولام

نأز غمزانگ يانار فمار گ — ۆزونگدن
قربان اولام ش — هدى ش — كرس ۆزونگدن
گاهى يانگا غيندن گاهى يوزونگدن
اوپس — اۆلديرارلر اوپمه — اولام

من سنى س — ۆيميش — ا جان بيلن ديلدن
سن منى س — ۆيماگه قورقار سن ايلدن
فطايى بارماق — دان مينالى ق — ولدن
توتس — اۆلديرارلر توتماس — اولام

بیر فلوته توتس — ا يارينگ قوليني
ق — وياقلاسا — ا آنينگ اينمه بيليني
آغ — زيمه س — اليبان ش — يرين ديليني
س — ۆرس — اۆلديرارلر سؤرماسا — اولام

من ط — واف ادرمن آياق ت — وزلارينگ
تصرفين ادرمن ش — یدا ق — يزلارينگ
ق — ايماق دوداقلارينگ بال آغ — يزلارينگ
امس — اۆلديرارلر امماس — اولام

گلينگ قولاق س — الينگ يارينگ اوينينه
ط — لاهيكل دا ق — نيب دير بوينينا
ق — وجه باغبان ش — اصنينگ ق — ووينينا
گيرس — اۆلديرارلر گيرمس — اولام

شاصنم باغبان دن بوسوزلرى اشيدن سونگ , قهارلانيب : اى باغبان , آغزىنگى يغنا , هر كيم اؤز مددينى بيلسه يافشى ! دييب غضب بيلن قارادى , باغبان توريب بدرگيتدى , گليپ غريب : شاصنم سنينگ باغلان چمينىنگى قاوى گوردى : اى غريب , ينه چمن باغلاغيل , ديدى . غريب باغبان بيلن ينه باغباريب چمن باغلاب اونونگ ايچينه بير غزلىنى گيزلين قيليپ قويدى , باغبان اونی التيب شاصنمه بردى , شاصنم گولونگ آراسيندا بيرفط گوردى , اول غريبينگ دوزن غزالى دى , اونی آليپ اوقيدى , اوندان شيله يازيليپدير :

ق — ولاق ساليپ اشيت مينىنگ عرضيمي
گ — ونه گ — وندن بتر ب — ۆلديم دردينگدن

نالار پـ كـدـيـم فـراقـيـنـگـدا هـ جـ رـيـنـگـي
قانلار يـغـلاب اوتـر بـؤـلـديـم درـديـنـگـن

بيلمن مقصودىما هـ لـاـچـان يـتـرـمن
بودرد ايله باشـ يـم آلـيـپ گـيـدرـمن
ممنـت لى باغبانا فـدـمـت ادار من
اؤزگه وطن تـوـتار بـؤـلـديـم درـديـنـگـن

غـ رـيـبـلـيـقـدا سن گلـمه دـيـنـگ قـاشـ يـما
رمـم اـتـمه دـيـنـگ گـؤـزـدن آقـان يـاشـ يـما
اجل ياسـ يـقـيـنى قـ وـيـوـپ باشـ يـما
يارـيـارـيـپ اوتـر بـؤـلـديـم درـديـنـگـن

چمن باغـلاب نـامـه يـازـيـب گـ وـنـدارـديـم
سـن دـيـپ اؤزگه دن يـوزـوم دؤنـدرـديـم
دولت پـراغـيـنى آغـلاب سـ وـنـدـيرـديـم
بـيـگانـه لـيـك ادر بـؤـلـدـوم درـديـنـگـن

غـ رـيـب آيـدار گل قـ وـيـوـپ من آدـيـمى
بو وطندا كـيـش يـ بـيـلمـز زـادـيـمى
سـنـدن اؤزگه كـيـمه آيـتـاي دادـيـمى
سـنـانـگا دادـيـم آيـدار بؤلـديـم درـديـنـگـن

بوسؤزبان سونگ , شاصنم بى طاقت بوليپ سینه سينينگ بندلرينى آچيپ , اؤز مالينا آه چكيب گؤزىندا ياش , كونگلىندا يار داغى ,
قوليندا دسمالى , گؤز ياشىنى سوبريب , يؤراگنى پاره پاره قيليب , آه اوريب زارزار آغلاب بير غزل آيتدى :

بهار بؤلدى گل آچـ يـلـدى
منينگ گلـم آچـ يـلـمازـمى
بـبـلـيـنـگ قـانى سـاچـ يـلـدى
منينگ فـانـيـم سـاچـ يـلـمازـمى

فبريم يــــوق بهار اولدى
چــــمن لر لاله زار اولدى
غــــربيم دن فبر گلدی
کره يول لار آپــــيلمازمى

دولتلى دن دولت گــــيــــتدى
نــــوبت رقيــــبلارا يتدى
ساقى اجل ميين تــــوتدى
كفن دونيم بيــــچــــيلمزمى

شاد يۇراگين يول لار قالدی
گل دگره سين زاغلار آلدی
عاشق ياريم غــــيــــرى بۇلدى
ينه شــــراب ايچــــيلمزمى

شاصنم ديير عــــمــــريم گلى
گيلدى مــــمــــبت يولى
آچيلدى باغلارینگ گلى
منینگ گلىم آچيلمازمى

بوسۇز دان سونگ , آقبا گلدی گۇرسه , شاصنمینگ گۇزیندا ياش , باغريدا داش , داد ادیب اوتیر , آقبا : ای شاصنم , سانگ نامه
بولدی , مالینگ نیچیک ؟ دیدی اوندا شاصنم بیقرار بولیپ , ينه بیر غزل آیتدی :

آقبا ســــانگا ســــيــــرى مالیم دیاین
یارینگ گلى گلى اۇزی گلمه دی
باشــــيــــمدان گــــچــــانین بیان ایلاين
یارینگ گلى گلى اۇزی گلمه دی

شوم رقيــــبلر بیزی یاردان آیرمیش
فلک عشــــرتمینگ نهالین قیرمیش
منینگ یاریم تنگری کــــيــــمه بویۇرمیش
یارینگ گلى گلى اۇزی گلمه دی

ســـــــــــــــــياھ زولفلاريم پارە چکميش

ســـــــــــــــــيناھ اوزى پفرز يارا چکميش

ســـــــــــــــــبب نه دير بفته قارا چکميش

يارينگ گلى گلى اوزى گلەمە دى

ســـــــــــــــــياھ زولفيھ پارە پارە بولپدير

تيل تيل بولوپ دارا دارا بولپدير

سبب نه دير بفته قارا بولپدير

يارينگ گلى گلى اوزى گلەمە دى

مينيگ ياريم مســـــــــــــــــن وزير اوغليدير

ممبتي بير اقرارا باغلى دى

آتامينگ اليندن ســـــــــــــــــيناھ داغليدير

يارينگ گلى گلى اوزى گلەمە دى

قههه فلک منـــــــــــــــــى قىلـــــــــــــــــىدى بيگانا

اوزى گلەمە گلى گلى غايبانا

مينيگ اوچين يتيھ بولمىش باغبانا

يارينگ گلى گلى اوزى گلەمە دى

عاشق بيلن معشوق ايشـــــــــــــــــى بىرگى

وعده سى وفا سى قـــــــــــــــــولى بىرگى

مويرى جنت فلقي مســـــــــــــــــنى بىرگى

يارينگ گلى گلى اوزى گلەمە دى

شـــــــــــــــــاصنـــــــــــــــــم قىز دىرلار مينيگ آديما

بىر آه اورسم عـــــــــــــــــالىم يانار اؤديما

ياراتغان ذوالجلال يتيـــــــــــــــــش دادىما

يارينگ گلى گلى اوزى گلەمە دى

القصه بوسؤزندن سونگ ، شاصنم باغبانى چاغىرىپ : اى باغبان ، باغى آراسسا قىلغىل ، من ارته ايربيلن باغ سيلينا گلر من ديدى .
باغبان باغى آراسسالاب ، اونونگ اطرافىنى كسه كى آدملايه قدغن اتدى . غريب بو ايشلاره دوشىنىپ ، دانگدن باغا سيلاگلى اول
ميوانلارنى اؤزىنه همدم بىليپ ، اولارا قاراب بير غزل آيتدى :

باغ ايه سى باغىن اتمىشش قدغن
شاصنم قىز باغ سىلينه گلادير
بلبل لر قىزىنىڭ لر گلدن گل لره
منينگ يارىم باغ سىلينه گلادير

نرگس گؤزىنىڭ يىمىمىپ غيا باقماغىل
گؤزىشىم صبر ايله سىل دى آقماغىل
ناله هجران چكىب باغىم ياقماغىل
منينگ يارىم باغ سىلينه گلادير

طوطى سن اؤزىنگى سىمىمىپ وزه چاغلما
صنوبر سن بىمىمىپ اگىب آغلما
سنبىل سن سىمىمىپ تارتار باغلما
منينگ يارىم باغ سىلينه گلادير

بنوش باش اگىب دورغىل فدمتدا
بولوت توت آفتابى سن بو ملوتدا
شاصنم دىيىپ باشم قالدى كلفتدا
منينگ يارىم باغ سىلينه گلادير

غريب عاشق بوگون باغبانلىق قىليپ
آيرالىق دردينه باغرىنى دىليپ
عاشقنى نىنگ يىتمىم بولغانىن بىليپ
شاصنم قىز باغ سىلينه گلادير

غريب بوسؤزونى تام ادىپ گل پتده لرىنىڭ آراسىندا گىزلىپ ياتدى . القصه ارتير ايردن شاصنم قارىنداشلارنى هم قىرق كنىزى بىلن
باغا گلى قىزلارنى توپارتوپار بولوپ گل لرى سىل اتماگه ايردى اؤزى هم باغىنى سىل ادمگه باشلادى بردن بيرقىز غرىبىنىڭ گىزلىپ
ياتان گل پتده گل پتده سىنىڭ يانىنا گىلپ ، غرىبى گورىپ قاپدى . باغىنىڭ اورتاسىندا بيرموض باردى . اونونگ دگره داشى گلشن
لاله زارلىق دى . غريب گل پتدسىندن چىقىپ ، اؤزىنى شول موضا اوردى شول وقتدا شاصنم غرىبى گورىپ و اونونگ يانىنا اوغرادى ،

غريب بو قيزلارنىڭ گوزىنىڭ اونگىندا شاصنم بىلن مېنىڭ آرامدا بولان سىرىنىڭ اوستى آپىلسا سونكى قاوى بولىب پىقمىز دىپ ،
سودان پىقىب قاچدى . شاصنم ايزىندن قاودى . يته بىلمان دىده گريان سىنە بريان بولوپ شاصنم بىرغزل آيتدى :

اوپىردىم شونقار قوش_____ يىمىنى

هيچ بىرىدە فبرى _____ وق

مسرت بىلن گ_____ ؤزىاشىمىنى

دوكمىنچا دورارى _____ وق

قاچدى بو دولتىڭ قوش_____

آفتارارمن يازو قىش_____

فبرىن بىلمز هيچ كىش_____

بىرمنزلدا دورارى _____ وق

من ايستارم يارىم گلس_____

گلىپ غملى كونگوليم آلس_____

شوم رقىب فبردار بولسا_____

ايكىمىز قوبارى _____ وق

بىزه بارچا _____ الم ياغى

كىمه دىين ب_____ و داغى ؟

فزان اورسىن ب_____ وپهار باغى

بوصمبىنىڭ بىرراى _____ وق

توتىب ممبىنىڭ _____ ولين

توتسم من يارىمىنىڭ ق_____ ولين

گزم كر بلا چ_____ ؤلن

بو كونگوليمىنىڭ مدارى _____ وق

يارىم گىتدى س_____ ودان پىقىب

صن_____ م ياربولنا باقىپ

عش_____ ق اودىنا باغرىن ياقىب

گ_____ ؤرمانچە مدارى يوق

القصة ، شاصنم قيزايزندن قاودی ، غريب قاقچدی ، يتيب بيلمان دولانيب موضينينگ باشينا گلدی ، آقبا شاصنمينگ يانينا گلدی
گۆرسه ، شاصنمينگ گۆزیندا ياش ، باغريندا داش آقبا : ای صنم ، نه اوچين بيله غمگين گۆرنرسن ، سانگا نامه بولدی ؟ دیدی ،
شاصنم قيزلاردان اؤزینی پوله راق چکيب : ای آقبا غريبی گۆردوه ، اول قاقچدی ، ايزيندان قاوديم اما يتيب بيلمه ديم ، ايندی سانگا
بیر پنهان سۆزيم بار ديپ بيرغزل آيتدی :

آقبا گلین غم سيز باشيم
غمفانا بولدی نیلاین
بیرسوی بيله آشنا ياريم
بیگانه بولدی نیلاین

من گلديم اونی سوراغلاب
يورايمني اوتغا داغلاب
اول قاقچدی مندن بورغاقلاب
پنهانی بولدی نیلاین

تلفه دوندی آغزیم بالی
اوسدی آیرالیق شامالی
بيلمه ديم نه دير فیالی
بیگانه بولدی نیلاین

یاندی منینگ باغريم ياندی
دوران رقی بلارا دوندی
وصالینگ پراغی سوندی
هیرانا دوندی نیلاین

ايندی دورمانام بیرساعت
کونگوليمدا قالمادی طاقت
ممیت سالخان عمارت
ویرانا دوندی نیلاین

قوتولمادی غمدن باشیم
آوی بولدی ایين آشیم

ياربولندا گ_____ؤزده ياشيه

روانه ب_____ولدى نيلاين

شاصنم يابيشدى پيره

هركىم اؤز بفتندان گؤره

يارينگ كونگولى اؤزگه يارا

گ_____مانه بولدى نيلاين

شاصنم بو غزلىنى آيدىپ , آقبا بيلن باغىنى سيل اديپ يۇرادى . غريب سروى آغامينگ سرتيندا بو قولدى , شاصنم بيلن آقبا باغىنينگ ايچى بيلن غريبينگ دوشيندن گچدىلر , غريب سروى آغامينگ سرتيندا دوريب بير غزل آيدار بولدى :

صادقه بولام قلم قاش_____لى دلبريم

آماندا ب_____وله سن ينه گلينچا

قدى توبى لى ش_____كر نكاريم

باقارام ي_____ولينگا تاكى اؤلينچا

غ_____مزانگ اوقى دگيب دوكدى قانيمى

شوم رقيبيلار دويسا بوزار ش_____انيمى

الله دان راضى من آلس_____انيمى

سن سيز عمريم غ_____ايرى بيلن بولينچا

آقبا بيلن سيل ايله دينگ ب_____وزمان

قىرق كنيز الينگدا س_____ورادير دوران

قايتغىل راينگدن ب_____انيم دورقربان

اولان يفتش_____ى سن دلبردن قالينچا

گ_____ؤزلىم قانينچا گورام يوززنگى

نه بش_____ر نه پرى ديرلر اؤزينگى

مجنون كى پؤلدا آلس_____ام ايزينگى

يانسام گرگ سن_____ى تاپيب آلينچا

چین عاشق قلا ر بارادیر دوستنه
شوم ر قیلار آیرالیغینگ قصدینه
غریب دیر کتن کوینگ اوس تنه
هیچ دینمانام گۆزده یاشیم سیلینما

غریب سۆزونی تمام اتدی ، اما اونونگ بوناله سی شاصنمه اشدیلمادی . اوندان سونگ غریب شاصنم بیلن آقبانینگ باغی آغتاریب ،
اویان بویان گزیان دیقلا رینی گۆریپ ، ینه بیر غزل آیتدی :

باغینگ ایچره باغبان بولسام
تیرسام تازه گل لرینگی
وصالینگیزنصیب اتسه
قوسام اینجه بیلرینگی

منی گۆرسنگ اوشبو مالدا
اۆزیم موندان گۆزیم یولدا
آق یۆزونگه چکمه دالدا
تره نالی قولارینگی

یانگ قاغینگ مثل لاله دیر
باقیشینگ مانیم آلا دیر
آغزینگ آلتین پیاله دیر
دویب ایچسام بال لرینگی

ایردن تورپ زولفینگ دارا
گل یۆزونگنه یاغ لیق اورا
رقیب یۆزی بولسین قارا
موش سوزلتسنگ تیل لرینگی

اویوم غریب اۆزوم فقیر
یازیقما بۆلدییم وقیر
تیلیم یازیب پیشمیه اوقیر
آق یۆزونگدا مال لرینگی

غـ ريب عاشق بولخيل فقير
گـ ناهي نـ گـ بـ ولما منكر
راضى بـ ولار مـ ولاه قدير
شـ اد ايله سـ نـ گـ قل لارينگى

غريبسوزونى تمام ادندن سونگ بير ميدان اولينيپ نادرين بيلماي ، ميران بوليپ دوردى . اما شاصنمه مشقت يتيشانينى دويپ ،
اونگا رمى گليپ اوزيني معلوم اتمك اوچين ، ينه بير غزل آيتدى :

بوز دومانلى داغـ لار آشيب
آهو گؤزلى مـ لـ زال گلدى
عشقينگ سـ وداسينا دوشيب
آهو گؤزلى مـ لـ زال گلدى

توتار هرکـ سـ اؤز دابيني
آوچـ لـ يـ لار اولار آوينى
باشدا گلن سـ لـ رداريني
توتخيل آوچى مـ لـ زال گلدى

آوچـ لـ يـ لار اولار داغيندا
باللى شـ لـ كر دوداغيندا
گونونگ گـ وون اورته چاغيندا
گوزل آوچى مـ لـ زال گلدى

صنـ مـ بيلن آقبا گلين
ديلين يـ لـ وراچيم ديلين
شـ تدا قوشـ لـ اق اينچه بيلين
صنم آوچى مـ لـ زال گلدى

تالاندى عمـ لـ ريم تالاندى
چيغ دوشـ لـ دى باغچه سولاندى
چهارباغـ لـ اوچ دورت آيلاندى
ظاليم آوچى مـ لـ زال گلدى

عاشقی نینگ کونگون آلیر

گلر ســــــــــــــــالانا سالانا

اون دوردی گیجه آی کمین

توماغالــــــــــــــــی همای کمین

اولی دولتــــــــــــــــی بای کمین

گلر سالانا ســــــــــــــــالانا

ایکی پری همدم بــــــــــــــــولوپ

بیربیریندن نســــــــــــــــفہ آلپ

غیاباقیپ قولین ســــــــــــــــالیپ

گلر سالانا ســــــــــــــــالانا

بیری گل دور بیری غنچه

اول بیری یــــــــــــــــوقدر صنم چه

توماشا قیلینگ لاربارچه

گلر ســــــــــــــــالانا سالانا

غــــــــــــــــریب دییر قیلینگ آدینه

مق یترســــــــــــــــین مرادینا

دوزمن آیرالــــــــــــــــیق اودینا

گلر ســــــــــــــــالانا سالانا

غریب سؤزین تمام ادیب , آغامینگ سیرتیندان پیقدی . غریب بیلن شاصنم بیری بیری لری نینگ قول لارینی بویون لارینه سالیشیپ ,
مثلی لیلی مجنون کمین پیرماشدی . شول یرده غریب ینه بیر غزل آیتدی :

سن منی قویســــــــــــــــالار باغینگ ایچینده

سیران اتسک سنینگ بیلن ســــــــــــــــؤدیگیم

شکرایندی باغینگ یتمیــــــــــــــــش کمالا

باغبان بولسام تازہ گله ســــــــــــــــؤدیگیم

قربان اولام قاشلارینگا ۵ _____ ۵زینگا
دال بونینگا قامتینگا ۱ _____ ۱وزونگا
صدقه بولسون شیرین جانلار س _____ ۵زینگا
قاندیر لبدأکی بالا س _____ ۵دیگیم

جبرینگه دوزمنام ۱ _____ ۱ ایلامه
غیری بیلن عهدی وف _____ ۱ ایلامه
هرنه گلس _____ ۱ ذوقی صفا ایلامه
سؤزیایی لارایلدن ایله س _____ ۵دیگیم

قاشینگ ممرابینا باشیم قویمیش _____ ۱
مست بولوپ بیل لره قول لار سالمیش _____ ۱
قاقنوس کیبی عشق اودینا کویمیش _____ ۱
گل ایندی رمم ایله قولا س _____ ۵دیگیم

شوم رقیبار قویماز صفا س _____ ۵رماگه
گلمیشام آلدینگا باش _____ ۱ یم برماگه
لبلرینگ نینگ شکر بالین س _____ ۱ورماغا
منتظرم آیدان ییلا س _____ ۵دیگیم

عاش _____ ۱ ق بولانلارینگ یانار یورگی
آج قونینگ س _____ ۱ ال بونینگا بیله گی
مستجاب دیر قیز اوغ _____ ۱ لانینگ دیله گی
دیله گینی مقدان دیله س _____ ۵دیگیم

عاش _____ ۱ ق ایمس یار جبرینی عار ادن
مق اؤزیدیر _____ ۱ هوقدان بیزنی بار ادن
غ _____ ۱ ریب دیرلر باغ ایپینده زار ادن
دال دولانسام غنچه بیله س _____ ۵دیگیم

اوندان سونگ ، شاصنم تيز ليك بيلن يريندن توروپ غريبا قراب بيرغزل آيتدى :

عرضيم اشــــــــــــيت منينگ سؤيگلى ياريم

آرمان سيز سور دوران اوتمز دن برون

باغــــــــــــا گيريب تيرغيل تآزه گليرمدن

چيرماشيب دور دوشمان دويماز دان برون

سؤرمه بولغيل گؤزيم بيله قاشــــــــــــيما

قربان بولغيل بيله فلقى موشــــــــــــيما

پروانه دك آيلانيبان داشــــــــــــيما

سورگين اجل يولينگ تــــــــــــوتماز دان برون

قول لارينگنى سالغيل منينگ بــــــــــــوينيما

دولانيبان گيرگيل ايندى قــــــــــــوينيما

فلك ميران بولوپ قالســــــــــــين اوينيما

آرمان سيز سور دوران اؤتمزدن برون

كأمي ديلينگ ماصــــــــــــل اتگيل اؤزيمدن

رومينگ تآزه بولار هر بير ســــــــــــؤزيمدن

اوپوش آغيل قيزيل گل دك يــــــــــــوزومدن

بو گــــــــــــؤركيم يوزومدن گيتمزدن برون

سيرى پنهان هيچ قالماســــــــــــين آرادا

رقبيلارينگ يوزى بولســــــــــــين قارادا

شاصنــــــــــــم ديير يتگيل مقصد مرادا

تيرگيل گلين فــــــــــــزان اورماز دان برون

آقبا گؤردى كى ، شاصنم بيلن غريب ايكى سنينگ گوررينگ لرى بير گلى . آيراليق قايقى سى آقبانينگ هم جانيندان اؤتيب

اؤزونينگ يارنى ياتلاپ گؤزيندن دومه دومه ياش دوكيپ ، بير غزل آيتدى :

قەبە فلگىنگ الــــــىندى
يۇراگىمدە داغـلار قالدى
بلبل آيرىلدى گلېنــــــدىن
تر آپىلان باغـلار قالدى

آسان اتكىل بو مشـگلى
اوزاغا دوشـدى منزلى
اوپىردىم شــــــىدا بلبلى
گلشن ايچرە زاغـلار قالدى

مىلب دە قالدى وطنــــــىم
ھىچ يوقدرگىلىپ گىدە نــــــىم
ياربىلن صمىت تــــــوتانىم
قدىم كى پاغـلار قالدى

من بــــــىر آيرالېق دردىندە
يــــــىر وزوم مىلت گىردىندە
قرداشلار آقبا يــــــىروردىندە
سرموضلى باغـلار قالدى

گل نھال دىير ياندى جانىم
فلک ياقدى اســــــتفوانىم
ازبرفوجە مھربانــــــىم
يوراكىمدە داغـلار قالدى

گل نھال بىچارە ھىم اۇزقارا گونىنە آغلاپ سۆزۈنى تامام اتدى . شاصنىمىنگ نھالېنگ مالېنا (ھىمى گلېپ اونغ كونگول لېك بردى .
اوندان سونگ شاصنم :

اي غرىب جان بىر زمان باغا سىل ادېپ صمىت توتالى دىيپ , غرىبا قاراپ , بىرغزل آيتدى :

گل غرىبىم كىشــــــىت ادېلى بو باغا

بلبل گۆرسىن گلېنگ تماشاســــــىنى

قوى لىيىن _____ گ لىيىمە دوداق دوداغا

تىللا گۆرسىن بالىنگ تماشاس _____ يىنى

اللھىم ياراتدى جنتى رض _____ وان

بو دنيا دە بردى بىزە م _____ ونگ الوان

ياراوپىن نىچە يىل گزدى س _____ رگردان

لىلى گۆرس _____ يىن مچنن تماشاسىنى

عش _____ ق اىلى هر كىمى ايلادى برباد

هركىمە دوش گلس _____ ە ايله يرفرياد

بيستون داغىنى ك _____ وپ قازدى فرهاد

شېرىن گۆرسىن فرهاد تماش _____ اسىنى

اللھىم هركىمە س _____ الدى يوز سودا

جهان بازارىنا دوش _____ دى مونگ غوغا

اون اىكى يىل آق _____ دى دريا دا عذرا

وامق گۆرسىن عذرا تماش _____ اسىنى

اىكى عاشق قوشولس _____ اللار جمع بولوپ

سىنلارى داغلى گ _____ ۈزى نە بولوپ

سن عاشق غريب سن من صن _____ م بولوپ

آقبا گۆرسىن بىزلار تماشاس _____ يىنى

اوندان سونگ ، شاصنم آقبانينگ يانينا بارىپ : اى آقبا سن منينگ سرداشىم سن . منينگ بو ايشىمىنگ بىرتدبيرىنى ات : دىدى

اوندا آقبا : اى شاصنم جان ، اونونگ يالى بولسا ، آتانگدان باغى دىلاپ آلانە چىلى غرىبى ياسماق ماما تابشرايلى دىدى . شاصنم

آقبانينگ بوسۆزۈنى معقول گۆرىپ غرىبى آليپ ياسماق مامانينگ اوينە باردى دا : اى ماما من باغى آتامدان دىلاپ آلىنچام ،

غرىبى سانگا تابشراين . سن من گليانچام ، غرىبى اينجىتما دىيىپ ، ماما قاراپ ، بىر غزل آيتدى :

من بوگ _____ ون گيدرمن آتاھ يانينا

وصيتم غ _____ ريب جاني اينجىتما

اىكى عاشق نينگ قوشيلماغىنگ شانينه

وصيتم غ _____ ريب جاني اينجىتما

هیچ کیمه بیلدیرمه تا من گلر _____
من سانگا تابش _____ (دیم ارته بولینما)
باریپ شاه عباس دن باغیم آلینما
وصیتیم غ _____ ریب جانی اینجیتما

ش _____ وم رقیبلار ایدی نانی نمکه
آندا سود اتمادی قای _____ غی ایماگیم
کونگولمینگ ق _____ واتی گویمیم کمگیم
وصیتیم غ _____ ریب جانی اینجیتما

نه جفالار چکدی غ _____ ریب دییپ صنم
عشقینگ وعده سیندا س _____ رگردان منم
آقبا قارینداشیم س _____ ن قارری انم
وصیتیم غ _____ ریب جانی اینجیتما

بوسؤزی آیدیپ غریبی یاسماق ماما تابشردیلار . سونگ شاصنم باغی ديلتمک اوچین آقجانی آتاسی شاه عباسینگ یانینا ایبردی .
آقبا باریپ : چهارباغی شاصنمه برسینگیز دییپ شاه دن دیله دی . شاه عباس مونگا راضی بولدی آقبا پادشانینگ راضی چیلیغینی
شاصنمه فبر بردی . شاصنمینگ یؤراگینه شیله بیر موصله دوشدی . بلکه دا بوایشی کنیزلرینگ بیری بیلیپ , آتما آیدار دییپ فکر
لاندی . آقبا مونگا دوشینیپ : ای صنم گونی اتک بیلن باسریپ بولماز , بوایشی کنیزلرینگ معلوم ات , قوی اولارهم بیلسین
لریدی . اوندان شاصنم : بو عشقینگ دردینه درمان بولارمی ؟ دییپ کنیز لردن دلالت ایسلاپ اولارا یوزلانیپ بیرغزل آیتدی :

س _____ وور یاریندان آریلیپ
یؤرمکلیک روا ب _____ ولارمی ؟
گ _____ وزل یارینگ فراقیندا
گزمکلیک روا ب _____ ولارمی ؟

یوزده ملامت گردی نینگ
سؤزی یتر ناماردی نینگ ؟
ای یارانلار عشق دردی نینگ
دردینه دوا ب _____ ولارمی ؟

من ایســـــــــــــــــتاره یاریم گلسه
گلیپ غـــــــــملى كوتگولیم آلسا
بیرگون مـــــــــونى آتام بیلسه
کنیزلرگواه بـــــــــولارمى ؟

فراق اؤدینا كـــــــــــــــــویانینگ
سینه ســـــــــینه داش قویانینگ
هرکیمه ســـــــــیرین یایانینگ
سؤزینده ایبا بـــــــــولارمى ؟

یاربولیندا بویون قـــــــــــــــــویماق
رامت بریب ممنت آـــــــــماق
شاصنم دیر عاشـــــــــق بولماق
موندا انتها بـــــــــولارمى ؟

القسه , شاصنم بو سؤزونى آیداندان سونگ کنیز لر : ای شاصنم اونونگ یالی بولسا غریب جانی گتیر , بیزهم گؤریلی دیدیلر . سونگ
شاصنم : ای آقبا بارپ , یاسماق مامادان غریبی آلیپ گل دیدی . آقبا غریبینگ یانینا بارپ من شاصنمینگ ایلچی سی , منینگ
بیلن شاصنمینگ یانینا یؤر دییپ بیرغزل آیتدی :

من شاصنمینگ ایلچیســـــــــى
منینگ بیلن یـــــــــؤرگیل ایندی
آچیلیمیش باغـــــــــلارینگ گلی
باغبان بولوپ تیرغیل ایندی

دوشمان یوزی بولســـــــــین قارا
اوتلار دوشســـــــــین بو شهره
ایله سنگ یتـــــــــش اول یارا
منینگ بیلن یـــــــــؤرگیل ایندی

اؤلماسین دوستلار اؤلماســـــــــین
رقیب هیچ یردا گولماســـــــــین

سرینگی هیج کیم بیلمه سین

باقما سولدان ساغا ایندی

تنگری اشیتسیهون دادینگی

مق یترسیهین مرادینگی

یاربیلسیهین اعتقادینگی

افلاص بیله بارغیل ایندی

بیله یاقما یهؤرگینگی

سال بوینینه بیله گینگی

گل نهسال دییر تیله گینگی

یارادان دیلاپ آغیل ایندی

القسه , آقبا غریبی شاصنمینگ کوشکنه آلیپ گلدی . شاصنم غریبینگ کونگولی آلاین دیپ , بیرغزل آیتدی :

فوش گلدینگ غریبه صفا گلیپ سن

قوتلی بولسهون منزل مکان غریبه

صمیت ات رقیبلار دویمازدن برون

غنیمت دیر ههمین زمان غریبه

قورقونمیه کوپ شوه رقیبلار دویارلار

دویسه سنی قرمز قانه بیویارلار

سنی اولدیرار لار منی قویارلار

بوزمانلار نهپیک زممان غریبه

سانگا پیوسهته دیر جانی جهانیه

سن سن تاجی سهریه (ومی روانیه)

سانگا فدا بولسون بو شیریجانیه

یولینگدا قربان دیر بوجان غریبه

وهم اتما شاصنم غــــیری بولار دییپ
بیرنا مردینگ ترفوســــینی آلا دییب
سن اولاسنگ غیری بیلن بولار دییب
کتیرمه کــــونگلینگه گــــمان غریبم

شاصنم دییر دنیا باریم سنینگدیر
یاویز گونیم ناموس عاریم ســــنینگدیر
گوسیمداکی هونجی ناریم ســــنینگدیر
ســــینام سانگا تفت روان غریبم

بوسؤزدن سونگ , غریب : ای شاصنم , من سنینگ باغبانینگه فدمتچی دیم , ایندی مانگا رفصت بر. من اونونگ مال لارینی اؤزینه
تابشریب گلاین دییب , شاصنمدن رفصت آلیپ یولا دوشدی , باغدان چیقیب باریا قا , ایزینا قارادی , شاصنمینگ کوشکنینگ شعله
سی آسمانا یالقییم سالیب دور . غریب مونی گوریپ کوشگه قاراپ بیرغزل آیتدی :

بیر آفتاب طلعتی مســــنی مسیمیم
بیرشــــیرین تیلی نینگ داغی من داغی
لبلرینگ شــــکرب سوؤزی فصیمم
شول شــــیرین زلالینگ داغی من داغی

جمالیند گــــصبدم یوزینگدا نقاب
گوتارگیل یــــوزونگدن پرده مجاب
عالما برق اورار مثلــــی آفتاب
صنم قیز آتلی نینگ داغی من داغی

چمنی سیر ادر مســــنی مرغزار
یوزالــــوان صفتلی طرفا نوبهار
نه مال لارنه فط لرنقشــــلی نگار
طاوس مــــالی نینگ داغی من داغی

گلر بیرگــــون دوران گلمز دن قالماز
نه بولدی اقبالیــــم پراغی یانماز

کنیز بارار آتام یانینا
سیرینگ آیدار دانه دانه
دوشمانلارا بو بهمانه
ایلاکیلر گمان مانگا

ادن ایشینگده بارغلا
گلدی ینه اوشبو کلفت
غریب ایندی نه مصلمت
بولدی آفر زمان مانگا

صنم آیدار ای مهربان
قایغی بولدی بوشیرین جان
کیشی گلر همین زمان
زندان بولدی جهان مانگا

شاصنم , بوسؤزی آیداندان سونگ , غریب شاصنمه کونگول لیک بریب بیر غزل آیتدی :

آتام بیلر دیپ قایغی ایماگیل
بیزه بیر یازیلان بار دیر صنم جان
مانگا بیله آجی سوزلر دیماگیل
عاشق لار ماجتلی باردیر صنم جان

آتنگ بیلسمه بیزی آفرنادرلر
فرمان ادیب توتوپ آلیپ گیدرلر
سنی قویوپ منی قهربان ادرلر
بیرباشا بیر اولوم باردیر صنم جان

بلبل فغان ایلاپ آیریلماز گلدن
جانیم چیقارمیشام باشدا کونگول دن
یؤز پارا قیلسالار دونمه نم سندن
عاشق لارا دونمک عار دیر صنم جان

من بیر قـــــــوج قـــــــوزیام قربان یرینه
بوینوم باغلامیشـــــــام زولـفینگ تارینا
مونگ یولا باش اورســـــــام آتانگ دارینا
عاشقلارینگ ایشی زار دیر صنـــــــم جان

غریب آیدار فلک بیزه بویرماســـــــه
اولانلارینگ فاطره ســـــــین گۆرماسه
آتانگ ایندی ســـــــیزی بیزه برماسه
اۆلدورسه اۆلدورسین زور دیر صنم جان

ماضر . بولارینگ بوسۆزی بو یرده دورسین , ایندی سۆزی پادشاه طرفیندان اشیدیلینگ کنیز قاهرلانیب باردی دا : ای پادشاهیم قیزینگ بیربیگانا یاد یگیت بیلن کوشکینده عیش عشرت ادبار , ایندی قالانینی سیز اۆزینگیز بیلرسینگیز دیدی . پادشاه درغضب بولوپ : ای کنیز اگر دا بو سۆزینگ یالان بولسا , سیزه هنیز هیچ کیمه ادیلمه دیک بیرغضبى ادارین دیدی. سونگ پادشاه اۆزینگیز بیرنآچه یاسویلینی ایبریپ : شاصنم بیلن شول یگیدی آلپ گلینگ . اولاری داردان آساین . گۆرنه گۆز اشیدنه قولاق بولسون , دیدی . بوسۆزبورددا قالسین . شاصنم سوچی گیدندن سونگ غریب سوال جوغاب آیدیشیپ آقبانینگ یانینا باردی. بوایشینگ چاره سینی اتمه گینی ایسله دی آقبا : ای صنم یاسماق مامانینگ یانینا بارایی اول بوایشینگ چاره سینی آیدار دیدی . آقبا بیلن شاصنم یاسماق مامانینگ یانینا بارپ بو سیرلارینی آیتدیلا . ماما قرعه تاشلادی. تیز بارپ غریبی گزلانگ اؤلار گلیارلردیدی . درروگلیپ , غریبی صانديقا سالپ قولپله دیلا , شووقت شانینگ یاسویل لاری آط چاپیشیپ گلدیلا , باغی بویدان باشا آفتاردیلار . غریبی تاپمادیلار. اولار غریبی تاپمان ایزلارنا قایدیپ بارپ پادشاغا : ای پادشاهیم , باغدا بیگانا آده گۆرمه دیک دیدیلر . پادشاه منجم لره یۆز توتوپ : ای منجم لر بونامیلی واقعه بولدی ؟ دیدی منجم لرقرعه آتیپ : شو وقت غریب صانديغینگ ایچینده , شاصنم بولسا اونونگ داشیندا اوتیر دیدیلر . اونداه شاه عباس : اگر بوسۆز یالان بولسا , بارچانگیزی اۆلدوررین دیدی . شاه ایکنیمی گزک اؤران کوپ یاسویل ایبردی , یاسویل لار شاصنمینگ کوشکینه طرف گیدبرسین . ایندی سۆزی شاصنم دن اشیدایلینگ شاصنم بیرینچی بارلاق دان سونگ یاسماق مامانینگ یانینا گلیپ : ایندی نأمه اتملی ؟ دییپ , مصلمت سؤزادی اونداه یاسماق ماما : ماهوینگ آشاغیندا امتیاط اوچین سالینان جای باردیر . ایندی شول جایدا گیزله مک گزک دیدی . شاصنم غریبی التیب , شول ماهوینگ آشاغینداکی جایدا گیزله دی , اونینچا پادشاه طرفیندان ایبرلن یاسویل لرگلدیلر . ینه دا آغتاریپ باشلادیلار . گلن لر کوپ آغتاردیلار , اما غریبی تاپمادیلار ینه دا ایزلرینه قایدیپ پادشاغا : ای کرملی پادشاهیمیز کوشکی شونچا آغتاردیق , اونونگ یالی آده تاپمادیق دیدیلر . پادشاه غضبا ییقیب : کنیز , منجم لری قرعه چیلاری اۆلدورینگ دییپ جلالدارا بویردی , جلال لار دررو اولاری قیردیلار . ایندی سۆزی شاصنمدن اشیدایلینگ , شاصنم بولارینگ اۆلدیرلانديکلرینی اشیديپ , کونگولی موش بولوپ : ای آقبا ایندی دوشمانلار دان قوتولدیق . غریب جانی گتیر دییپ بیر غزل آیتدی :

آقبا بوگون تندا جانانيم
ميقماز دان جانانی گتير
مصرايلينده يوسف كمين
شول بندي زندانی گتير

بیزینگ بیلن وعده قیلن
رامت بریپ ممنت آلان
مفا تیغین جانانا سالان
قاراباغی قسانی گتير

فسته مالینی سؤراين
بیرنیچه کونگول براین
دویونچاه یوزون گوراین
باریپ غریب جانی گتير

اوتدی مگر یار فراغی
قهیه فلک قویدی داغی
بیر آغیز سؤزینگ سؤراغی
شول داغی هجرانی گتير

شاصنم دییر قارا بتمه
یاندی کول بولدی بورفتیم
یاقین گلدی اولرواقتیم
دردیمه درمانی گتير

اوندان سونگ آقبا باریپ میقاریپ آلدی گلدی شاصنم : ای غریب جان منینگ اوچین زنداندا قالدینگ دییپ , غریبینگ یوزون گوزین
سیلاب , یوزونینگ توزانینی یالغی بیلن سوبریپ اونونگ کونگولینی آلماق اوچین بیرغزل آیتدی :

عاشق بولوپ یاربری پیچمه گن

اونونگ عاشق لیغینا اعتبار اولماز

یاربولیندا گوزده یاشقین دوگمه گن

اونونگ سیری ایله آشکار اولماز

موش وقت عـمرینگ کویوب یاقیب اوتورما
چاشیرما عـقلینگ فهمینگ یتیرمه
گل دوستم کونگولینگه قـایغی گتورمه
زامانینگ همیشه بيله دار اولماز

جدا بولدییم دییپ بولما مسـرت ده
ان شاءالله سـاغ من بولما کلفت دا
گوترگیل باشـینگ بولغیل صمبتندا
بلبل گلینگ دگره سـینده خار اولماز

پروانه دک اؤزین اؤدا سـالمه یان
منصـور دین انا المق دییپ اؤلمايان
اسـماعیل دک اؤزین قربان قیلمايان
عاشـق من دیگاندا اعتبار اولماز

صنـم آیدار ایمه قایغی هجرانی
عشـق دردینینگ بولماز اکن درمانی
بیرگون ساویرار لار اجل فـرمانی
بودنیا هیچ کیمه وفـادار اولماز

شاصنم سؤزونی تمام اتدی . بولار انتک بو یردا قالبرسین , ایندی سؤزی شاه عباس دان اشیدیلینگ شاه عباس منینگ قیزیما کوپ
تهمت لر ادیلدی دییپ عبدالله دین وزیرینه قیرق آطلی بریپ : باریپ شاه صنمینگ کوشکینینگ توره گیندا بولینگ دیدی . عبدالله
قیرق آطلی سی بیلن باغینگ توره گینه گلیپ دوشدی . گونلر بیرگون عبدالله وزیرینگ نوکلریندان بیرسی سرموضینگ باشیندا , سروی
آغامینگ سایه سیندا شاصنم بیلن بیرگیدینگ اوتورانینی گوردی بوسیری باریپ و عبدالله وزیره فیربردی عبدالله وزیرگیلیپ گؤرسه بو
واقعه دوغری اکن . وزیرشاصنمی چاغیریب : ای شاصنم , سن نامه ایشلر ادیپ یؤرسینگ ؟ آتنگ کنیزی منجم لری , قرعه چیلاری
اؤلدیریپ , اولارینگ نامق قانینا قالدی . اما حقیقت دا اولارینگ سؤزی دوغری اکنی دیدی شاصنم بو یگیت منینگ مهمانیمدیر . مونگا
دگمه دییپ عبدالله وزیر یالباریب بیر غزل آیتدی :

کوپ قیساما یاریم عقلین چاشـیرار

دگمه گیل یلریما الله عشـقینا

مانگا دوشن بو عشق بارچـاغ دوشر

دگمه گیل یاریم الله عشـقینا

آتام ایبرمیشدیر سنــــــــــــــــــــی فرمانا
نه ایشینگ باریفتشــــــــــــــــــــی بیلن یامانا
قولاق سال عبدالله ســــــــــــــــــــی یری پنھانا
دگمه گیل یاریم الله عشــــــــــــــــــــی قینا

من بیربیچاره من زاریم تیلــــــــــــــــــــی یندا
هرنه قیلستگ افتــــــــــــــــــــی یارینگ الینگده
گرفتار اتمه گیل دوشــــــــــــــــــــی مان قولیندا
دگمه گیل یاریم الله عشــــــــــــــــــــی قینا

بیزی آلیپ بارســــــــــــــــــــانگ آتام یانینا
آتام قالار عاشــــــــــــــــــــی قلا رینگ قانینا
سن قلا رسینگ ملامتــــــــــــــــــــی نگ کائینه
دگمه گیل یاریم الله عشــــــــــــــــــــی قینا

صنم دییر برین دنیا مالــــــــــــــــــــی نی
تو کال فازی نامینگ هرنه بارینــــــــــــــــــــی
آشکار اتمه عاشقلا رینگ ســــــــــــــــــــی یرینی
دگمه گیل یاریم الله عشــــــــــــــــــــی قینا

القصة شاصنم عبدالله غا هم اونونگ نوکرلرینه قیرق قالقان زبردی عبدالله مونگافوش وقت بولوپ پادشاغا باریپ بيله آدم
گؤرمز یوق دییب آیداریس ، سیز آرقاین بولینگ دیدی عبدالله اؤزینینگ بویردا بولمه لی مهلتی تمام بولندان سونگ آطلی لارییلن
قایدیب گیتدی باریپ پادشاغا : ای کرملی سلطانیم بیز شاصنمینگ کوشکی نینگ توره گینده شونچا گونبولدیق اما اونونگ یانیندا
هیچ بیگانا یگیت گؤرمه دیک دییب شاه عباسا فبرردی . عبدالله وزیرگیدندن سونگ شاصنم غریبا : ای غریب جان (آدم آلاسی
ایچینده میوان آلاسی داشیندا) دینلریدیر . کیم بیلر بلکی دا ، عبدالله باریپ بوسیری پادشاغا آیدار . اونگا گؤرا دا بوگؤررینگلر بیرآز
کونالیشیانچا سیز باشغا بیرشهره گیدسنگیز ینه بولار اونیدیشان سونگ ، قایدیب گلسنگیز دییب ، غریبا قاراب بیر غزل آیتدی :

غریب دوستم ات غمینگی
دوشمان کار اتمزدن بورون
ارته بیلن ســــــــــــــــــــی منی
یاساویل یتمزدن بورون

ســـــــمركلر ماصرلار
چهار طرفينگ قوشاب آلاز
سنــــى ياوزگونه سالار
قاچاورتــــوتمازدان بورون

ارته گلرمـــــــوندا ياتان
سنى منينگ بيلن تــــوتان
بیر اؤزگه یرده ات وطن
آشـــــــكارا تمزدن بورون

قوتولاورمـــــــوندان قاچيب
گؤوزينگ يوموپ مندن گچيب
بیراژدرها آغـــــــزين آچيب
وهم ايله یـــــوتمازدان بورون

شــــاصنم ديیر هجران یلی
چهار طرفدان اوســــر ولی
باشغا يانا عمریم گلــــى
تالانيب گتمزدن بــــورون

شاصنم بوسؤزونی اشیداندن سونگ ، غریب : جانیندن قورقوب ، معشوقینینگ یانیندان گیتمک عاشقلار اوچین عاردير . من اولسم
هم سنینگ یانینگدان گتمه رین دییپ بیرغزل آیتدی :

مانگا مـــــــوندان گیتمک بولماز
آتانگ توتــــوپ آلماغ ینچا
فلیل کی ظــــلم چــــکیب
هجر اؤدینا ســــالماغ ینچا

جان باغلی زولــــفینگ تارینا
باش قــــویــــوپ آتانگ دارینا

قـــــوزى دك قـــــربان يرينا

آتانگ توتوپ چالماغـــــيـــــنچا

ســـــن گزرســـــن كلـــــون گيب

مال اوستنه مال لار قـــــويـــــوپ

قاقنوس كمين اوتغا كـــــويـــــوب

پـــــيمانامـــــيز دولماغينا

جـــــان باريجا اوشـــــبوتنده

مـــــن اولمـــــســـــانگا بـــــنده

جنازامي ايشـــــيـــــيـــــنده

گيدا بيلمان قـــــيـــــلماغـــــينا

غـــــريب دـــــير آفر مقصد

اچـــــل يتـــــسه برمز فرصت

مـــــالا غـــــنيمت بـــــوصميت

گيدرـــــم يـــــوق اولماگينا

اوندان سونگ شاصنم نامه ادرين بيلمان فكر لاندی اگر غريبينگ كونگلنه دگمه سم , بو یردا قالیب دوشمان قولينا دوشر . يافشى سی

من موهينگ كونگلنه دگر يالی بيرسوز آيدايين دوشمان قولينا دوشاندان بویردن گيدنی يفشى ديپ بيرغريبيا قاراب , بير غزل آيتدی :

ايندى صـــــمبت وقتـــــى اوتدى

گيت غـــــريب اگلنمه مـــــوندان

آيرالـــــيـــــغـــــينگ وقتـــــى يتدى

گيت غـــــريب اگلنمه مـــــوندان

نه لر گؤرديم سنينگ وصـــــلينگ

برابري يوقدير اصـــــلينگ

برگل اردينگ اوتدى فـــــصلينگ

گيت غريب اگلنمه مـــــوندان

سَن بَارِيَن — گدا گلہ بیلَمَن
بُونہ درد دیر ب — یلہ بیلَمَن
سَن نینگ اوچ — یَن اولہ بیلَمَن
گیت غریب اگلنمہ موندان

بهره تاپ — مان ب — و وطندن
ش — یرین جانینگ چ — یقار تندن
شاصنمہ — دیر گچدیم سندن
گیت غ — ریب اگلنمہ موندان

غریب، شاصنمدن بوسۆزى اشیدن سونگ قاهارى گلیپ : من سنى یاریم دیپ مونیچا وقت بارى سنینگ هجرینگده یاناردیم سنینگ
آفرى وفانگ شو بولدومی ؟ شیلہ بولسا من باشیمی آلپ گیدارین . ایندی دولانیب گلہ رین دیپ شاصنمہ قاراب بیر غزل
آیتدی :

ایندی گوچ ایله دی ک — ونگول کروانی
گ — وپنده اگله نم بلک — ی گلہ نم
مندن غایری بیلن س — وژگین دورانی
س — وژانگدا اگل — نم بلکی گلہ نم

غریبلارینگ ب — ولماز بلی و ط — نی
ایده مزلر غ — ریبلیقدایاتانی
قزیل گل — ینگ دگراس — یندا بیتانی
تیراندا اگل — نم بلکی گل — مہ نم

بونه آوی اردی قوشدونگ آش — یمہ ؟
سن سبب سن گۆزدان آقان یاش — یمہ
اچل یاسدیخینی قویوپ باش — یمہ
یاتاندا اگل — نم بلکی گل — مہ نم

بیلماين اۆزیمی س — الدیم بودرده
همراه بولوپ س — نینگ دین ناماردا
یاریاردیپ گزاردیم ه — یر یردا
گزنده اگل — نم بلکی گل — مہ نم

ايندى وصفينگ آيدىپ گزسـم ايل لردە
منى سؤرسـم انگ ياقين اوزاق يول لاردا
مجنون كـم يـن يدى يلاب چؤللردە
يؤراندە اگلە نە بلـى گـم نە

فراسـم ان يؤرديندە آقبا يازيلار
آندا ملا بولسـم موندا قاضيلا
ازلدە يازيـم لان بيزه يازيـم لار
يازاندا اگلە نە بلـى گـم نە

يـكە ليكدە اولوم گلـسـم بوباشا
بيزدن سلام بولسـم ون قومی قارداشا
قليج سيريپ بوگون گلـسـم سـم اواشا
سيراندا اگلە نە بلـى گـم نە

مولام رمم ايله سين عاشق ياشـم يـنا
آدم نە گلرين بيلمز باشـم يـنا
غريبليقدە كيشى گلـمـز قاشـم يـنا
ياتاندا اگلە نە بلـى گـم نە

بيرديميشلر عاشـم قـلارينگ يوليني
سن سـم ولدوردينگ ممبتينگ گلنى
سندن آيرى دلربالار قـم ولونى
توتاندا اگلە نە بلـى گـم نە

غريب آيدار بوزدينگ ايندى شـم انيمي
اؤدا ياقدينگ گـم وهريمي كانيمي
ايه سينه بريپ شـم يرين جانيمي
اولاندا اگلە نە بلـى گـم نە

غریب بوسۆزی آیداندان سونگ قاهرالانیب یولا دوشدی . بیرنیچه گون یول یوراندن سونگ شیروان ولایتینینگ بیرپتیندن بارپپ یتدی .
 غریب آریب شول یردا اوتوردی شهرینگ پادشاسی شکار دن کلیارقا , غریبا گۆزی دوشوپ اونگا طرف ساویلدی پادشاه : ای یگیت
 هایسی باغینگ گلی سن هایسی باغچانینگ بلبلی سن هایسی آشیانه دان اوچیب , بو یرلره گلدینگ ؟ دیدی . غریب هم پادشاغا
 قاراب بیرغزل آیدی :

ای ســـــــــــــــــلطانیم دیاربکر یؤردیندن
 هـــــــــــــــــبـــــــــــــــــر اؤدینا یانه یانه گله من
 ممبتلی ســـــــــــــــــ ووریارینگ جبریندن
 من بوشـــــــــــــــــ هره غایبانا گله من

من نیلین آشـــــــــــــــــنا یاریم یاد اولدی
 یوزی قارا رقیب گـــــــــــــــــ ولدی شاد اولدی
 بیرسۆز بیلن یاقدی باغـــــــــــــــــ یم اؤد اولدی
 قولاق ســـــــــــــــــ الخیل بو افغانا گله من

اورداگیم قالمادی اوچدی کـــــــــــــــــ ول لرده
 بلبلیم ســـــــــــــــــ ایراماز بولدی گل لرده
 آغـــــــــــــــــ لارام یار اوچین بو یاد ایل لرده
 مچنون کبی ســـــــــــــــــ رگردانا گله من

صنم بوگـــــــــــــــــ ون جان کوکینی کوولادی
 مگراونونگ کـــــــــــــــــ ونکلین رقیب اولادی
 تهمت بیلن آفـــــــــــــــــ رمنی قولادی
 سهواشـــــــــــــــــ ییان دونه دونه گله من

غریب دیرلر شـــــــــــــــــ اھیم منینگ آدیما
 قولاق ســـــــــــــــــ الیپ یتگیل منینگ دادیما
 صنـــــــــــــــــ بیلن آیرالیخینگ اؤدینا
 پروانه دک یانایانا گلـــــــــــــــــ من

اوندان سونگ پادشاه مونی اشیدیپ : ای غریب صبر ات صبریلن دورارلار دیپ کونگول لیک بردی , هم اؤزی آلیپ گیدیپ یانیندا ساقلابردی بوسؤز بو یردا دورسین , ایندی سؤزی شاصنمدن اشیدالینگ . غریب کوشکدن چیقیب قایدانسونگ شاصنم اوزادن ایشینه پشمان اتدی . اما پیدا برمادی . یوزونی یرتیب یله بردی یل هم گوتاریب یوزونه اوردی . شول وقتدا آقبا بیر یخشی ناهر بیشریب گتیردی . شاصنم ناهاری آلیپ بیرطرفدا قویدی دا : بو طعامه غریب جان قولونی اؤزاتماسا , من هم اؤزاتمارین دیدی . مونگا آقبانینگ قهاری گلیپ : سن غریبی آدم گورن وقتدا قومادینگ ایندی آدم قارا یوق وقتی قاویب قویبردینگ کور بول دیپ باغا طراف چیقیب گیدی شاصنم بیر ایکی ساعت دورندن سونگ اؤزکونگولنه : غریب جان بو کوشکدا دورماسه من هم دورمارین دیپ , بودا چیقیب گتیدی . شاصنم اوغرابرسین . ایندی سؤزی آقبا دان اشیدینگ آقبا باغدن قایدیپ گلدی اما کوشکدا شاصنمی تاپمادی . نیراک گیتدیکا دیپ باغی باغچه نی بارلادی تاپمادی , آفری ایز چالماچی بولوپ , ایز چالدى . باغینگ بیرطرفیندان شاصنمی ایزنی تاپیپ اونونگ ایزی بیلن بوهه گتیدی . شاصنم شول بارشینا بیر چوپان دوش گلدی . چوپان دان غریبی سؤزادی چوپان جوغاب بردی :

شاصنم

چوپان الله نى سؤيار سن
غریب بى منى گوردینگیز می ؟
چوغ چوغ گناه لر یووارسن
غریب بى منى گوردینگیز می ؟

چوپان

دوین او یلان چى قى ديم بلنده
غریب داغدان آشدی صنم
ایک اتاگى بى بلنده
غریب داغدان آشدی صنم

شاصنم

قايغى بيرله عـ مريم اوتر
غریب بى منى گوردینگیز می ؟
بیر مرشیدینگ قولىن توتار
غریب بى منى گوردینگیز می ؟

چوپان

عشق اؤدینا چى گر داغلاب
گاهی گولوپ گاهى آغـ لابلاب
اؤز اؤزیننه غـ زل باغـ لابلاب
غریب داغدان آشدی صنم

شاصنم

عشــق اۇدۇنا ياندۇ جـانـىم
كـىمە دىيىمىم عـرضـى مـالـىم
هـمـمـىم دىنـىم ايمانىم
غـىـبـىم نى گۆردىڭىزمى؟

چوپان

عشــق اۇدۇنا جانىم دوزىپ
اسم اعظم دعاسىن يازىپ
يارىڭ سىندى كۈنگۈلۈك اوزىپ
غـىـبـىم داغـىم دان آشدى صنم

شاصنم

شـاـصـنـم دىيىمىم دىيىمىم دىيىمىم
كـول سـونالنى قـوبـا غـارىم
مـن شـاـصـنـم سـونالنى قـوبـا غـارىم
غـىـبـىم نى گۆردىڭىزمى؟

چوپان

چـوپـان دىنـىم گـىزىم
كـوپ اوتلار سـونالنى يادىم
مـن هـم يـتـىم مـرادىم
غـىـبـىم داغـىم دان آشدى صنم

ايكىسى بوسۇزى تام ادنلرىندن سونگ چوپان قىزا سىن اديپ باشلادى گۇرسه اونونگ باشىندا جفاسى بار چوپان : بوهر یردا بولسا پادشانىنگ قىزىدىر دىيىپ ، قوينىنى سۇرىپ گىدبردى شاصنم هم اۇز يولىنا اوغرادى . آزيورىپ كوپ يورىپ یر داغا يتيشدى صنم داغىنگ باشىنا چىقىپ ، مىران بولوپ دورىپ بىرغزل آيتدى :

داغ باشىندا مىران بولوپ دورىپ من
عشــق قىنگ اۇدى يامان اكن جانلارىم
مىسرتىندا سارغارىبان سولپىم من
عشــق قىنگ اۇدى يامان اكن جانلارىم

طعام ایسم هیج طعامینگ دوزی یوق
آغلاب اوتر بۆلدیم یازو گویزی یوق
نه هواغا اوچدی یارینگ ایزی یوق
عشقیینگ اؤدی یامان اکن جانلاریم

اوزین بویلی سسروی تالینگ آغاجی
هاواسی بلند دیر فلک دن پاچی
غریب بیر دیوانا داغینگ تراچی
عشقیینگ اؤدی یامان اکن جانلاریم

شاصنم دیر نامیسم یوق عاریم یوق
غریب دوستم کمین سواریاریم یوق
من نیلأین بی علامم زؤریم یوق
عشقیینگ اؤدی یامان اکن جانلاریم

القصة شاصنم بو سؤزونی تمام ادیب عاشقلیق یامان سودا دییپ میران هم سراسیمه بولوپ دوردی . شول وقت داغینگ اوستی بیلن
قارشیدان گوچلی یل تورپ باشلادی شاصنم شمالا قاراب غریبا سلاه ایبریپ بیر کلمه سؤز آیدار بولدی :

اوسیب گیدن بادی صبا
سود ایشیمیز زیان بولدی
غریب دییپ چکدیم جفا
ایشیم آه و فغان بولدی

قورقاریم ایندی قهریمدان
ایچه نیسم آوی زهریمدان
غریب گیدیپ دیر شهریمدان
مانگا آفر زمان بولدی

قه به فلکینگ دردیندن
دولانسیم داغلار آردیندن
غریب گیدیپ دیر زؤردیندن
مانگا بیله یامان بولدی

تالاندى — مريم تالاندى
ش — وم رقيبلا هوالاندى
باد اوستى بولوت آيلاندى
بلند داغلار دومان بولدى

شاصنم دوير يايلاغي —
وطنيم عزيز جايلاغي —
منينگ الله دن ديله گي —
ايندى نوري ايمان بولدى

شاصنم سۆزوني تامه اديپ داغينگ باشيندان غريبى تاپماندن سونگ مسرت پكيپ بيرغزل آيتدى :

آزاش — يب ميقديم بو چؤلگا من غريبيم آفتاريب
ش — وم نصيباً نه بلالارغا گرفتار ايله دى
زع — فراندك سارغاريپ من بير فداغا يالباريب
ش — وم نصيباً نه بلالارغا گرفتار ايله دى

من اؤزيم شاه دفتري ام اؤزيمى فار ايله ديم
گيمه گونديز صبح وشام اوقيني تارمار ايله ديم
ياريار ديب داغي س — ينامده افكار ايله ديم
ش — وم نصيباً نه بلالارغا گرفتار ايله دى

هر صبالار س — ير ادرديم باغدا گل نهال بيلن
گيمه گونديز يول يهورديم آچ هم ده سؤوسيز چؤل بيلن
اي فدايا نيلايين دولى باش — يم قيل وقال بيلن
ش — وم نصيباً نه بلالارغا گرفتار ايله دى

دياربكر ش — هرينده قالدى آتام بيرله انم
طبيبيم م — اضر تاپيلماز يورگيمده دردى غم
شا دوزينگ ميدانى ايچره زارين ييغلار شاصنم
ش — وم نصيباً نه بلالارغا گرفتار ايله دى

شاصنم بوسۆزونی قوتاریپ داغینگ باشیندا میران بولوپ اوتوردی شول وقت بیردن آقبا پیدا بولدی آقبا : ای صنم گل ایندی ،
 قایدایی بو چول یردا اولسنگ آرمانلی اولارسینگ دیدی . شاصنم : من تا غیبی گۆرینچام بویردن قایتمارین دیدی . اوندآ آقبا : ای
 شاصنم گل قایدالی ، کوشگه بارپ میننگ یول شاییمی توت من غریبی تاپپ ، گتیریب براین دیدی شاصنم اونگا اینانمادی . آقبا
 شاصنمه یالباریب بیر غزل آیتدی :

گل صنم _____ م قایت راینگدان
 صنم جان وطن قالماس _____ ین
 اقرار اتم _____ اگیل تیلینگدن
 صنم جان وطن قالماس _____ ین
 **

بودنیا پوچ _____ دراوترسن
 قایغی بیلن غ _____ م یوتار سن
 ص _____ بر ات مراده یترسن
 صنم جان وطن قالماس _____ ین
 **

مساب ات یگیت لیک یاش _____ ی
 قایغی دان اتما تش _____ ویشی
 یازیب گویر س _____ فارشی
 صنم جان وطن قالماس _____ ین
 **

نیت اتس _____ نگ قضا اوچین
 س _____ وُز دیار من مزا اوچین
 ایل لرگونلر س _____ نینگ اوچین
 دولان جان وطن قالماس _____ ین
 **

آقبا دییر غ _____ ریب دیدارین
 رفصت برس _____ نگ من گیدرین
 تپارین من س _____ نینگ یارینگ
 صنم قیزوطن قالماس _____ ین

آقبا بوسۇزى تمام ادندن سونگ شاصنم آقبا دن كونگولى بتيب اونونگ بيلن ايزينه قايتماقچى بولدى شول وقتدا ينه بير شمال گلدى . شاصنم ينه دا شمالدان يارينه سلان ايبريپ بوسۇز آيتدى :

يتيرسنگ تيز يتور تنگرى سـلاميم
ياريمه عرض اتگيل الله عشـقـينه
بادى قارداش يارا يتر سـلاميم
ياريمه عرض اتگيل الله عشـقـينه

يارادان مق منى بيرى بارىـم
مق قاشيندا ميننگ اعتبارىـم
غريب اوپين كوپ كوپ انتظارىـم
ياريمه عرض اتگيل الله عشـقـينه

بیرتازه می ایچدیم امل سـاقیدا
اوتر دونیا دورمز بیـلینگ باقیدا
قارداش یوق دوغان یوق غریب فلقیدا
یاریمه عرض اتگیل الله عشـقـینه

گیمه لریاتماغا بـولماز قراریم
لغا ادیپ مـن بیروعهده دا دوراریم
زاهد ایوانیندا دن اقـراریم
یاریمه عـرض اتگیل الله عشقینه

شاصنم دیر قارا بفتح اوینماز
عشقمینگ چراغی سـونیب دیر یانماز
قارا بفتح اوقیسـیندان اوینماز
یاریمه عرض اتگیل الله عشـقـینه

شاصنم بوسۇزونی تمام ادیب آقبا بیلن یولا دوشدی اولار یولدا یاداب بیر یردا دینغ آلماغ اوتوردیلار . شول وقت شاصنم داغا قراب بیرغزل آیتدی :

بیر سۆزیم بار داغلار ســــانگا
عرضیم بودور داغلار ســــندن
گلیپ من ســــیریم آیتماغا
عرضیم بودور داغلار سندن

ایکی گــــؤزوم قانلی یاشــــی
اریدیپ دیر داغــــی داشــــی
ایستاره گیزلین ســــیرداشی
عرضیم بودور داغلار ســــندن

نیلأین یوقدر قارداشــــیم
دونیا بیلن بولماز موشــــیم
سواریاریم هم سیرداشــــیم
عرضیم بودور داغلار ســــندن

قولدان اوپیردیم صــــیادیم
گاهی غمگین گاهی شــــادیم
مقــــدن دیلار من مرادیم
عرضیم بودور داغلار ســــندن

شاصنم دیر یتدی جانا
شــــربت ایچم قانا قانا
یاردردی نــــدن یانایانا
عرضیم بودور داغلار ســــندن

شوندان سونگ اولار بیرمیدان یول یؤزیدیلار, اولتی چمن لی داغ اته گنه یتیشدیلر شول وقتده , شاصنم آقجا قراب ای آقجا بویرلر
غریبنگ آو اولاب گزن یرلریدیر دییپ شاصنمه کونگول لیک بردی . شول وقت شاصنم داغلارا قراب بیرغزل آیتدی :

قولاق سالیپ اشیت ای داغلار سۆزیم

بلند داغلار ســــــندن غریب اوتدیمی ؟

غریب سیز دنیانی گۆرماسین گۆزیم

بلند داغلار ســــــندن غریب اوتدیمی ؟

یاباش آلپ بو وطــــــندن گیتدیمی

یا مونگالیب بوچــــــۆللاردا یاتدیمی ؟

یاغریب بیرمــــــایغا اوزین آتدیمی ؟

بلند داغلار ســــــندن غریب اوتدیمی ؟

ایام اوزاق اتســــــین عمرینگ زیادا

فلگینــــــگ الیندن کلیپ من دادا

گاهــــــی آطلــــــی گپرگاهــــــی پیدا

بلند داغلار ســــــندن غریب اوتدیمی ؟

شاصنم دییر نامــــــس گری عارگری

مق عاشــــــقینگ ایشی آهی زارگری

یا بولســــــا زگری یادا زورگری

بلند داغلار ســــــندن غریب اوتدیمی ؟

شاصنم سۆزونی تمام اتدی . اما داغدن صدا چیقمادی , اوندان سونگ , شاصنم بیلن قوشولشیب قایدبردی . شول وقت ایکی سانی

بگ اوغلی آطلارینی اوینا دییپ بولارا دوش گلدی بگ اوغول لارینگ بولارا گۆزی دوشوپ بیزه بوپری لری فدای بردی . هرهایسی

میزبیرینی آطمیزینگ آردینه آلپ گیده لی دییپ بولارینگ یانلارینا گلدیله گۆرسه لر شاصنمینگ باشیندا میخاسی بار . مونگا زورادیپ

بولماز بیرسۆز آیدالی دییپ بگ اوغلی بیرکلمه سۆز آیتدی , شاصنم اونگا جوغاب بردی :

بگ اوغلی :

عرض ایلاب گلیم صنم قاشــــــینگ

بیز ایکی نینگ بیرین قــــــبول ایلاگیل

قبول اتسنگ صنم دوناه باشــــــینگ

بیز ایکی نینگ بیرین قــــــبول ایلاگیل

شاصنم :

موش گلیپ س_____ یزبگ لر عیب اتمانم
روم ایلنده س_____ وار یاریم بارمنینگ
یارتک ادیپ اؤزگه یارا گیتم_____ انم
روم ایلنده س_____ وار یاریم بارمنینگ

نگ اوغلی :

غریبلارینگ عرض_____ ی مالین گوراین
بگچه لرین_____ گ ملعت دونین براین
یوزدان یوزدان آتام مال_____ ین براین
بیز ایکی نینگ بیرین ق_____ بول ایلاگیل

شاصنم :

بیردیلاگیم باردیر ق_____ ادرالله دن
آنت ایچیب من بگلر ق_____ ل هو الله دن
گچیب من مال_____ ی ملک تفتی طلا دن
روم ایلنده س_____ وار یاریم بارمنینگ

بگ اوغلی :

قاوماغ_____ یل قاپینگدن من بیر مرد اوغلی
مرد اوغلودان یوز دوندیرمز یورت اوغلی
من اؤزیم بای اوغلی عوض قورت اوغلی
بیز ایکی نینگ بیرین ق_____ بول ایلاگیل

شاصنم :

گلارینگ ص_____ وناسی قوبه قازی من
غ_____ ریب آولاغی نینگ بمر یازی من
مویراهلنده شاه عباس_____ ینگ قیزی من
روم ایلنده س_____ وار یاریم بارمنینگ

بگ اوغلی :

علاج یوق_____ در قضا اوقی یتندا
یوقلامازلار غ_____ ریب یردا یاتاندا
سنی گؤرمک یوق_____ دیر آیری وطندا
بیزایکی نینگ بیرین ق_____ بول ایلاگیل

شاصنم :

دردیمی قوزغامانگ نالیش _____ م آرتار

ایراق دیمانگ بلکی نص _____ یبام تارتار

مق امر اتسه عاش _____ ق مرادا یتر

روم ایلنده س _____ وار یاریم بارمنینگ

بگ اوغلی :

وصفتگی س _____ ویلا س _____ باغینگ گلی سن

باغلارده بلبینگ ش _____ یرین تیلی سن

گاهی بولس _____ عقل گاهی دالی سن

بیز ایکی نینگ بیرین ق _____ بول ایلاگیل

شاصنم :

گاهی غمگین بولس _____ ام گاهی شادمنم

غریب سیز من م _____ وندا قرار اتمه نم

نیچه ییلار م _____ وندا دار اتمه نم

روم ایلنده س _____ وار یاریم بارمنینگ

بگ اوغلی :

بگ اوغلی _____ عارادر فلایق باری

عرض ایلاب صند _____ م چکرام زاری

سن دیماگیل غریب ک _____ ونگولوه مداری

بگ اوغلی نینگ بیرین ق _____ بول ایلاگیل

شاصنم :

شاصنم دییر یاتس _____ ام بیر اموال گؤرسم

دوشیمده بیرمرش _____ د پیره قول برسم

پیریمدن سؤراس _____ ام بلکه یالبارسام

روم ایلنده س _____ وار یاریم بارمنینگ

بولار بوسؤزی تمام ادندن سونگ شاصنم بگلرا قاراب بیرسؤز آیتدی :

فرهاد کمین جانا دوزسم

من مسرتی جانا بگ لر

شیرین کمین دعا یازسام

من بیرغمگین قولا بگ لر

مجنون کمین عاشق بولسام
بیرپری نینگ قدرین بولسام
لیلی کمین شـحله سالسام
من مسـافر ایله بگ لر

طاهر دک گیرسم دریا غا
زهره کمین گیرسم باغا
بلبل کمین سـر پوداغا
قونسام گلدن گله بگ لر

عرضی اده ین آهی زاریم
قنبر کمین انتظـاریم
چین مقیقت سوار یاریم
دوشدی بیرگون چۆله بگ لر

سیف الملک مد مال جمال
آفرییرگون تاپدی وصال
یوسف کمین صامب جمال
باقی دوندی یـوله بگ لر

شاصنم دییر سروی امین
هیچ بیلمزمن دونیا غـمین
عذرا بیله وامق کـمین
آقاریاشیم سـیله بگ لر

شاصنم بوسۆزی آیداندن سونگ بگ اوغول لاری آطلارینی قامچی لاشیب دورمان گیتدیله . اوندان سونگ شاصنم بیلن آقبا بیرناچه
یول یوراپ باغا گلدیله . کوشکدا بیرناچه گون بولانلاریندن سونگ شاصنم : غریب شیروان پادشاه سنینگ یانیندا بولیارمیش دییپ
اشیتدی . شاصنم بوفبری اشیداندن سونگ آقبا یالباریپ بیرغزل آیتدی :

صـدقانگ بولاین ای گل نهال جان
شـیروانه شامافا بارسنگ نه بولدی
سـندن اۆزگه یوقدورهیچ منینگ آرقام
بوغریب مالیمدن سؤرسنگ نه بولدی

قىرىق گون بولدى گيتدى شىروان شامافا

منى قويدى ادارى ولمازبىرداغا

قرغا زاغلار قونماز بورون چىهارباغا

باغبانمە فېربرسى نىگ نە بولدى

سندن اۆزگە ھەممىمە يوق كىشىم يوق

الفتىمە مەرمىمە دىنگىمە دوشىمە يوق

ياردن غىرىيە ھىچ بىر كۆنۈگۈل موشىمە يوق

مانغا بىر مەصلەت بىرسى نىگ نە بولدى

من تىك اوتراين مۇندا سىلار غارىب

سەن تاپسى نىگ بولماز يارىمە آفتارىب

مىنىنگە اوچىن يۈزمۇنگە يۈلا يالبارىپ

آياغىنە باشىنگە قويسى نىگ نە بولدى

شامىمە دىر اولاروقتمە يىتىشىمە

بوگون يارىمىلى يادىمە دوشىمە

يارىبىلن يۇران يول گۈزىمەن اوچدى

غرىبە گىتارىب بىرسى نىگ نە بولدى

بوسۇزدان سونگ ، آقچا شامىمىنگە آغىر مالىنە جىداپ بىلمان ارىكە صىفتىندا درویش اشكىنە گىرىب يۈلا دوشدى . بىرناچە گون يول

يوراب شىروان شامافا باردى . گل نىھال شىرىنگە اچىندا ياندىدا قىلمە دن ھەم جىزورگوتارىب دعا تومار بىر كىشى بولان بولۇپ گىزىب

يوردى . بىرۇقتدا آقچانىنگە گۈزى غرىبا دوشدى گۈرسە غرىب الينە سازىن آلىپ اۆز باشىندان گىچىران قايسى كافتلىرى مەقنىدا شاھ

نامە دىر بىرزادىلار آيدىبىپ گل اردى ، آقچا بىر قىباتدا اۆزىنى گىزلادى . غرىبىنگە اونگا گۈزى دوشۇپ . آقچانى تاندى . آقچا ھەم اونگا :

بارى گل ادىبىن اشارت بىلن اولمادى . غرىب آقچانىنگە ياندىدا گىلدى آقچا : اى غرىب جان ، من بويرة سىنىنگە اوچىن گىلدىم . اما مىنىنگە

ارىكە لىباسىنە گىران عىلدىغى فالقا مالىمە اتماگىل دىدى . غرىب شامىمىنگە مالىندن سوراب بىرغىل آيتدى آقچا اونگا موغاب

برىدى :

غرىب :

باشىمىنگە دونان گل يۈزلى آقچام

نە سىبىدن دوشىمىنگە دىنگە بىلە يوللارا

قويماسه يۇرماگە موندا مســـــــــــــــــتانا

بىربىلبىم قوناھ باشـــــــــــــــــخا گل لارا

آقبا :

شاصنـــــــــــــــــم ايبردى كتير دىيپ منى

تا آلپ گىتمە ســـــــــــــــــم قويماناھ سنى

اونى اوندا قويوپ سۇيســـــــــــــــــنگ اۇزگانی

تنگرى سنى ســـــــــــــــــالار ياپوزگونلره

غريب :

غريب عاشق يتمز ســـــــــــــــــنينگ دادينگ

بوسۇزلە رى ديمە كونگول شـــــــــــــــــادينگ

منى باراردىيپ ســـــــــــــــــالما يادينگ

اوغراتمە اۇزىنگى قىل وقـــــــــــــــــال لارا

آقبا :

آقبا دىير منىنگ بىلە گىتمە ســـــــــــــــــنگ

بىرناچارىنگ مرادينا يتمە ســـــــــــــــــنگ

بودىين پندىمى قبول اتمە ســـــــــــــــــنگ

من ھم بارمز بـــــــــــــــــولدىم بىلە جايلارا

بوسۇزدن سونگ , غريب : اى آقبا , من شاصنمە گرىك بولسام اول منى ديارىكر يوردىندان قاومازدى دىدى . اوندا آقبا , شاصنم دە

سنىنگ دردىنگدان اۇلماگە آز قاليدىر دىيپ بىرغزل آيتدى , غريب ھم اونگا جوغاب بردى :

آقبا :

قولاق ســـــــــــــــــالغىل غريب منىنگ عرضىمە

صنمىنگ دىه دىرگلســـــــــــــــــىن غريبىم

قالماغاي سىز قىامتـــــــــــــــــىنگ قرضىنە

صنم قىزدىه دىر گلســـــــــــــــــىن غريبىم

غريب :

آقبا مانگا بىلە ســـــــــــــــــۇزلردىمە گىل

يارمنى ســـــــــــــــــۇيمە سە نىچون باراين

سىنام اوزە ھىران داغـــــــــــــــــى قويماغىل

يارمنى ســـــــــــــــــۇيمە سە نىچون باراين

آقبا :

سلامين گوندردي اول گ_____ؤزل سرور
الف دک قامتي س_____روي صنوبر
آه اورسه آغزندان چ_____يقار توتونلار
صنمينگ ديه ديرگلس_____ين غريبه
غريب :

شاص_____نمينگ مندن يوقديرهيج دردي
ايندى ياد اتمن_____ه بيله ناماردى
گلسين ديس_____ه نيچون قاودى گوويردى
اول منى س_____ؤيمه سه نيچون باراين
آقبا :

سلامين گوندردي گ_____وزل لر فاصى
گؤزياش_____ى بولوپدير مميط درياسى
سن سيز هيج گ_____ؤرينمزفانى دنيا سى
دلبرينگ ديه ديرگلس_____ين غريبه
غريب :

شاصنم بيلمه دى ادن ايش_____ينى
بيهودا آقيردى گؤزده ياش_____ينى
ينه بارسام باش_____لار قديم ايشينى
اول منى س_____ؤيمه سه نيچون باراين
آقبا :

سلام ديپ ايبردى صنم يولداش_____ينگ
مدارينگ قواتينگ هم كونگول فوش_____ينگ
بارماسنگ كوپ بولارموندا كاش_____ينگ
صنمينگ ديه دير گلس_____ين غريبه
غريب :

بيرسؤز دياھ عاش_____قلارينگ شانينا
ايندى قالدیم بللی هج_____ران كانينا
اؤلينچاه بارمه ناه ص_____نم يانينا
دوست منى ديمس_____ه نيچون باراين

آقبا :

گل نهال دیرر عجب درده قـــــــــالیپ سن
صنمینگ جانینا اوتلار ســـــــــالیپ سن
ایندی بیلدییم بللی نامارد بـــــــــولوپ سن
صنمینگ دیه دیرر کلســـــــــین غریبیم
غریب :

نالارگزدیم پـــــــــاندی بیلینگ دوزینی
هجرایله اوتگار دیم یازوگـــــــــویزینی
غریب دیرر گورمه ســـــــــیدیم یوزونی
آقبا سنینگ اوچین بارســـــــــام باراین

بوسؤزی تمام ادنلریندن سونگ , غریب آقباغا قاراب : ای آقبا سن مانگا : شاه عباسدان هم اولمدن قورقوپ گیتیمک
ایسلمیاردیما . من عشق میدانینا گیرن گونوم جانیمدان گچیب دیم دیدی . آقبا : گل غریب , ایندی گیدیلی دیدی . غریب بیرگون
دوزامونگ گون سلام دییپ دیرلر , من باریپ پادشاه دان رفصت آلاین دییپ گیتدی , باریپ پادشاه دان رفصت دیله دی پادشاه
رفصت بریپ قیرق قالقان زر هم بردی . غریب پادشاغا قاراب : مانگا زر وصالی گراکمز . یاروصالی گراک دییپ بیرغزل آیتدی :

نیلایین دونیانینگ مالین
فرزینا مالـــــــــیم آندادیر
بیرسؤرسه لبنینگ بالین
آبی میـــــــــاتیم آندا دیر

مونگ آلوان سیمرغ پرلی
فرزیناسی دولی دولی
شنده مرصع کمرلی
مورچه میانیم آندادیر

امســـــــــم لبینده زلالین
برر عمریمینگ کمالین
استه مان دنیانینگ مالین
گـــــــــمی نهالیم آندادیر

غمزا بیلن اوقیین آتان
عاشقینگ جانیندن اوتن
تشنه لره شربت ساتان
قیزیق دکانیم آندادیر

غریب دییر بو مطلبیم
سوزلتیلیم ایکی لبیم
پیریم طاقیم مذهبیم
دینیم ایمانیم آندا دیر

غریب پادشاه دان رفعت آلیپ آقبا بیلن قوشولوپ سفر رامتینی باغلاب دیار بکره قایتدی . بیرناچه منزل یول یورپ بیرجایا
یتیشدیلر. بویرباغ باغچه لیق دی گل لر آپیلیب بلبل لر سیرایاردی . آقبانینگ کونگولینا شیله فکر گلدی گل من بویردا غریبی
بیرسیناب گوره ین شاصنم من قهودی دیپ اوندان گؤونی ساوانینی یا ساوامانی بیلین دین مقصد بیلن غریبی سؤیگی بیلدیرن
بولدی : ای غریب جان , گؤر نامیلی صفالی جایلار بویردا ایکی میز عیش عشرت اتسک نه بولار ؟ دیپ بیرغزل آیدارگره ک :

کوپ جفالرپکیب گلدینگ بیزایکا
ذوقی صفا سؤرگو دین یرلره
ایکی عاشق بیریرینه قوشولوپ
مرادینا یتیم گو دین یرلره

من گله من بیریریگه اوفشایب
یوزومه کاکیل لر یوزدن دوشایب
اگنمدای چاکمانیم نی دوشایب
قوجاقلاشیب یاغزو دین یرلره

دالی کونگولوم پروازدر بیرگله
گل آپیلدی فغان دوشدی بلبله
مق یتیردی عجب طرفا منزله
مراد ماصل اتغو دین یرلره

گل نهال دییر بیریرا وگه اوغراشیب
عهد پیمان اقرارایله باش قوقشایب
کامی دل ماصل ات دیلیمزجهوشایب
مرادینگا یتیم گور دین یرلره

اوندان سونگ ، غريب : اى آقبا صنم گلسين ديدى ديبپ چاغيريب آليب قايتدينگ ايندى ماليم بولدى ، اؤزمقصدىنگى يرنه يترمك اوچين آلداب آليب قايدان اكينىنگ ايندى من دياربكره بارماس من ديبپ غريب بيرغزل آيتدى :

ايندى بارماز بــــــولديم صنم يانينا
دالى كونگــــــولوم اؤزگه فيلادوشدى
اوسدى فزان يلى ســــــولدوردى گلى
بلبل فغان ايلاپ بودادا دوشــــــدى

صنم ايلچى ايلاپ ايبردى ســــــيى
اؤزىنگىنگ نفسىنگه اوويردينگ بيزى
مراه اكن ســــــانگا ايديرگن دوزى
سنىنگ كونگولپىنگ غيرى وصالا دوشدى

صــــــبابارمازمى سن صنم يانينا
اوتلار سالدىنگ اونونگ شيرين جانينا
يول باشلادىنگ بوزوق ليغىنگ شانينا
قوشولماغــــــىنگ امرى ممالا دوشدى

سنىنگ بوســــــؤزىنگدن بيرفتنه آرتار
هركىــــــم اؤز دامينا گل لرى تارتار
من ديديم كى آقبا نه اوچــــــىن يۇرتار
ايندى بيلديم اؤزگه فــــــيالا دوشدى

غــــــريب آيدار دياربكرگىتمانم
قســــــم اچىپ ايندى قدم آتمانم
اؤلىنچام صنمــــــىنگ آدين توتمانم
صمبت كمالى كرســــــوالا دوشدى

القصة بوسؤزدن سونگ ، آقبا : اى غريب جان من سنى سيناماق اوچين اويناب آيتديم ايندى بيلديم سن هقيقى عاشق هم شاصنمه افلاصىنگ كوپ اكن . بوسؤزيمه اينانماسانگ تنگرى مقينه آنت ايچه ين ديبپ آنت ايچدى ، غريبى رايندان قايتاردى اوندان سونگ ينه دياربكره اوغراديلار آقبا بوكينه نى غريبىنگ كونگولندان چيقارماق اوچين بيرغزل آيتدى :

گل غریب قایت راینګدان
اؤزینګدن مذارایله مه
منینگ هزیل سؤزیم اوچین
صنمدن ګیدر ایله مه

سولدورما ممبست گلین
اوسدورما آیرالیق یلین
یارباریشان اوزاق یولین
بوگون مفتصر ایله مه

گل ایناندراہ اؤزیمنی
مق قارقیلسین یوزومنی
منینگ بو هزیل سؤزیمنی
راس تیلخا باور ایله مه

توتما آیرالیق فیمالین
بوینینگ آلمابالین
شکسته صنمینگ مالین
آندان هم بتر ایله مه

گیتمه دوغری یولدان دونیب
آقمانینگ یوزوندان تانیب
منینگ سؤزیمه اینانیب
آیرالیق اثر ایله مه

اوندان سونګ بواکیسی آیزوراپ کوپ یوراپ دیار بکرولایتینا یتیشدیله . غریب شاصنمینگ چهارباغینا گیرپ بیرزمان دینچ آلماق
اوچین یاتدی . آقبا شاصنمینگ یانینا باردی . صنم آقمانی گؤرن بادینا : غریب نیرده ؟ دیپ کونګول کینه سینی آھ دیدی . اوندا
شاصنم : عجب بولار دیپ غریبینگ یاتان یرینه باردی . غریبینگ باشینی اؤزدیزینینگ اوستونه آلیپ شاصنم بیرغزل آیتدی :

باشینگ دونین گل یولای یاریم

فوش گلدینگ غریبیم صفا گلپ سن

سانگا قربان بولس —ون بوشيرين جانيم

فوش گلدينگ غ—ريبيم صفا گليپ سن

كيشى بيله قهار ادرمى دوس —تينا

گؤز تكيب سن جان آلماغينگ ق—صديندا

ق—ويغيل قدملارينگ ديداه اوس —تونه

فوش گلدينگ غ—ريبيم صفا گليپ سن

نالار قالديم س—نينگ آهي زارينگا

پرواز اديپ يته ب—يلمن يانينگا

جان پاينداز اولسس—ون فاكى پاينگا

فوش گلدينگ غريبيم ص—فا گليپ سن

عاشق بولان بيلر معش—وق نأزىنى

گوترم—زم—ى هرته ديين سؤزونى

اونؤنگ اوچ—ين اينمى دارمى اؤزىنى؟

فوش گلدينگ غ—ريبيم صفا گليپ سن

شاصنم ديير س—يزگه فدادير باشيم

فراقينگدا آقارگ—ؤزيمدان ياش—يم

هم ب—ودنيا هم آفرت ي—ولداشيم

فوش گلدينگ غ—ريبيم صفا گليپ سن

القصة بو سؤزدن سونگ غريب اوقى دان اوياندى. تورپي , شاصنم بيلن قوجاقلاشيب گؤروشدى , اونگكى جفالارى ياتلامازدان , بوتين

كونگول كينه لرى سهولوپ عيش عشرته مشغول بولديلار , گونلرده بيرگون غريب بيلن شاصنم باغ سيلينا چيقان وقتلارى غريبينگ

كونگولى فوش بولوپ بيرغزل آيتدى :

اينپ گلديم باغ سيلينا

نه باغ دويدى نه باغ بانينگ

س—يرادپ گل لرينگ تيرديم

نه باغ دويدى نه باغ بانينگ

باغ بـــــــــــــــــانگیز باغبان آتلی
ناری شـــــــــــــــــفتالیسی داتلی
بوســـــــــــــــــا عتلاز عجب وقـــــــــــــــــتلی
نه باغ دویدی نه باغـــــــــــــــــبانینگ

باغـــــــــــــــــینگ ایچره گیردیم یوردیم
قـــــــــــــــــرمیزی گلـــــــــــــــــی نندن تیردیم
شـــــــــــــــــکر لبلرینگدن ســـــــــــــــــؤردوم
نه باغ دویدی نه باغـــــــــــــــــبانینگ

ســـــــــــــــــمر چـــــــــــــــــاغی بلبل اوتدی
یاندی یـــــــــــــــــؤراگی مـــــــــــــــــمه یتدی
غریب عـــــــــــــــــاشق یولون توتدی
نه باغ دویدی نه باغـــــــــــــــــبانینگ

اوندان سونگ شاصنم هم غریبا قاراب بیرغزل آیتدی :

باغبانیم بولای دیســـــــــــــــــانگ
من ســـــــــــــــــنی باغـــــــــــــــــبان اده ین
تأزه باغـــــــــــــــــبانیم گلدی دییپ
من ســـــــــــــــــنی باغـــــــــــــــــبان اده ین

بوگون شـــــــــــــــــوندا باغا گلدی
باشـــــــــــــــــدان مکایت لار قیلدی
باغبان بابامینگ شـــــــــــــــــاگردی
من ســـــــــــــــــنی باغـــــــــــــــــبان اده ین

بیرده شـــــــــــــــــوتایدا اکلنگین
غمگین کؤنګولومدی نـــــــــــــــــنی آولاغین
تأزه چـــــــــــــــــمن لر باغلاغین
من ســـــــــــــــــنی باغـــــــــــــــــبان اده ین

جتینگ مئل مور_____ری سن
آچیلان گلینگ بی_____ری سن
ایکی گۆزومینگ ن_____وری سن
من س_____نی باغ_____بان اده ين

آوارین_____گ_____نگزار بلبل
عش_____قینگدان دوشدیم بویولا
باغ_____چه_____داکی تازه گله
من س_____نی باغ_____بان اده ين

سیر ادراه باغ_____چه لاری
عاش_____قینگ بولارم_____ی عاری؟
شاصنم_____نگ_____س_____وار یاری
من س_____نی باغبان اده ين

القصة اوندان سونگ شاصنم بیلن غریب عیش و عشرته مشغول بولدیلار گونلرده بیرگون شاصنمینگ کونگوله شيله گمان گیتدی :
آقبا بیلن غریب شیروان ولایتندان قایدیشلارنه نیچه گون یولداش بولدیلار . بلکی دا بولار بیر اؤزگه فیالدا بولاندیر لار ؟ دییپ بولارینگ
ایزیدان آنگتادی . بیرگون بولارینگ هرهایسی نی بیریردا قویوپ ، اؤزی بولسا بیرگیزلین جایدا اوتوردی . آقبا اؤزینینگ غریب بیچاره
لیگیندن کویپ کونگولندن غمینی سوماق اوپین بیرغزل آیتدی :

لی_____ی بیلن مجنون اوتدی دنیا دان
اولاردان آد قالدی مندن قال_____مادی
ش_____یرین دییپ فرهاد اوتدی دنیا دان
اولاردان آد قالدی مندن قال_____مادی

هرکمسه نینگ عش_____قین اتدی زیادا
یاریاردی_____یپ نالار گزدی دنیا دا
یوس_____ف هم زلیفا یتدی مرادا
اولاردان آد ق_____الدى مندن قالمادی

عاشق بولان جانان اميدىن اوزر
گيمه لر دىنماين نـــــــــــــــــومه لردوزر
كولارينگ ايچينده قارقيلداب يوزر
ياشـــــــيل باش سونالى غازلارينگ سىنىگ

گـــــــــؤزل لر ايچينده سن سن اوتاغا
گل ايکيميز كشتـــــــــــــــــت ادلى بو باغا
دىنارينگ ممبوى ســـــــــــــــــانگا صادق
مونگ قيزا دگمزمى نازلارينگ سىنىگ

قربان اولام قـــــــــــــــــاشـــــــــــــــــلارينگ گؤزينگ
دال گـــــــــردنه قامتينگ يـــــــــــــــــوزونگا
صادقا بولسون شيرين جانيم ســـــــــؤزينگ
جانيم آلدى سويجى ســـــــــؤزلارينگ سىنىگ

غريب عاشق گل يوزونينگ زارى دير
گـــــــــؤرن آيدار بولارکيمينگ يارى دير
يول يۇزينگ گـــــــــؤزلريمه دارى دير
قدمينگدان پيقان توزلارينگ ســـــــــىنىگ

شاصنم بوسؤزى اشيدندان سونگ , آقبا بيلن غريبينگ بيربيرلرنه قارايش لاريندان فاص هم شبهه لانيپ بولارينگ يانلارينا گلدى .
غريب شاصنمه بير كاسه مى هودور اتدى . شاصنم : سىنىگ يالى ناماردينگ قوليندان مى ايويپ بولماز دييپ , قاهارلانيپ بيرغزل
آيتدى :

نيچه ييلارگزيه ســـــــــــــــــى يار دييپ
باشغا يارينگ باراگنين بيــــــــــــــــلمه ديم
مونينگ مندن اؤزگه كيمــــــــــــــــى باردويپ
باشغا يارينگ باراگنين بــــــــــــــــيلمه ديم

بوسۇزلىرىنىڭ منى قـــــــويدى اولومە

بلبل اوچىدى زاغـــــــلار قوندى گلمە

كأكىلىم دىيىپ چىرمىشـــــــدىردىم بىلمە

آدە چاقان مۇرا كۇنىڭ بـــــــىلمە دىم

بوگون آوى قوشدوڭ مېنىڭ آشـــــــىما

رەمىنىڭ گلمزگوزدن آقان ياشـــــــىما

بىرگىل دىيىپ سانجىپ ايدىم باشـــــــىما

قورى تىكن فاراكنىڭ بىـــــــلمە دىم

كونگول بردىڭ آقـــــــىما پىرىزادىڭا

عېشى عشرتلىرىڭ دوشـــــــىب يادىڭا

يار يار دىيىپ نالار ياندىـــــــم اۇدىڭا

قاقنوس كوئىن نار اكانىڭ بىـــــــلمە دىم

شامنىـــــــم دىيرىفبرآلمادىڭ مەندىن

شېرىن جانىم چىقىدى جـــــــان بىلە تەندىن

بوگون بللى اۇزدىم امىدىم ســـــــەندىن

آقما بىلەن يار اكانىڭ بىلـــــــمە دىم

شامنىم بوسۇزىنە غرىبىڭ قاھارى گلىپ : اى صنم مانگا ھرمىلى تھمت ادىپ قاوينچانگ آچىق سۇزىڭى آيت ، بو ولايتدان اۇزىم

چىقىپ گىدە ىن دىيىپ ، بىرغزل آيتدى :

مانگا بىلە ياوزتھمت قلـــــــىنچانگ

قىلاربولساڭ بللى تھمت قىل صنم

گوندە يوزســـــــۇزدىيىپ جانىم آلىنچانگ

آلاربولساڭ بللى جانـــــــىم آ صنم

گوندە مونگ يول دوندرر سن يوزونگى

ھرفيالا ھريان تاشـــــــلاپ اۇزىڭى

مانگا دىگىل بو گون دوغرى سۇزىڭى

بولاربولساڭ مېنىڭ بىلە بول صنم

سن گیدرسسـن گوندا یوزمونتگ گمانا
منی قـــــــــاوماق اوپین ایلاپ بهانا
گیدر بولدوم بوگون ملب شـــــــــیروانا
قالار بولسا ننگ غیری بیله قال صنم

غریب عاشق سۆزین دیدی بیرپارا
کونگول گمیدی گونده ســـــــــانگا یالبارا
یوسف کمین اۆزوم ســـــــــالدیم بازارا
فریدار سن منی ســـــــــاتین آل صنم

اوندان سوئگ ، شاصنم اۆز آیدان سۆزینه اوکینیپ : غریب جان من سنی سیناماق اوپین بوسۆزی آیتدیم . سن آرقاین بول ، منینگ
کونگولوم سندن طرافا آینه دان هم دۆری دۆر . سن وفانگا اؤران برک اکه نینگ دییپ بیر غزل آیتدی غریب هم اونگا جوغاب بردی :
شاصنم :

گل غریب قایت راینگان
ایناندم اینـــــــــدی ایناندم
کیم قهودی سنی جاینگان
ایناندم ایـــــــــندی ایناندم
غریب :

سنینگ بللی اقرارینگ یوق
اینانمان هر گـــــــــیز اینانمان
بیرسۆزینگدا دورارینگ یوق
اینانمان هرگـــــــــیز اینانمان
شاصنم :

عمریم آفر بولـــــــــوپ اوتدی
آیرالیق دن فـــــــــجل یتدی
کونگولیمینگ غباری گیتدی
ایناندم اینـــــــــدی ایناندم
غریب :

سن منـــــــــی ینه توتارسن
مفاهـــــــــمی ضایع ادرسن
فیرایشـــــــــیمی شر ادرسن
اینانمان هرگـــــــــیز اینانمان

شاصنم :

گیدر بولسانگ ملب شیروان

منی ادرس ————— ن اتوان

صادقا بولسین بو شیرین جان

ایناندم ای ————— ندی ایناندم

غریب :

سنینگ س ————— و زینگ ادا بولماز

بوکینه م ————— ندن آیریلماز

ایندی موندا دورم ————— اق بولماز

اینانمان هرگ ————— یز اینانمان

شاصنم :

کونگولینگ زنگ لرینی آچغیل

لبمینگ ش ————— ربتین ایچگیل

بونوبت گن ————— اهیم گچگیل

ایناندم ایندی ای ————— ناندم

غریب :

ینه باشلارسینگ ایش ————— ینگی

گتیریب غضب قیش ————— ینگی

بوزارسن کونگول فوش ————— ینگی

اینانمان هرگ ————— یز اینانمان

شاصنم :

صنم دییر ق ————— وتار آه دان

یوزاؤیرمه ق ————— له گاه دان

امیدلی ب ————— ول الله دان

ایناندم ای ————— ندی ایناندم

غریب :

غریب دییر شاه عباس قیزی

بیله ک ————— ویدؤرماگیل بیزی

ایندی دیماگیل بو س ————— وژی

ایناندم من ه ————— م ایناندم

بوسۆزدن سونگ ايکيسي بيريرلرينه اينانيشيپ کونگول لریندان اؤيکه هم کينه لری ساويلدی ، ايکی عاشق عيش عشرته باشلاديلار . ايندی فبرشاه عباسدان اشيديلينگ شاه عباسينگ يانيندا بيرعقل سيز قرعه اندازی باردی . اول هرزمان قرعه تاشلاپ ، بيرنيچا زاتلار بابتدا پادشاغا فبربردی . گونلرده بيرگون شول قرعه انداز قرعه تاشلاپ پادشاغا : ای شاهيم شاصنمينگ کوشکينه غريب گليپدير دیدی . شاه عباس غضب دونينا گيرپ ايکی سانی ياساويلاری غريبی توتوپ آليپ کلمه گه امراتدی . ياساويل لار دررو آطلانيب کوشگه گليدير ، شونچا آفتار سالار هم غريبی تاپپ بيلماديلر ، اولار ايزلارينا دولانيب بارپ : ای پادشاه ، کوشگی شونچا آفتاردیق ، اما غريبی تاپپ بيلمه دیک ديپ پادشاغا فبربردير ، شاصنمينگ يانيندا اونگی بولوپ کچن پادشاه دان قالان کهنه وزيری باردی . اول هيچ بير آدمما بيلدرمزدن غريبينگ يانينا گلدی ، غريبينگ بو شهردن تيز چيماقايغيني مصلمت بردی . اگر بوشهردن تيز چيماسا پادشانينگ غضبينا دوچار بولوپ ايشی نينگ يامان بولماقيني آيتدی : موندان سونگ ، غريب بغداد شهرينه گيتمگچی بولدی ، شاصنم : ای غريب نيراک گيتسنگ دا منی هم اؤزينگ بيلن آليپ گيت ديپ يالباردی . اوندا غريب : ای شاصنم جان يول اوزاقدير ، سن مورلانا رسينگ يتپ بيلمرسينگ مانگا رفصت بر يکه اؤزوم گيده ين دیدی . اوندا شاصنم : هرزات بولسا دا سندن قالما راه دیدی ، هنيز دانگ آتمادی ، ايکی سی يولا دوشوپ اوغراديلار . دياربکر شهرينينگ اورتاسيندن بيرگچيان سؤولی اؤلی ياب باردی . دانگ مالتيندا شول يابا بارديلار . غريب يابدان گهدی اما شاصنم گچمگچی بولوپ يابينگ اورتاسينا يقيلدی . اونونگ بوتين اگين ايشيگی اؤل بولدی . غريب ايزينا دولانيب گليپ شاصنمينگ اگين ايشيگيني سيقدی ، اونونگ بغداد دا يتپ بيلمه چگنی بيلپ حاضر هم بولسا ايزينا قايتماغيني اسله دی . صنم ايزينا قايتماغينا راضی بولدی . شول يردا غريب اونونگ بيلن فوشلاشيپ بيرغزل آيتدی . شاصنم هم اونگا چوغاب بردی :

غريب :

بوينينگ بوروپ ملول ملول بولارسن
 آغلا صنم آيراليغينگ گونيدير
 ايندی بيزی ممش ر گونی گؤزارسن
 آغلا صنم آيراليغينگ گونيدير
 شاصنم :

موندان گيدر بولسانگ بغداد ش شهرينه
 آيراليق ايراقا س لاما غريبيم
 ممشرگونی ديپ جانيم آلارسن
 داغ اوستونه داغلار قويمما غريبيم
 غريب :

بوينونگ بوروپ ملول ملول باقيبان
 دال گردنه طلا هي کل داقيبان
 آق قول لارا ق يزيل مينه چکيبان
 آغلا صنم آيراليغينگ گونيدير

شاصنم :

ایندی سن سیز نیچیک اوقاتیم اوتر
آیرالیق سوداسی همه دن بتر
فراقینگ اودینا کویانم یتر
ینه اوتلار سمالما جانا غریبیم

غریب :

بوینونگ بوروپ ملول ملول اوللا سن
فلک سالدی آیرالیخینگ بلا ساین
چاره یوقدور تاپمان دردینگ دواسین
آغلا صنم آیرالیخینگ گونیدیر

شاصنم :

من نیلایین تقدیر اوزگه قورماسا
سندن غیری اموالیم سوسورماسا
ظالم آتام منی سسالانگا برمه سا
من ناچارى گوزدن سسالماغریبیم

غریب :

سیاه زولفینگ پریشانا دوزاتما
آتانگدان قورقماسانگ بیزی اوزاتما
غریب گلمه دی دیپ یول لارگوزاتما
آغلا صنم آیرالیخینگ گونیدیر

شاصنم :

یولینگدا قویوپ من بو عزیز باشیم
یوز اویردی مندن قومی قارداشیم
گیجه گوندیز سن سینگ منینگ یولداشیم
گوزده یاشیم جیمون اتمه غریبیم

غریب :

غریب آیدار گیدسم یول لار دوماندیر
جمالینگ گورمه نه آرزویم کاندیر
بوگون آیرالیق دیر آفر زماندیر
آغلا صنم آیرالیخینگ گونیدیر

شاصنم :

شاصنم ديبير باغ—ريه پاره قيلارمن
برگل ارديم آچيلماين س—ولار من
گل يوزونگ گورسه ايندى اولار من
ديدار قياماتا قويما غريب—يه

شاصنم بيلن فوشلاشيپ زارزار آغلاپ بغداده اوغرادى . شاصنم كوشكىنه قايدىپ گلدى . غريب بيرنيچه گون يول يوراپ بغداد شهرينه باردى غريب بغداد دا بير يگيت بيلن تانيشيپ شول يردا بولوبردى . بيرنيچا وقتدان سونگ بغداد پادشاسينينگ اوغلى غريب بيلن تانيشدى هم اونى پادشاسينينگ يانينا آليپ باردى پادشاه غريب دان بو شهره نيره دن گلنينا نامه اوچين گلنينا سؤرادى . اوندا غريب اؤز مال امواليني پادشاهغا بيان اديپ بيرغزل آيتدى :

سيناما اؤد سالدى دوش—مانينگ سؤزى
يارى مندن من—ى ياردان آيردى
اويولسين كور بولسين (قيلار گؤزى
صن—ه آتلى زولفى تار دان آيردى

ايندى ياردان اوزاق دوش—دى آرالار
يوراگيمده قالدى ي—وزمونگ يارالار
مفا بيلن ظ—اليم يوزى قارالار
شاصنم دك فوش رفتاردان آيردى

يارسوداسى دوش—دى بوغريب باشا
بيرسيرداس تاپماديم گلسه—دى قاشا
فلک آوى قوش—يب ايچديگيم آشا
تازه باغلى آلم—ا ناردان آيردى

سياه زولفين دال گ—ردنه تودؤريپ
هرس—مرلر دستانلارى يازديريپ
ش—وم رقيبلا خانيمانيم بوزدؤريپ
اوپا دورغ—ان قانت پردان آيردى

فلک منى قییلدی سرگیش _____ ته سایل
اما کونگولیم یاری گ _____ ؤرماگه مایل
غریب عاش _____ ق ایندی اولماگه قایل
منى ش _____ یله لاله زاردان آیردی

بغداد پادشاسینینگ قونگشی سببینگ بیرآودان قیزی باردی . گونلرده بیرگون پادشا اونى غریبا برمکچی بولوپ طوی اتدی بو طویا
ایکی سانى گدای گلدی . غریب اول گلن گدای لاردان شاصنمی سوراپ بیرغزل آیتدی :

گش _____ ت ادیپ گزن گدالار
شاصنمی گ _____ ؤردینگیزی؟
دؤلیپ داش _____ یپ آقان چایلار
صنم جانی گ _____ ؤردینگیزی؟

گدالار گلدی ت _____ وی اوسته
صنم ق _____ یز جانا پیوسته
غریب سن غیری یورت ایسته
ش _____ اصنمی گؤردینگیزی؟

س _____ مر توروپ(هو) دیانلار
کونه جنداس _____ ین گیانلار
م ق _____ ینگ ثناس _____ ین دینلار
ش _____ اصنمی گؤردینگیزی؟

کیمدیر منینگ دردیم ب _____ یلن
زعفراندک رنگی س _____ ولان
ع _____ ابد ب _____ ولوپ شیدابولان
شاصنمی گ _____ ووردینگیزی؟

غریب دیرر یاندی جان _____ یم
ه _____ م ملکیم ه _____ م ف _____ انمانیم
گ _____ ون گ _____ وندن یامان اموالیم
شاصنمی گ _____ ووردینگیزی؟

موندان سونگ پادشاه اول قیزی نکاح لاب غریبا بردیم اتدی بو ایکی آرآدان آلتی آی اوتدی . اما غریب هیج وقت اول قیزا قارامادی .
 بوسۆز بو یردا دورسین ایندی فبری شاصنمدن اشیدیلینگ , شاصنم غریبی بغداد دا اوغرادییپ کوشکینه باردی . بوایکی آرآدان بیرناچه
 وقت گمپیدی . گونلرده بیرگون آقبا غریبینگ ساغدیغینی هم تیز وقتدان دیاربکره گلجک دیگینی دیشیندا وردی . بو دیشی شاصنم هم
 گۆریپ دی آقبا اوزگۆرن دیشینی

شاصنمه گوررینگ ادیپ بردی . شاصنم بوسۆزی اشیدندن سونگ آقبا قاراب بو غزلی آیتدی :

گیمه ده گوندیزده یار دیــــیر آرمانیم

مرادیم مقصدیم گۆرســــم غریبیم

سانگا فدا بولسون بؤ شــــیرین جانیم

مرادیم مقصدیم گۆرســــم غریبیم

آیرالیق دردیندن باغــــریم پارادیر

تнім دشــــیک دشــــیک سونگیم یارادیر

عشق دردیندن جانیم چــــقیب بارا دیر

مرادیم مقصدیم گۆرســــم غریبیم

صادقانتک بولایین ســــؤزینگه بنده

هیج طاقت قالمادی چــــگر دا تنده

من یاریم فدا دان دیــــلایم گــــونده

مرادیم مقصدیم گۆرســــم غریبیم

ینه بیرگۆرســــم من غــــریبینگ یوزون

توروپ طواف اتســــم یاریمینگ ایزین

یوقســــا اونیددیمی شاه عباس قیزین ؟

مرادیم مقصدیم گۆرســــم غریبیم

ممنتیم کۆپ بولدی عیشــــیم کم بولدی

ایدگیم ایهدیگیم قایغی غــــم بۆلدی

یاریندان آیریلان شاصنم بــــؤلدی

مرادیم مقصدیم گۆرســــم غریبیم

القصه اوندان سونگ شاصنم : ای آقبا بو دیشینگ شهبه سیز فیرلی دیر . سیز بغدادا باریپ ، غریبینگ بارلیغینی یا یوقلیغینی بیلستگیز اگر باربولسا اونو آلیپ گلستگیز دییپ آقبانینگ بغدادا گیدیپ گلمگنی اسله دی . آقبا غریبینگ ایزندان گیتماگه راضی بولدی صنم یول اوپین گرت بولان انجا لاری ماضر لاپ ، آقبانو فوجا صفتیندا گیندیریپ ، بیلینه دستار باغلاپ قولینا قلم دن میزور بریپ بغدادا اوغراتدی .

آقبا بیرنیچه گون یول یوراپ بغداد شهرینه باردی . بیرنیچه گون گزندن سونگ غریبی تاپدی . غریب اونو مهمانفانا آلیپ باردی ، اوندان شاصنمینگ مال یاغداننی سوادنی ، آقبا شاصنمینگ گورن دیشینی بیان ادیپ بیرغزل آیتدی :

بیر دیش گـؤردی صنم اؤزی
فـبـرـیـنـگ گمان ایلادی
گـتـیـرـ دـیـیـپ ایبردی بیزی
قاراباغـرین قان ایـلادی

سؤزیتیب یافشـی یاماندان
ال چـکـیـپ آتا انه دن
بیر کیشی ملب شـیـر واندان
سـود ایشـین زیان ایلادی

عـیـد گاهدا بایراه گـؤنی
بیرکیشـی کـویدوردی اونو
راسـتمیش غـریب اولانی
دیبان مـیران ایـلادی

اشـیدیب دیـوانا بـولوپ
بیزی سـیزه ایلچـی قـیلیپ
فانمانیم اؤدا سـالیپ
صنم کـؤپ افغان ایـلادی

گل نهـمال دیـیر ای مـهربان
شول گون بـؤلدی آفر زمان
یافشـی گـونلربؤلدی یامان
غـم اونـی تالانگ ایـلادی

غریب ، آقبا دان بوسۆزی اشیدنن سونگ دیاربرکه قایدماچی بولوپ : ای آقبا سیز شو یردا مانگا قاراشینگ ، من پادشا دان رخصت آلیپ ، گله ین دییپ چیقیب گیتدی بغداد پادشاسینینگ یانینا گلیپ دیاربرکه گیتماگه رخصت سورادی پادشاه : ای غریب من بویردا سانگا قیز آلیپ بردییم سن نامه اوچین اونگا قارامیارسینگ ؟ سن گیتمه بویردا قال دیدی غریبینگ یوره گی غییلیپ پادشاه قاراب بیرغزل آیتدی :

ای یارانلار مـــــــــــــــــ لایق لر
من بیرزار اوچین آغـــــــــــــــــ لارین
دیل همراهیم جان یولداشـــــــــــــــــ یم
سوار یار اوچین آغـــــــــــــــــ لارین

گۆردیم فلق ایچره ملقـــــــــــــــــ ی فوش
دردلی جانیم درمانـــــــــــــــــ ی داش
یورک باغریم بـــــــــــــــــ ولوپ دیر باش
صنم جان اوچین آغـــــــــــــــــ لارین

اؤزال دوستی توتوپ بـــــــــــــــــ ولماز
بیرتوتانگسونگ اؤنودیـــــــــــــــــ یپ بولماز
قیزیل گلی ســـــــــــــــــ اتیپ بولماز
فریدار اوچین آغـــــــــــــــــ لارین

مانگا دگدی فـــــــــــــــــ زان یلـــــــــــــــــ ی
مـــــــــــــــــ ی ایچرلر دولی دولـــــــــــــــــ ی
دوســـــــــــــــــ ت من دیین کوپدیر ولی
وفادار اوچین آغـــــــــــــــــ لارین

غـــــــــــــــــ ریب دیرر یا مـــــــــــــــــ ولام
عجیز اتدی منـــــــــــــــــ ی سودانگ
کم بولماســـــــــــــــــ ین ذوقی دونیانگ
شـــــــــــــــــ اصنم اوچین آغلارین

اوندان سونگ پادشاه غریبا رفصت بردی . غریب آقمانینگ یانینا باردی . اولار دیاربکر شهرینه اوغرادیلار بغداد دا بيله گزن دنگ دوشلاری غریبینگ اونگیندن چیقپی : ای غریب سن گیتمه : بویردا هایسی قیزی سویسنگ شونی آلیپ بریلی , دیپ اونونگ بغداد ده قالماغینی تولا اتدیله , اونا غریب شاصنمی یادا سالیپ , بیر غزل آیتدی :

یاندیردی جانیم — می یاقدی باغریمی
سرمه لی شول قارا گوزلرینگ سنینگ
سمرلر ایزلاپ یول لاردا یؤرسام
شکردن شیرین دیر سؤزلرینگ سنینگ

عش — قیم ظاهر بولدی اولوس ایلیمه
شوم رقیبلر دوش — دی منینگ یولوما
گوزلاریمدان آقان قانلی س — یلیما
غرق بولار قوبا غ — زلرینگ سنینگ

یاریمی چاغیرس — ام بیرباری باقماز
اؤزگانینگ یافشی سی کونگولمه یاقماز
وفالی یاریارین بيله بیراق — ماز
داشدا قاتیق اکن نؤزلرینگ س — نینگ

ک — وینگدا دولانیپ گاهی اویانا
عش — قینگدان بولوپ من دالی دیوانا
غریب عاشق بولمیش نازلی جوانا
اؤریلیپ گلزمی یازلرینگ س — نینگ

موندان سونگ , غریب دیاربکره گیتمک اوچین دنگ دوش یگیت لریندان رفصت دیلاپ ینه بیر غزل آیتدی :

هیچ ک — یلمز وطنم بار ایلیم بار
من غ — ریب من منی یوللانگ یولما
آیرالیق بار جدالیق — ق بار اولوم بار
من غ — ریب من منی یوللانگ یولما

غـ ریب اولکه لردا کونگولوم سینیق دیر
بوهمســـــــــــــــــ میه ایمینده جانیم قوناق دیر
مینگ عاشقـــــــــــــــــ قلیغیم فلـقا آنیق دیر
من غـ ریب من منــــــــی یوللانگ یولما

دنگ دوشـــــــــــــــــ لاریم برادارلارقالینگلار
فوشـــــــــــــــــ لاشـــــــــــــــــ بان منی یولا سالینگلار
بیزدن آغیرســـــــــــــــــ انگیز راضــــــــی بولینگلار
من غـ ریب من منــــــــی یوللانگ یولما

بیزینگ داغـــــــــــــــــ لار سیزینگ داغدان اوته دیر
قـــــــــــــــــ وم قارداش بیزدن طمـــــــــع اته دیر
آلیس یردا عاشقـــــــــــــــــ ق تـــــــــــــوتماق فطا دیر
من غـ ریب من منــــــــی یوللانگ یولما

غریب , بوسؤزونی تمام ادندن سونگ یگیت لر اونونگ گیتماگینه رفصت بردیلر . اوندان سونگ غریب بیلن آقبا یولا دوشوپ دیاربکره اوغرادیلار . بیرنیچه گون یول یوراپ دیاربکر شهرینه یتیشدیله . بوسؤز بو یردا دورسین . بیرایکی سؤزی شاصنم دن اشیدیلینگ آقجانی اوغراداندان سونگ شاصنمینگ قایغی غمی فاص هم آرتدی . کوپ زماندان باری غریبدان هیچ بیرفرگلمانسونگ یوره گینه هاویل دوشوپ , بیرغزل آیتدی :

هرصبا گوردی گل دک آچـــــــــــــــــ یلیپ
یا رب نیچیک اولارگلمز غـــــــــــــــــ ریبیم؟
طوطی دک آغزیندان دؤرلر ساچیلپ
یا رب نیچیک اولار گلمز غرـــــــــــــــــ بیم؟

سن سیز اوتن عمریم ددی داغمیدیر
گزن یری جنت میدیر باغـــــــــــــــــ میدیر
بیلمأن نه دیر هاستامیدیرســـــــــــــــــ اغمیدیر
یا رب نیچـــــــــــــــــ یک اولار گلمز غریبیم

اوزاق يــــولدا ميدانلار دا قالديمى؟
يا ماســــا بۆلدۆمى يا اولدومى؟
يوقسا اۆزگه دلبر كونگلين آلديمى؟
يا رب نيمپك اولار گلمز غــــريبيم؟

شاصنم قيز ديرلر منــــيـنگ آديما
بير آه اورسام عــــالـم يانار اؤديما
يارادان ذوالجلال يتيــــش داديما
يا رب نيمپك اولار گلمز غــــريبيم؟

بوسۆزى آيدانان سونگ شاصنم اوقلادى . غريب شهره گيرنده اونگرتى آقبانى صنمينگ كوشكىنه ايبريپ اۆزى اونونگ ايزيندان
گلدى . آقبا غريبينگ گليني شاصنمه آيدايلمان دورقا , غريب گليپ , شاصنمى اوقيدان اوياتماق اوچين بير غزل آيتدى :

يوزى گل ســــاپى سنبلیم
فبر آل بلبل لرینگدان
اۆزى بير شــــيدا بلليم
سوزله شــــيرين تيل لرینگدان

كونگول كينه ســــين آيايلى
جان بــــيلن سردن گچيلى
صنــــم جان سو بر ايچيلى
دؤيور لــــبدا بالارينگدان

من سنــــى ديله ديم ماقدن
كوپ جفا چــــكديم اوزاقدان
بير اوپــــوش بر آل يانگاقدان
اگرگلســــه قول لارينگدان

يوزلى فورشــــيديم آيم
من غريب سن پادشــــاهيم
ميســــر اتســــه فدایم
قوپســــام اينچه بيل لرینگدان

شاصنم غریبینگ آوازینا اویاندی . غریبی گوروپ یریندان توردی . قوجاقلاشیپ اوپیشیپ بولوپ ییقیلدیلا . بیر آرز وقتدان سونگ هوشلارنا گلدیلا . اوندان سونگ شاصنم فوش گلیپ سینگ غریب جان دیپ مرمت عزت اتماکه باشلادی . بیرنیچه وقتلاب عیش عشرتدا بولدیلا عاشقلارینگ بودورانی آلتی آی دواھ اتدی . گونلرده بیرگون شاصنم : ای غریب جان بو دیار بکر دا دوست دوشمانینگ آراسیندا بیزینگ ماقیمیزدا کوپ گوررینگ ادیلار . منی بیرباشغا شههه آلیپ گیدسینگیز نامیلی بولار ؟ منینگ بو فکریمی سیز مصلحت بیلار سینگومی ؟ دیپ بیرغزل آیتدی :

گل غریبیم ســـــــــــــــــانگا بیرسؤز دیاین
یونه گل کـــــــــــــــــونگولینه گمان گتیرمه
بؤرممســـــــــــــــــیز قهبه فلک الیندان
دوزمأین جبرینه بیر عار گـــــــــــــــــتیرمه

مونددا دؤرسنگ قویماز قیبلارسنـــــــــــــــــی
زاغلار گلیپ بؤزار تازه گلشـــــــــــــــــنی
بیر یاد اولکه لره آـــــــــــــــــیپ گیت منی
بـــــــــــــــــویردا صمبته مدار گتیرمه

آلتی آی بؤلؤدیر مـــــــــــــــــوندا یاتالی
بیزینگ بیلن ذوقـــــــــــــــــی صفا توتالی
کیشـــــــــــــــــی دویماز بورون یؤزگیل گیدالی
بـــــــــــــــــوشـــــــــــــــــیرین جانیمآزار گتیرمه

گل ایندی گیدیلی ملب شـــــــــــــــــیروانا
نوبت یتیشمزدن اول دوشـــــــــــــــــمانا
کیشی دویماز بورون گیتســـــــــــــــــک بیر یانا
بیرمه رقـــــــــــــــــی پدان مذر گـــــــــــــــــتیرمه

شاصنـــــــــــــــــم دییر گیدیلی یاد ایل لره
الله مســـــــــــــــــافرینگ مرادین برا
هرکیم اؤزقســـــــــــــــــمتینی بفتندان گؤرا
قایغی ایپ کـــــــــــــــــونگوله غبار گتیرمه

القصه اوندان سونگ غريب بيلن شاصنم ملب شيروانا گيتمكچى بولديلار . بولارينگ ملب شيروانا گيتمكچى بوليانديغيندان آقبا نينگ
فبر باردى آقبا : من اشيدرم من ازبرفوجه ملب شيرواندا ياشايارميش , سيز اونى گؤرسينگيز ميننگ مال ياغدا يمدان اونگا فبر
بررسينگيز ديپ بير غزل آيتدى :

موندان گيدر بولس _____ انگ ملب شيروانا
ميننگ اموال _____ يمي بيان اتكى سيز
ازبرفوجا اتلى ش _____ ول شيرين جانا
ميننگ بوس _____ ؤزيمي عيان اتكى سيز

من م _____ وندا يكه ليك جبرين چكه ره
گؤزلريمدان قانلى ياش _____ لار دوكه ره
بير آه ايله بولوت باغرين س _____ وكه ره
دارديغيمدر آهى فغان ديگه ي س _____ يز

بو ديار بكرده دنگيم دوش _____ يم يوق
غم يتسه همدم ليك ادر كيش _____ يم يوق
چهار طرفدان باقار ك _____ ونگول هوشيم يوق
گينگ دنيا گ _____ وزيمه زندان ديگه ي سيز

اول باريپ ملب ده ت _____ و توپدير وطن
ياديندان چ _____ يقارندير اقرارلار ادن
مانگا آنس _____ يز موندا ايجا گنويوتان
زهري قاتل گوزى گريان ديگه ي س _____ يز

ميننگ اوچين اوzy موندا گلمه س _____ ه
غريب اولكه لرده همدم بولماس _____ ا
شكسته ماليمدان فبر آلماس _____ ا
ادن وعده لرى يالان ديگه ي س _____ يز

سيز موندان گيدر س _____ يز گؤرن منزيله
هميشه بولار س _____ يز ازبرجان بيله

باغبانلیق قیلماسا _____ه بوتازه گله

غنیچه لیقدا اوردی فزان دیگه ی سـ یـ

گل نهال دییرعجب درده قالـ یـ پ من

اؤزوه اؤزباشیمی سـ یـ ودا سالیپ من

اونونگ جمالینا مشـ یـ تاق اولوپ من

اگلنمه سین سـ یـ ااعت آمان دیگه ی سیز

القصة بوسؤزدان سونگ شاصنم : ای آقبا بیزینگ گیدنلیگمزی قیرق گونلاپ هیج کیچ بیلمز یالی بیرپاره اوللاپ تاپ دییپ سونگرا شاصنم بیلن غریب آقبا بیلن فوشلاشیپ گیجانینگ بیر وقتی شیروانا اوغرادیلار آقباکنیزلره شاصنم قیرق گؤنه چنلی عیش عشرت اتیک , سیزلر هم اؤز ایشلارینگیز بیلن بولوبرینگ دیدی غریب بیلن شاصنم اوچ گیجه گوندیز یول یوراپ دیاربکر دره سی دلیبان یره یتدیلر گیجه شویرده یاتماقچی بولدیلار . غریبینگ ایکی سانی دونی باردی بیرینی دوشندیلر , بیرینی هم اؤرتینمه اتدیلر باشلارینگیز آستینا هم قومدن یاستیق ادینیپ یاتدیلار . ارته سی ایربیلن غریب اویاتدی شاصنمینگ یوزونه سراتسه اونونگ ساچینا قوه سینگیپ چوپ یاپیشیدیر. غریب اونی گؤروپ کونگولی بوزولوپ بیرغزل آیتدی شاصنم هم جوغاب بردی :

غریب :

گیجه گـ یـ وندیز بوفراقینگ دردیندان

منی دییپ سـ یـ فیل بولدونگ صنم جان

مدا دوشدینگ وطنینگدان یوردینگدن

منی دییپ سـ یـ فیل بولدونگ صنم جان

شاصنم :

من بفتی قاراغا سـ یـ ن هم یار بولوپ

منی دییپ سـ یـ فیل بولدونگ غریب جان

گیجه گـ یـ وندیز ملامتا یار بولوپ

منی دییپ سـ یـ فیل بولدونگ غریب جان

غریب :

عشق اؤدوغا کویدی جانیم یرت اولوپ

گهربادک رفسـ یـ اریمیز زرد اولوپ

سیاه زولفینگ توفراقـ یـ لارا گرد اولوپ

منی دییپ سـ یـ فیل بولدونگ صنم جان

شائونم :

غربلارینگ ایشی شائونم _____ (الاردان بیتمز
عاشق بولان معش _____ وقینی اونوتماز
مفا تارتمای عاشق _____ ق معشوغا یتمز
منی دییپ س _____ فیل بولدونگ غریب جان
غریب :

عزیز باش _____ ینگ سودالارا ساتاشدی
اونی گ _____ وروپ منینگ یورگیم جوشدی
س _____ لطانلیق وقتلارینگ یادیم دوشدی
منی دییپ س _____ فیل بولدونگ صنم جان
شائونم :

من ناچارام نه ایش گلرق _____ ولیمدان
باش _____ یمی کسه لرقایتمان یولیمدان
منینگ اوچین ج _____ دا بولدونگ ایلمدن
منی دییپ س _____ فیل بولدونگ غریب جان
غریب :

شاعباس ذریاد تی س _____ ن گدا بولدونگ
ایل فلق قرداش _____ دان سن جدا بولدونگ
اؤزیوردینگن کوشک ایواندن آیریلدینگ
منی دییپ س _____ فیل بولدونگ صنم جان
شائونم :

من بلبلم قونا باغ _____ ینگ گلنه
قربان اولام سنینگ ش _____ یرین تیلینگه
منی آلیپ گیتگین ش _____ یروان ایلنه
منی دییپ س _____ فیل بولدونگ غریب جان
غریب :

غ _____ ریب آیدار ممبت لرآرادا
مق اؤزی س _____ (قلاسین دایم فنا
یولادوش _____ وپ یاریم پای پیاده
منی دییپ س _____ فیل بولدونگ صنم جان

شاصنم :

شاصنم گۆزىنگدن قــــــــــــانلى ياش سىپىپ
ارنلر قولىندان شــــــــــــرايين اچىپ
صنــــــــــــم دىپ ناچارانانگدن گىپىپ
منى دىپ سفىل بولدونگ غــــــــــــرىب جان

بوسۇزى قوتارانلار يىندن سونگ ايكىسى هم توروپ يولا اوغرادىلار . بىرناچە گون يول يۇرانلار يىندن سونگ شاصنمىنگ آياقلارى اوندان
آنگرى يۇرماگە يارامادى . آفىرى غرىب شاصنمى آرقاسىنا گۆتە رىپ بىرناچە منزل يول يۇرە دى , غرىب هم سونگ باقا يوراپ بىلمە
دى شاصنمىنگ غرىبا رىمى گىلىپ : اى غرىب جان مندن گچ دا اۇزونگ گىتمگىنگ غمىنى اى دىپ , غرىبا رىمى بىرپ فوشلاشىپ
بىرغزل آيتدى , اول هم اونگا چوغاب بردى :

شاصنم :

منىنگ اوچىن باغلى بولــــــــــــوپ قالماغىل
گىداورگىل ملب شــــــــــــىروان سارىا
بواولكە دە تهمت بىلە اولــــــــــــمە گىل
دولاناورمنزل مــــــــــــكان سارىا
غرىب :

سن سىز عمرىمىز كويســــــــــــون گل اولسىن
آيرالىق مدتى يدى يل بولســــــــــــىن
اىكىمىزىنگ اقــــــــــــرارىمىز شول بولسىن
اونىتماغــــــــــــىل عهد و پىمان سارىا
شاصنم :

هرگىزقــــــــــــوتولما دىم بفتى قارادان
بىزە بىلە قســــــــــــمت قىلدى يارادان
واى اگر يدى يل گچســــــــــــه آرادان
آيلاناور من ناتــــــــــــوان سارىا
غرىب :

گوندىزىم گىدىپ دىر قــــــــــــويوپ گىچە سىن
بىلمە دىم من بو فــــــــــــانى نىنگ نىچە سىن
اگرگورسنگ گل نهالىنــــــــــــگ فوجە سىن
اونى هم سالاورهــــــــــــچان سارىا

شاصنم :

گورستاندير درويش_____لرینگ مسکنی
بلبل فریاد ادر اس_____تاب گلشنی
اشیدسنگ اؤزگه آل_____دی دیپ منی
گیتمگه ی سن یوویرزگ_____مان ساریا

شاصنم :

غم ایمه گیل فلک بیزنی یاق_____ار دیپ
سن گیدن سونگ صنم قایرا باق_____ار دیپ
وهم ایله مه س_____ؤزی یکی چیقار دیپ
آنت ایچرمن عظ_____یم قرآن ساریا

بوسؤزدن سونگ شاصنم بیلن غریب بیربیرلرینگ بویونلارینا قوللارینی سالیشیپ فوشلاشماغا دیل لری بارمان بیربیرلری نینگ یوزلرینه سیر ادیشیپ اوتوردیلار آیرالیقدان اؤزگه هیچ بیرعلاج تاپمانلاریندان سونگ یدی یل وعده ادیپ بیربیرلرینه رفصت بریپ موشلاشمالی بولدیلار غریب گیتملی , شاصنم هم قالمالی بولدی . شول یردا شاصنم باش کلمه سؤز آیتدی . غریب هم اونگا جوغاب بردی :

شاصنم :

موندان گیدربولس_____انگ ملب شیروانا
بارغریبیم س_____اغلیق بیله گلگه ی سن
سنی تابشیرمیش_____م قادیر سبمانا
بارغریبیم س_____اغلیق بیله گلگه ی سن
غریب :

قادیرالله غریب لیغا س_____الماسا
یغلاما صنم قیز گیدس_____م گلرمن
اچل گلیپ پ_____یمانامیز دولماسا
یغلاما صنم قیز گیدس_____م گلر من
شاصنم :

یغلامای نیلایین باغ_____ریم داش دگیل
هرنامارد باش_____ینا دوشن ایش دگیل
سندن آیری دوشس_____م کونگولیم فوش دگیل
بارغریبیم س_____اغلیق بیله گلگه ی سن

غریب :

منی گیدی دییپ ځیتما قاش_____ ینگنی

ځمارا آلاگؤزدن دوکمه یاش_____ ینگنی

اللهیم بیتگرسه منینگ ایش_____ یمنی

یغلاما صنم جان گیدس_____ م گلرمن

شاصنم :

موندان گیدربولس_____ انگ داغلار دوماندیر

جمالینگ ۵_____ ورمایه آرزویم کاندیر

بوگون آیرالیقدر آف_____ رزماندیر

بارغریبیم س_____ اغلیق بیله گلگه ی سن

غریب :

منی گی_____ دی دییپ یغلاپ اوتورما

گل یوزونگ سارغاردیپ رنگینگ سولدورما

دوست بیلسین دوشمانا س_____ یرینگ بیلدیرمه

یغلاما صنم جان گیدس_____ م گلرمن

شاصنم :

موندان گیدربولس_____ انگ یولار آگادیر

اوستمیزده قادیر الله ۵_____ واه دیر

کیم بیزه ظلم اتس_____ قهری آنگادیر

بارغریبیم س_____ اغلیق بیله گلگه ی سن

غریب :

منی گیتدی دییپ غ_____ مدا قالماغیل

قایغی بیلن یوزونگ یره س_____ الماگیل

هریتریتمزه هم_____ دم بولماغیل

یغلاما صنم جان گیدس_____ م گلرمن

شاصنم :

موندان گیدار بولس_____ انگ ایزینگ ایزلارین

کسیب کسیب قارا باغ_____ ریم دوزلارین

یدی یلینگ وعده س_____ ینی گوزلارین

بارغریبیم س_____ اغلیق بیله گلگه ی سن

غریب :

قایغی غملار بیلہ باش _____ اویشترمی ؟
جاندان گچمای کیشی عشق _____ قا دوشترمی ؟
مونیا کوپ آغلاماق هی یاراشترمی ؟
یغلاما صنم جان گیدس _____ گلرمن

شاصنم :

دیاربکر دان گ _____ هوج ایله دی ایلیمیز
صوناسین اوچوردی قال _____ دی کولیمیز
یار آریلیپ اوزاق دوش _____ دی یولیمیز
بارغرییم س _____ اغلیق بیلہ گلگه ی سن

غریب :

منی گیتدی دیپ مونیا آغ _____ لاما
فمار آلا گۆزده غ _____ بار باغلاما
یولداشیم گیتدی دیپ باغ _____ رینگ داغلاما
یغلاما صنم جان گیدس _____ گلرمن

شاصنم :

یول بیلن بارادیر یاریم _____ ینگ ایزی
بال بیلن شکر دیر ش _____ یرین دیرسؤزی
عشقینگدا گدا دیرش _____ اه عباس قیزی
بارغرییم س _____ اغلیق بیلہ گلگه ی سن

غریب :

اوندان چیقیب دأل گردننگ ق _____ الدیرما
آه اؤروبان رنگی روینگ س _____ ؤلدورما
غریبینگی گ _____ ؤزیاش بیلن اؤلدورما
یغلاما صنم جان گیدس _____ گلرمن

شاصنم :

شاصنم دیرایشیم آهی زار بولس _____ ون
رقیبلارا یفتی جهان دار بولس _____ ون
قاندا بارسانگ ش _____ اهمردان یاربولسون
بارغرییم س _____ اغلیق بیلہ گلگه ی سن

القصه بوسوز دن سونگ نايزا مال دفه سينه چيقيپ بيرآز دينچ آديلار اوندان سونگ غريب شاصنم بيلن فوشلاشيپ اوز يولينا اوغرادى شاصنم شول دفانينگ اوستونده تاغريبينگ قاراسى يتينچا اونونگ ايزيندان قاراب اوتوردى شاصنمينگ گوزينه اوقى گلماں اول گيجانى شول دفانينگ اوستوندا گچيردى دانگ آدى تورقايلا سايراشيپ باشلارى . شاصنم شول يرده بيرغزل آيتدى :

اي كرملى قاديرفداى

غريبم سانگا تابشرديم

گوکده گزن ملا تورقاي

غريبم سانگا تابشرديم

من بولمه ديم سانگا همدم

يورايمنى توتدى يوزغم

آتاميز مضررت آدم

غريبم سانگا تابشرديم

طورداغيندا گزن موسى

باشيميزا دوشدى سودا

ياپيريم يوسفف زليفا

غريبم سانگا تابشرديم

بودرديمه ايله درممان

طيب لرينگ پيرى لقمان

داودينگ اوغلى سليمان

غريبم سانگا تابشرديم

گليندن اوپماز صوناسى

تيلمدن گيتمير ثناسى

فضرالياسينگ انه سى

غريبم سانگا تابشرديم

سولدى بوغش قيمينگ گلى

اوپدى صونمينگ بلبلى

كاســـــــــــــــــه برن پېرېم علي

غريبېم سانگا تابشردېم

شاصنــــــــــــــــم قالدی مونگا لېپ

يوزون يرتېپ ساچين يايېپ

اوچ يوز آلتميــــــــــــــــش اؤزی غايب

غريبېم سانگا تابشـــــــــــــــــ(دېم)

شاصنم بو غزلی آيدېپ ، دفانېنگ اوستونده اوتوردی شول گون شاعباس آطلی لاری بيلن شكاره پيقيپ آو اولاياردی . بولارېنگ اونگوندن بير قولان دوش گلدی . پادشاه بو قولانېنگ داشيني قاباب، ديري توتملی کيم قولانی توتوپ بيلمان ، اؤز اوستوندن گچيرسه باشی اؤلوم مالی تالانگلی ديپ مكم اتدی آطلی لار ملقه قوراپ صف بولوپ اونونگ داشينا آيلانديلار . قولان دوغری پادشانېنگ اوستوندن گلدی داسپيراپ قايپ گيتدی پادشا اوتنميندان قولانېنگ ايزيندان آط سالدی قولان قايپدی پادشاه قاودی آفيريندا آيلانېپ دولانېپ نايزا مال دفة باردی شاه عباسېنگ گؤزی شاصنمه دوشدی . شاصنم آتاسيني تاناب اوتنېپ فدایا مناجات ادېپ بيرغزا آيتدی :

قاديرالله درگاهـــــــــــــــــا سيغيندېم

من نيچېك بويرده مجاب ايلايين

قانت يازېپ اوچېپ چيقساه آسمانا

سوارقل لارېنگـــــــــــــــــا جواب ايلايين

وجودېنگا يتير ديدامينگ اؤقون

ارانلره دگريپ غمزانېنگ اؤقون

شاه عباس دان اوتر غضبېنگ اؤقون

اؤزوم قوتارماغـــــــــــــــــا مجاب ايلايين

گورسه بوزار(عاشقلارېنگ شانيني

مانگاگيدير بوگون اجل دونيني

جلوه بيلن آلام آتـــــــــــــــــاه جانيني

بوگون مردليگېنگي مساب ايلايين

يوزومە يتيرگىل وامقىنگ يوزون
دىلمە كتىرگىل عذرانىنگ سۆزىن
گۆزىمە ھەم بىرگىل لىلى نىنگ ۋزىنگ
گۆرانىنگ باغرىنى كىباب ايلايىن

بوپۇل يردە منى قىلما خارى زار
دوشمانلار قولوندا قويما گرفتار
دادىما يتىش _____ گىل ايا بىروبار
پشيمان من ايندى ثواب ايلايىن

صنم دىربوبوردا غرىب اولوپ من
بىرتازە گل ايدىم ايندى سولوپ من
بوگون شاعباسا دوچار اولوپ من
قايسى بد بفتليخيم مساب ايلايىن

شاه عباسىنگ گۆزى شاصنمە دوشىپ ھوشىندان گىدىپ يقىلدى شاصنم فدا برسە قولينا كتىرىپ قوياريولينا دىيىپ آتاسىنىنگ آطينا
مىنىب نىرداسىنگ ديارىكر دىيىپ باسدى آطاغمچىنى باريپ كوشكىنە گىردى آقبا شاصنمىنگ يكە اۋزىنىنگ گلنىنى گۆرۈپ ھانى .
غرىبى ناتدىنگ دىيىپ بىرغزل آيتدى :

من سانگا دىيآين شاص _____ نم جانىم
بىلە گىدن غ _____ رىب جانى نىلە دىنگ؟
نە سودالاردوش _____ دى اونونگ باشىنا
غمدا قالان نات _____ وانى نىلە دىنگ؟

نە اوچ ايلە فلک چرفىن ق _____ ايردى؟
نە مى بىلە تنگرى س _____ نى ديۇردى ؟
نە قىسس _____ ماتا غرىبىنگدان آيردى ؟
سويلە ھالى پرىش _____ انى نىلە دىنگ؟

دىلىنگ لال بولدومى دىمە دىنگ دادىنگ؟
ايندى اۋزىلدىمى يادا مرادىن _____ گ

شیرین اوپین نیرا گیتدی فرهادینگ؟

سن شول چاک گریبانی نیله دینگ؟

نیچیک کونگولینگ بولدی اوندان قالماغا؟

نیچیک تاپ گتردینگ جدا بولماغا؟

قورقما دینگ تنگری دان تالانگ سالماغا؟

قیش آپیلان گلس تانی نیله دینگ؟

گل نهال دییرنیچیک قس مت یازیلدی؟

نه سبب دان ادن عهدینگ بوزولدی؟

نیچیک ادیپ اوندان کونگولینگ اؤزیلدی؟

بفتی قارا س رگردانی نیله دینگ؟

بوسؤزدن سونگ شاصنم اؤزینینگ باشیندان گپنلری آقبا فبربرپ بیرغزل آیتدی :

غریب بیلن ادیپ ایدیپ مصامت

اوالدا صمیتیم برارایله دی

چیقپ یؤز دوندردیک ملب شیروانا

فلک بیزه قص دی گزر ایله دی

ایکیمیز س ساز بولدوق باشدا عهد ایلاپ

جانى جانى قوشدوق شکر شهد ایلاپ

یولا گریپ اوچ گون قامدیق جهد ایلاپ

گؤزفلکینی نیچه گزرایله دی

اگراؤلسم بولماز اردی سؤراغیم

سندن اؤزگه لره دیمان بوداغیم

اوچ گون سونگ یارامادی آیاغیم

یؤرای دیس جانیم آزار ایله دی

فلک مانگا قص _____ دین جدا یتیردی
هرکیمسینی بیر ع _____ ذابا ی یتیردی
میدا بیلمای غ _____ ریب منی گۆتوردی
عزیز جانین مان _____ گا فدا ایله دی

آیتس _____ ادا بولم _____ از فلک عذابین
بیزلره ایچ یردی ه _____ ران شرابین
صن _____ آیدار آف _____ ربردیج جوابین
یارمکانین اؤز _____ دیار ایله دی

ایندی سۆزی شاعباسدان اشیدیلینگ قولانی قاپوپ بارشینا اؤز قیزی شاصنمی گۆروپ اول بیهوش بولوپ یقیلیپدی. نوکرلری پادشا
نامه بولدوقا دییپ ایزیندان قایتدیلا . گلیپ گۆرسه هوشیندان گیدیپ یاتیر نوکرلر پادشانی گۆته ریپ کوشکینه آلیپ گیتدیلا پادشاه
بیرناچه وقتدان سونگ اؤزینه گلدی وزیرلر . ای پادشاهیج سانگ نامه بولدی ؟ دییپ سؤزادی لار . پادشاه باشیندان گچینی بیان ادیپ
بیرغزل آیتدی :

ای یارانلار دیاربرک ی _____ وردونده
عقلیم آلدی آلا _____ وؤزلی بیریری
ایندی اؤلسم گرک اون _____ ونگ دردیندا
قانیم دوکدی قارا _____ وؤزلی بیریری

بلبل بولوپ گزس _____ یارینگ باغیندا
سمرلر سیراسم یار _____ وؤراغیندا
شنبه شکاریندا ش _____ امگاه چاغیندا
قانیم دؤکدی قارا _____ وؤزلی بیریری

گۆزیم دوشدی اونونگ زنگی _____ رویونا
دال گردنی قامت _____ ینا بویونا
عشق آتشی دوشدی کونگ _____ ولوم اویونه
یاقدی جانیم قارا _____ وؤزلی بیریری

گۈزۈندى ۋەزۈمە بىر ماھى انور
ياغولمان يا م ۋىر يا پىرى پىكر
جمالى شى ۋەلە سى عالمى اۋرتىر
آلدى جانىم آلا ۋەزۈلى بىرپىرى

بىرپىرى دىرطاوس كىسپى بىزنىم ۋەزۈمە
قاشى كىمان كىرىك اوقاگىزنىم ۋەزۈمە
غاشقىلارنىم اۋلدورماگە ط ۋەزۈمە
عقلىم آلدى آلا ۋەزۈلى بىرپىرى

صوراتى ف ۋەزۈمە كىتمىزگۈزۈمدىن
ئناسى اوص ۋەزۈمە كىتمىزسۈزۈمدىن
گۈزگان زمان من ھم كىتدىم اۋزۈمدىن
عقلىم آلدى آلا ۋەزۈلى بىرپىرى

مورىلار آنچا بولماز ۋەزۈمە نىت اىچىندا
گۈزگە منى قويدى مىسرت اىچىندە
توردى تىظىم اتدى ق ۋەزۈمە سايچىندا
عقلىم آلدى آلا ۋەزۈلى بىرپىرى

دە نىنگ اوس ۋەزۈمە گۈزدۈم لايچىنى
طلا شى ۋەزۈمە دارار سايچىنى
كىمە دىياك دوستلار كۈنگۈلۈم موشىنى
عقلىم آلدى آلا ۋەزۈلى بىرپىرى

شاھ عباس دىر آنس ۋەزۈمە نىت اىچىندا
ايندى عاش ۋەزۈمە قلىخىنگ يولون توتايىن
اۋلىنچاھ شول يارى س ۋەزۈمە اده ين
عقلىم آلدى آلا ۋەزۈلى بىرپىرى

پادشاه بوسۆزنى تمام ادیب پادشاه نینگ بیر عقلی وزیرى باردی اول : ای پادشاهیم اول یردا یری نامه ایشلار . بوفدای تعالی نینگ سیزه قدرتینى گۆرکزیپ دوردیخیدیر . سبابی سیزمسن وزیرینگ اوغلی غریبى اول گیو ادینیپ دینگیز سونگ دوشمان گپینه گیدیپ اونگا قیزینگیزبرمان , یوردندان قالدینگیز اونونگ اخلاصی اوپین فدای تعالی سیزه بیر قدرت گۆرکزن دیر دیدی پادشاه بوسۆزى معقول تاپیپ غریبى تاپیپ گلینگ شاصنمی اونگا بره ین طوی تومه شا قیلاین , مقصدلرینا یتره ین دییپ بیرغزل آیتدی :

جوشاین جوشاین غیناپ جوش—این
عشقینگ اؤدی یامان اکن جان—لاریم
غریب گلسه صنم جانا قوش—این
عشقینگ اؤدی یامان اکن جان—لاریم

نیچون استدن گیدن وقتیم لؤل—مه دیم
اؤزباش—یما گلمگینچه بیلمه دیم
گ—ؤرگاچ آنی قان یغلا دیم گولمه دیم
عش—قینگ اؤدی یامان اکن جانلاریم

بارینگ قاضی بیله مفت—ی گتیرینگ
وزیر وکیل ش—اهد بولوپ اؤتورینگ
عاش—قلاری مرادینا یتیرینگ
عشقینگ اؤدی یامان اکن ج—انلاریم

قهیه فلک بیزی س—الدی یوزغمی
کونگولیمدان چیق—مادی دردی المی
غریبینا تابش—رینگلار صنمی
عشقینگ اؤدی یامان اکن ج—انلاریم

شاصنم قیلغان ایش—یم ملامت
باشیما قالماس—ین قرضی قیامت
تییززاک ق—وتولسام آندان سلامت
عش—قینگ اؤدی یامان اکن جانلاریم

اوندان سونگ پادشاه : هريرده قرعه انداز بيلن منجم بولسا كيشى ايبرينگ گلسين لار ديدى . بيريرده قرعه انداز بيلن منجم بولسا , همه سيني آليپ گلديلر . اولار كتاب آچديلار , قرعه تاشلاپ گورديلر گورسه لر پادشا اوزقيزينا عاشق بولوپ دير اولار بوسوزى آيتماقدان چكينيپ : اى كرملى پادشاهيم : غريب بيلن شاصنمى بيربيرينه قاوشيرمادينگيز , اونونگ اوچين عشقينگ شربتندن سيزه دا بير آز يتاندير ديبپ بو ميلانى تاپديلار . اونا پادشاه اونونگ يالى بولسا غريبينگ انه سى آليپ گلينگ ديدى غريبى تاپيپ گتيرمگينگ مصلمتيني اتديلر . سونگ وزيرلرگيديپ غريبينگ انه سينه پادشائينگ شاصنمى غريبا برماكليگيني آيتديلر . غريبينگ انه سى شاعباسينگ يانينا بارپ : اى شاه عباس , اوال مسن وزيربيلن عهدنامه باغلاشدينگ اوزديلينگدن فط بردينگ اما سونگ اوز عهدينگ اوستونده تاپيلمادينگ منى يورتدان قاودينگ اوغليمى مندن ممروم اتدينگ ديبپ عبادان بيرغزل آيتدى :

شاه عباس سن اوزونگ سرمس

بيزدن كيشى گوزگه ايلمز

منينگ اوغـ لوم آتاسيزدير

اونگا كيشى قيزين برمز

نه اوچين وعده لر اتدينگ؟

ادن وعده لرينگ يـ وتدونگ

آفرباشـ ينا سن يتدينگ

سن داي فدا بيزار بـ ولماز

گلديم سـ نندن اميد ايلاپ

اتگين وعدانگا بيل باغـ لاپ

سن اوزينگ تايخيل سؤراغلاپ

سن دك عهدى يالغان بولماز

تانگلار قيامت گـ ون بولار

يفشى ياماندان سـ ايلانار

بواسـ ناد بوينينگا قالار

سن دك يـ ووزى قارا بولماز

شاعباس سـ نينگ دردينگان

اوغـ لوم گيداندير يوردوندان

اؤبينچا شـ انينگ درديندان

ايكى عاشق فوشنود بولماز

عبادان دبير نيمپنگ ادرمن
بى پيدا ســـــــــــــــــؤزى نادر من
اوغـــــــــــــــــلومى قايدان تاپار من
سن دك عهـــــــــــــــــد يالان بولماز

اوندان سونگ پادشاه : اى عبادان سن اوغلىنگى آدم ايرىپ گتيرديپ من اونگ بيلمان اكنيم ديپ بيرغزل آيتدى :

يورت قادرىنى شالار بيلمز
باشـــــــــــــــــخا يوردا آشماغىنچا
يفشى نىنگ قدرى بيلينمز
بيريامانا دوشـــــــــــــــــماغىنچا

قول اوژاتســـــــــــــــــاه ايم يتمز
ياراؤلمه سه گونوم اوتمز
نامارد مردىنگ فردين اتمز
مرده باشين قوشـــــــــــــــــماغىنچا

عشق اولماي سینه چاك اولماز
بى عشق آدم هلاك اولماز
عاشق دردىندان پاك اولماز
عشق اوذوغا بيشـــــــــــــــــماغىنچا

شعباس دبير هيچ گولمه ديم
اوالدا نيچون اولـــــــــــــــــمه ديم ؟
عاشق ليق قدرين بيلمه ديم
اوژباشيما دوشـــــــــــــــــمه گىنچه

اوندان سونگ غريبىنگ انه سى : اونونگ نيرده ديگنى هيچ بيربيليان آدم يوق , من غريبى نيردن تاپايين ؟ ديپ پادشا قاراب بيرغزل آيتدى :

كىشى ممنت بيلن مال قـــــــــــــــــازانماسا
گلن دولت نيـــــــــــــــــنگ پايانى بولماز
هرسؤزونگ فهمينه يتىپ ســـــــــــــــــؤزله سه
قوتولاراؤلوم دن گـــــــــــــــــانى بولماز

بیهوده دنیا ده قایغی ایگس _____ انینگ
هریتیرتمه زه بویر _____ ون اگانینگ
بیلیپ گۆرۆپ سۆرن یال _____ خان دیگانینگ
دین اؤیوندا آنینگ ایم _____ انی بولماز

ایشی قایرا بولار دول _____ تی قاپسا
بیریۆرتدان آیریل _____ یپ بیریوردا گوچسه
شالی _____ غی آیریلیپ تفتیندان دوشسه
بگینگ هیچ بیرس _____ ۆزی دینی بولماز

بیرالله غا عاش _____ ق بولان قولونینگ
لیلی مجن _____ ون کمین اؤدی بولانینگ
من دییر ایدییم شاص _____ نمینگ قولونینگ
غریبیمدان اۆزگه باغ _____ انی بولماز

یاردان بهره آلا عاش _____ ق پیشه سی
عاشقلار میالی یار اندیش _____ سی
سیناندر اوغومینگ ک _____ ونگول شیشه سی
ایندی دوزاتمگی _____ نگ امکانی بولماز

ش _____ اهیمردان عبادانینگ بیریدیر
عاشق بولان اؤله سی ی _____ وق دیریدیر
منینگ اوغلوچ چین عاش _____ قینگ بیریدیر
موندا گلیپ اون _____ ونگ دورانی بولماز

اوندان سونگ پادشا : غریبی تاپیپ گتیرن آدما کوپ انعام برمک دییپ بیرناچه زاد وعده اتدی اما غریبدن هیچ کیمینگ فبری بولمان
پادشانینگ سرایندا ادیلن بوگۆررینگ شول قالشینا قالدی . ایندی غریبدان شۆز اشیدینگ غریب ملب شیروان ولایتینا باراردی اونونگ
اونگیندن بیرناچه کروان چیقدی کروانلرینگ آراسیندا باباهان شاطیر دین بیر سؤداگار آدم باردی غریب اونى تانیاردی اول آدم
شاصنمی گوته ریپ اولالیدی باباهان سؤداسینی ادیپ دولانیپ دیاربکر باراردی , غریب اونى گۆرۆپ : ای باباهان , دیاربکره بارسانگ
منینگ مال یاغدایمی شاصنمه آیدارسینگ دییپ بیرغزل آیتدی :

موندان گیدربولس _____ انگ دیار بکره
غریب اۆز مالینی آیتدی دیگه ی سن
ینه باریپ گل یه زونی گ _____ ۆرینچا
اقتیار الیندن گیتدی دیگه ی سن

کیم یته دیر موندا من _____ ینگ دادیما
سلام لار گونداریم کونگول ش _____ ادیما
اوتن گونی گتیرمه س _____ ین یادیما
اوالقی دورانلار اوتدی دیگه ی سن

اول آندا ساغ بولس _____ ون شاعباس قیزی
هیچ کیمه دیمه س _____ ین بوپنهان سۆزی
یدی ییلدان باری س _____ ۆرمه سین بیزی
منینگ بیلن اقرار اتدی دیگه ی سن

اول آندا ساغ بولس _____ ون من بو مکاندا
باشیم یولیندا دیر بولس _____ ام هرکاندا
یدی یل مکانیم ملب ش _____ یرواندا
عه _____ دی پیمانینی آیتدی دیگه ی سن

غریب یاد ایلایر س _____ ۆیگیلی یارین
یدی یل ترک اتدی ب _____ کر دیارین
مانگا عرض ایله دی ک _____ ونگولیندا بارین
زینهارلاپ زینهارلاپ آیتدی دیگه ی سن

اوندان سونگ غریب ملب شیروانا بادی . یاد اولکه بارارا تانیش قاپیسی یوق
آدملارینگ هیچ بیریندان فوش سۆز اشیتمه دی . چولا بیریرده اۆتورپ اۆزینینگ توقات دۆرمیشین دان کاینپ بیرغزل آیتدی :

قهیه فلک س _____ الدی من _____ ی بودرده
من نیلای _____ ین بیر منزلیم ب _____ ولماسا
یاد اولکه دا اۆلر ب _____ ۆلدوم بو یرده
اوپوپ گیدس _____ م بال و پریم بولماسا

موندآگزسم منینگ كۆنگول هوشییم یوق
قارداشییم همدمییم دنگیسم دوشوم یوق
بللی یازیم بهاریم یوق قیشییم یوق
مشکل اولار موقارییم بولماسا

بیرکسسم بی هناری آلسام قویما
آلیبان باقماسام ساغی سؤلیما
عشق منی قویمادی یؤرسیم یؤلیما
کاشکی صنم درد سیریسم بولماسا

آیرالیق اؤدینا دوزه بیلمه نأم
سوار یاردان كۆنگول اوزه بیلمه نأم
یدی یل بیله ویردا گزه بیلمه نأم
فرج ادرگه سیمی زریسم بولماسا

غریب آیدار همیران بیله تالاندىم
بس میل اولوپ اؤزقانیما بولاندىم
نازیلی یارینگ فام سؤزینه ایناندىم
نیراً گیدای بارار یریم بولماسا

غریب توقات گۆرنوشده هایسی یره بارارین بیلمان ملب شیرواندا گزیپ یۇردی شول گزیپ یۇرشینه بیروقتدا پادشانینگ قیزی بیلن
وزیرینگ قیزی چهارباغی سیل ادیپ یۇرار دیلر . غریب بو قیزلارینگ بییرینی شاصنمه بییرینی آقبا منگیزادیپ شاصنمی یادلاپ بییرغل
آیتدی :

بگر ایکی پیری گیلر بییری بییر آیا منگزه می ش
بییری پیری بییریسسی مویر بییری همایا منگزه می ش

بییری كۆنگولدان غم یازار بییری غمزه دن جان اوزار
سسالانشیپ بیله گزر بییری بییر آیا منگزه می ش

اولاردکی یؤقدور ایلینده شربتتی بار دیر تییلینده
غریب اولارینگ یولینده سفیل گدایا منگزه می ش

موندان سونگ پادشانينگ قیزی غریبا بیرتاباق زرگتیریپ بردی . غریب اول زری آلپ محتاج آدملاره پایله دی . اوندان سونگ غریب بیرقارری عیالینگ اوینه باریپ اونونگ بیلن قیامت لیق انه اوغول اوقاشیپ شونونگ اوینده بولوبردی . گونلرده بیرگون غریبا بیرنان باینگ قیزی عاشق بولدی اول قیز غریبا : ای غریب منی اؤزینگه عیالیغا قبول اتدیدى .
 اوندان غریب : یوق من سنی آلابیلمه نام دیدى . اوندان قیز : ای غریب اگر منی اؤزینگه عیالیغا قبول اتمه سنگ سانگا تهمت ادیپ هلاک ادرمن دیدى غریب علاج سیز قالپ اگر یدی یلاپنلی بویردن گیتمه سم سنی آلایین دیپپ ایکیسی عهد اتدیله غریب اؤزقایغیسی بیلن ملب شیرواندا گزیپ یوردی گونلر ده بیرگون غریب بابانیا آتلی بیر مارازچا یولهقدی بابانیا : ای یگیت , هایسی باغینگ گلی سن هایسی گلزارینگ بلبلی سن نیره لردن بوجایلارا گلیپ دوشیپ سن ؟ دیدى . غریب بابانیا اؤزینینگ مال یاغداینی بیلدیریپ بیرغزل آتدی :

دیاریکر ایله یندن
 ملب شیروانا گلمیش
 قهبه فلکینگ ایله نندن
 می ایچیپ قانا گلمیش

یغیپ فلاکت لشکرین
 قوروق آیرالیق ممشرین
 یازماغا کونگ هول دفترین
 اولوغ دیوانا گلمیش

بفا چکیپ بیریار اوچین
 کوپ گزیپ زولفی تاراوچین
 بلبل بولوپ بیرزار اوچین
 آهی افغانا گلمیش

عشق فنجرى دگدى جانا
 گوؤبولدوم یافشى یامانا
 باقمادیم سولودى زیانا
 من بومکانا گلمیش

مجنون کبی چولدا گزپ
سایل بولوپ ایلده گزپ
عاشق بولوپ یولدا گزپ
سیروی پنہانا گلیمیشام

سوزیایلدی عام و فاصا
عرض ایلاپ شاعباسا
خوش گونله ریم دوندی یاسا
قهری کرانا گلیمیشام

ایندی موندنا گزیریم
یوقدورونیم ایزله ریم
معلوم اولدی فلقا سیریم
جانیمدان قانا گلیمیشام

آیرالیق زهردن آبی
باطینیم اوردی قیلجی
آفتاریپ قدریم بیلیجی
بیرقدردانا گلیمیشام

بارمی مندی عقلی گیدن؟
بودنی لانی طلاق ادن
باشقا یرداتوتوپ وطن
سودی زیانا گلیمیشام

غریب آیریلیپ منم دن
قول چکیپ آتام انام دن
قوتولمادیم دردی غمدان
من بوافغانا گلیمیشام

غريب بوسۇزى قوتاراندىن سونگ بابانيازىنگ دردى قوزغاليپ : اى غريب ايكيميز دردداش اكنيميز , من عشق دردىنى كوپ چكديم
ديپ اۇزىنىنگ بىرگورمى قىزىنا عاشق بولانىنى بيان ادبىپ بىرغزل آيتدى :

غريب سانگاممده بول—وپ ايكيميز
سال قولاغىنگ من اقرارىم سۇزلايىن
ايكى يىلدىر بومفاننى—تارتارمن
تميزيورك من تكرارىم س—ۇزلايىن

دگى پىچاق استفوانا يتيش—دى
باغرىم ياندى فراقىنا يتيش—دى
بىربرى مسرتى جانا يتيش—دى
كونگولم داكى هرنه بارىم سۇزلايىن

عاشق بولدوم بىرگورمى نىنگ قىزىنا
كونگولوم گيتدى اونونگ آلا گۇزىنه
مهدايلايپ يتە ب—يلمان اۇزىنه
هرنه بارىم افتىارىم س—ۇزلايىن

آدم عاشق نياز ق—الدىم بو درده
قىزىل يوزوم دوندى گهروبا زرده
شول قىزىنگ دردىندن دوشدىم بويوردا
بودورمسافرلىق بارىم س—ۇزلايىن

بوسۇزدن سونگ بابانياز غرىبى اۇزىنىنگ اۇينه آليپ گيتدى .گونلرده بىرگون بابانياز بىلن غريب بىربره بايار قالاراولارىنگ اونگىندان
بىرآدم چىقدى اول آدم : اى بابانياز , بوگيت كيم ؟ ديپ سۇرادى . بابانياز : بوپير موسسارسىز اوغلان اكينى , من مۇنى اۇزىمه
اوغول ادىنىپ ساقلاپ يۇرون . اوندان اول آدم : بابانياز بواوغلن يا اۇغرى ياقلندردىر مونى اوينگدا ساقلاپ يۇروپ ناتمك ؟ ديدى بو
سۇزدن غرىبىنگ جانىنا اۇد دوشوپ بىرغزل آيتدى :

صراف ب—ۇلۇپ زر قدرىنى بىلمه گن
غ—واص جانان گچىپ كانى بگنمز
يگيت بۇلۇپ ماركده ي—ۇرماگن
يۇرت سوراين بگى ف—انى بگنمز

فرھادینگ مسگنی قایالی داغـــــــــــــــــلار
عاشیقینگ مسگنی بوستانلی باغـــــــــــــــــلار
صمرالاردا گزن زاغی زاغـــــــــــــــــانلار
بلبل اولۇپ گلـــــــــــــــــس تانی بگنمز

مرشید بۇلـــــــــــــــــۇپ پیردن دعا آلمایان
دنیا دن قـــــــــــــــــول چکیپ گۆزه ایلمه یان
سۆزله یان ســـــــــــــــــۇزونینگ فرقین بیلمه یان
ســـــــــــــــــۇز ســـــــــــــــــۇزله گن سفندانى بگنمز

عاشق بۇلۇپ اۇزون یولا ســـــــــــــــــالانلار
بیرنأزلی پریگه همـــــــــــــــــده بـــــــــــــــــولانلار
هرشـــــــــــــــــهرده گزیپ نســـــــــــــــــفہ آلانلار
منزل تـــــــــــــــــۇتـــــــــــــــــۇپ بیرمکانى بگنمز

سنینگ نه ایشینگ بار یافشـــــــــــــــــى یامانا ؟
یارانلار اۇد سالدی بو شـــــــــــــــــیرین جانا
همه درد بـــــــــــــــــیر یانا بـــــــــــــــــودرد بیرینا
نادانى گـــــــــــــــــۇر غریب جانی بگنمز

بابانیاز غریبی اوینده ساقلابردی. گونلرده بیرگون بابانیاز : ای اوغلو غریب جان نیردن قیز آلاین دیسنگ من سانگا شول یردن قیز آلیپ
بره ین . سن مونیگ یالی توقات گزمه دیدی . بابانیازینگ بوسۇزینه غریبینگ قاهاری گلیپ : ای آتا من تا اولینچاه صنمدن اۇزگه
دیلبره سراتمه رین دیپ بیرغزل آیتدی :

گلیپ من ملب شیروانا
من بو مکانى نیلاراه
دوشمیشم بلگی زندانا
باغی بوســـــــــــــــــتانی نیلاراه

یاردن آیریلمان اولینچا
عزرائیل جانـــــــــــــــــیم آلینچا

ياربيلن عه—ديم دولينچا

ياخشى يامانى نيلاراه

ايسته من اوزگه ديلبرى

تنگرى گورستى ممشرى

گرمزدونيانينگ زرى

بزمى دۇرانى نيلاراه

شاصن—مديرمانگا همده

گرمزدير غـيرى ممره

گونگولوم ايندى بولمازفره

شادى شادمانى نيلاراه

غريب آيدار—مريم گلى

اوسدى مانگا فزان يلى

تفكر اولدى بل—بلى

باغى بوسـتانى نيلاراه

غريب بوسۇزىنى تمام اتدى بابانيازىنگ مارازى باردى اونى بيرثمن يابى غريب تابشيدى . غريب اونى گيمه گونديز يۇرئيدى. گونلرده بيرگون غريب توكانىك سيز ايرگىنسىز ايشدن زيرانيپ : بو ايشينگ هيچ بيرمدى مسابى يوق دييپ ثمن ياباقاراب بيرغزل آيتدى :

ثمن يابى مانگا بولوپ سن ه—مده

سنىنگ مگر بولماز يول—ونگ بار

صنم ايدى آندا منىنگ ممر—يم

من قورقاراه آيراليق باراول—وم بار

سن اۇلسنگ داهرگيزبولمازسۇراغىنگ

يۇرسنگ ادا بولمازمنزل ايراغىنگ

هاپان ياناربفت اۇيونده پراغىنگ

مشكلىنگ بارهجرانىنگ بارظلام—م بار

بیرسۆز بار آیرالیخینگ ش _____ انینا
عرضی _____ یم یتمز دیوانینا فانینا
بلبل بولوپ یته بیلمن یان _____ ینا
بلند یرده ق _____ ولوم یتمز گلوم بار

عشق یولیندا س _____ اتدیم قارداش دوکانیم
صنم دیرمقص _____ دیم جانیم مهانیم
منینگ آندا دیا ربکر م _____ کانیم
بارا بیلمن دردی غ _____ م بار الم بار

سنینگ موندا یوقدیرمونس همدمینگ
دیله دوشوپ سۆزله شرگه ممرمینگ
گیمه گوندیز قایغی ایگان سامانینگ
مگرسنینگ داش _____ دن قاتی یولونگ بار

غریب _____ ینگ همدمی ای ثمن یابی
سن دا من دک آیرالیخ _____ ینگرابی
کویوردی باغیریمی عشق _____ قینگ شرابی
ایمدی مانگا وهی _____ م گزر اولوم بار

غریب اولقی پیشه سی بیلن گزیپ یوردی . گونلرده بیرگون ازبرهوجا اونگا اوچرادى . بواکیسی سلاه لاشیپ مال اموال سؤزاشدیلا .
ازبرهوجا : ای یگیت سن کیچ بولارسن یۆزونگده یۆزمونگ الم گۆرنر , هایسی آسیاندان بویرلره دوشوپ سن یورگینگده نامه دردینگ
بار؟ دیدی اوندا غریب اؤزباشدان گچیرنلرنینگ بارینی ازبرهوجا آیتدی : ازبر هم اؤز مال اموالینی غریبا گۆرونک ادیپ بردی . شونلیقددا
بولار بیریرینه همد بولدولار ز غریب بو آدمینگ گل نهالینگ یاری اکنین بیلدى . آقبانینگ ادن سارقیتلارنى بیریریبیان اتدی ازبرهوجا
مونی اشیددیپ ممبتی جوشا گلیپ , آرامی قراری قالمادی , غریبدان آقبانینگ سالغینی آلیپ بیریل مایا مونپ دیا ربکره روانا
بولدی . غریب اؤزینینگ بوکاریندا آلتی یل یوردی . اول آلتی یل لاپ گیجه گوندیز شاصنم دییپ عمریمی اوتیردیم هیچ پیدا گۆرمه
دیم ایندی موندان سونگ شاصنمی گونیمدن چیقارایین اونونگ آدینی توتماين دییپ بیرغزل آیتدی :

صنم صنم دییپ عم _____ ریم اؤتوردیم
ایندی صنم دییره مالیم قال _____ مادی
قولیمداکی شونقارقوش _____ یم اوچوردیم
تاراج اولدی مال ملکیم قال _____ مادی

ایندی یانماز بول—دوم یارینگ هجریندن
ص—نم اوچین گچدییم آتام یوردوندان
گیجه گوندیز آغلاماغی—نگ دردیندان
قددییم راست اولماقا م—الیم قالمادی

کویه کویه باغ—ریم یانیپ کؤل بولدی
یاراداندان مانگا قس—مت شول بولدی
هربیرگ—ونیم آیدیر آیم یل بولدی
عقلیم پاش—دی آیم یلیم قالمادی

آیتسام ادا بولماز قایغی اندیش—ه
بیزه ماقدن یتن بولدی بوپیش—ه
یار یار دییپ عمریم اوتدی همیشه—ه
دوست باغیندا تازه گل قـالمادی

قس—متیم نه بولدی یارادان رهمان
المداه باشیمدان گیت—مه دی دومان
بارچانینگ گؤزونه گ—ؤروندییم یامان
دؤندی قارینداش—یم ایلیم قالمادی

غ—ریب آیدار نه ساغدا من سولدا من
کیش—ی بیلیمز منی نچیک مالدا من
گیجه گوندیزمنون کم—ین چؤلدامن
اوچدی یاشیل باش—یم کؤلیم قالمادی

غریب تیلیندان بوسؤزی آیتسا دا شاصنمینگ عشقی اونونگ یؤراگیندان پیقمادی اونونگ عشقی فاص هم گویچه نیپ باشلادی
غریب نامیلی دا بولسا یاتیپ بیر دینچ آلاین دا شاصنمی دؤیشمده گؤررین دییپ یاتیپ اوزاق وقتدان سونگ اوقا گیتدی . ایریبلن
توردی، شاصنمی دوشیندا گؤرمه دی غریب , ازبر فوجه دان هم شاصنمه هیچ بیرسارقیت اتمه دیم , ایندی اول آقچانینگ یانینا باراندا
شاصنم اوندان منی سؤزار من بولسام اؤنی اؤنیتدییم دییپ فلکدان شکایت ادیپ بیرغزل آیتدی :

جان شھرىنە بوگون تالانگ يتىردىم
سبب كآرىم دىمز بۇلۇدوم من ايندى

آندان مانگا يتن قايسى غىم اۇلدى
آه چكىپ اكسىلدى عمرىم كۇل اۇلدى
كۇيۇپ آغلاماقدان ياقىم نە اۇلدى
امىدگاريم دىمز بۇلۇدوم من ايندى

جىزاسى دىر ھەركىم عشقا اينانسىن
كۇرئۇلسون گۇزلى قانا بۇيالىسىن
يقيلىسىن يمورلىسىن دىر بۇيالىسىن
كآرى بارىم دىمز بۇلۇدوم من ايندى

ھەممىم مونسىم قايسى ئىدىر غىمىدىر
بىزە باشىدا اللە بىر اللىمىدىر
اون دۇرت ياشدان بارى بولان ستم دىر
نامىس عارىم دىمز بۇلۇدوم من ايندى

صنم آيدار ايله بۇلۇدوم آشكارا
يار يار دىيىپ قان يغلادىم صد پارا
اۋزى گىيىپ منى قىلدى آوارا
سنى يارىم دىمز بۇلۇدوم من ايندى

شائىنم غرىبى ناچە يادىندان چىقارماق بولسا ھەم يادىندان چىقارىپ بىلمە دى سونگ شائىنم بلگە دا دويشىمدا گۇررىن دىيىپ ياتدى
اما دىشىندا دا گۇرمە دى . قايتا قايسى غىمى اۋالقىدان ھەم آرتىپ بىرغزل آيتدى :

گل لراچىلىپ دىر فىصل بەھاردا
گل صنم جان باغا سىلە گىدىلى
بىلبل لرقونمىشىدىر باغىدىن كئارا
گل صنم جان باغا سىلە گىدىلى

صنوبر چکپ دیر گ_____ؤگه بؤیونی
سنبله آلیپ دیر مش_____کینگ اؤیونی
گل قهوارمیش بلبل قیلس_____ا اؤیونی
گل ص_____نم جان باغا سیله گیدیلی

ب_____ؤلوت اؤزین چکمیش باغدا قیره قا
بهار ایل چیلری دوش_____میش آراقا
بیرسؤراغ س_____لالی یاقین ایراقا
گل صنم جان باغا س_____یله گیدیلی

قیاماتلیق اقرار ادان قارداش_____یم
یولینгда فدا دیر بویالینگیز باش_____یم
آیرالیق چکیشن سیرداش ی_____ؤلداشیم
گل صنم جان باغا س_____یله گیدیلی

گل نهال دیر ج_____انیم سانگا قرباندير
عاشقینگ مقصدی باش گون دوراندير
بیلر موسن ب_____وگ_____ون عیدی قرباندير
گل صنم جان باغا س_____یله گیدیلی

اوندان سونگ شامنم آقبانی هم کنیزلرینی آلیپ چیقدی آز یوراپ کوپ یوراپ تونی دریانینگ کنارینا باردیلار . کنیزلر دریا یاقاسیندا
بیریرده قالدیلار صنم بیلم آقبا فاص تونی دریادان غریبی سوراپ بیرغزل آیتدی :

آلتی آلیق یولدان گلیپ یول آش_____یپ
تونی دریا س_____ندن غریب اوتدومی ؟
منینگ اوچین هجر اودیغا توتاش_____یپ
تونی دریا سندن غ_____ریب اوتدومی ؟

*****طاقتیم یوق موندا یارس_____یز قالماغا

اچل گلمزتندن ج_____انیم آلماغا
شکس_____ته مالیمدان فبریلماغه
تونی دریا س_____ندن غریب اوتدومی ؟

منینگ موندنا یوقدیر یارس—یز قاراریم

هیچ کیم بیلن ب—ولماز صمبت باراریم

تیریکلیگم عیش—م فوشم مداریم

تونى دریا س—ندن غریب اوتدومی ؟

منینگ یاریم گیتدی ملب ش—یروانا

اعت—قاد اتمه دی عهدی پیمانانا

ایندی سندن س—ؤراغ سالسام غایبانا

تونى دریا س—ندن غریب اوتدومی ؟

صن—م دییر فراقا تاپمادیم میله

تنگری نینگماقی اوچین راستینگی سؤیله

یاربیلن اؤتنده آقمزدین—گ بیله

تونى دریا سن—دن غریب اؤتدومی ؟

شاصنم بوغزلی آیدندان سونگ اؤزونی دریاغا تاشلاماچی بولدی شوندا آقیا شاصنم کونگول لیک بریپ بیرغزل آیتدی :

آیرالیق دیگانینگ تنگری قس—متی

نیچون بوینونگ بؤروپ مل—ول بولارسن؟

دوقزییلدیر من هم چک—دیم ممنتی

نیچون بوینونگ بؤروپ مل—ول بولارسن؟

آیرالیق دردیندن هرگز—ولمه دیم

قیزیل گلدک آچیلیبان س—ؤلمه دیم

من یاردان آیریلیپ مل—ول اؤلمه دیم

نیچون بوینونگ بؤروپ مل—ول بولارسن؟

قمری دیگان بیرعجایب ق—وش بولار

پرین تارتس—نگ گلر تنی بوش بولار

اؤلمگن ق—ول بیربیرینه دوش بولار

نیچون بوینونگ بؤروپ مل—ول بولارسن؟

اوزاق يولا دوشن آفرگ _____ ؤروش
عاشق ايشى معش _____ وق بيلن ياراشار
آيرا دوشن بيربيرينه قاويش _____ ار
نيچون بوينونگ بؤروپ مل _____ ول بولارسن؟

مانگا آقبا دى _____ يرلر آديم گل نهال
فانى دونيا پايانى ي _____ وق بيكمال
اؤيناپ گولوپ سن غريبينگ ك _____ ونگولين آل
نيچون بوينونگ بؤروپ م _____ لول بولارسن؟

اوندان سونگ شاصنم بيلن آقبا كنيزلرينگ يانينا قايدىپ گلديلر شاصنم قايقى دن هيچ سؤزله مزدي قيزلاردان بيرى گلينگ بيزهم
عاشقلىق دان سؤزله شيلينگ بلكى شاصنم هم بيزينگ گؤرينگ ميزه قوشولار ديدى اولارينگ آراسيندا آي جمال آتلى بيرقيز باردى اول
آلى بگ آتلى بير يگيده عاشق بولوپ گزردى . اول شاصنمه قاراب : اى صنم عاشق ليق مقيندا بيزدن هم بير سؤز اشيت دىپ بيرغزل
آيتدى :

اى صنم مجروح اولوپ من ياردان آي _____ ريلغالى
ببلى شوريدا من گلزاردان آي _____ ريلغالى
بيرلطافت گلبنى بيچ _____ اره دان آيريلغالى
آغزى پسته لفظى فوش رفتار دان آي _____ ريلغالى
طوطى و ش _____ يرين سفن گفتاردان آيريلغالى

بولمه غاي هيچ ايش فدادان بى سبب اى دوستلار
تنگرى قيلميش روزگار يگه س _____ بب اى دوستلار
دينماين قان يغلا س _____ ام ديمانگ عيب اى دوستلار
همردشتينده قاليپ من تش _____ نه لب اى دوستلار
موضى كوثرهم ينه س _____ اقى فمار دان آيريلغالى

ممنت اياميندا دينماي آق _____ دير گؤزدا ياشيم
دوشمانا كارايله كزهرگ _____ وندا قيلغان قارغيشيم
تيترادير آرض وس _____ مانى دردى يانيمدا بيركيشيم
ماليمي شرع اتماگه يوق _____ دير يانيمدا بيركيشيم
يگه من بيرواقفى اس _____ رار دان آيريلغالى

دینماین قان آغــــلاراه هر یان یۆرۆپ یولغاباقیب
آغلاراه هرگیمه لرباغــــریم اریپ سودک آقیپ
اول نگارینگ مســــرتیندا اۆلمیشم جانیم یاقیب
ای مســــلمانلار منی یاردان آیردی شوم رقیپ
قالمه دی طــــاقت مانگا دلداردان آیریلغالی

بفتمی گــــؤردوم قارا هریردا آپدیم مسب مال
نوشــــگفته گل لریم اؤردی فزان یتمای کمال
یتمه دی مقصــــدینا تنگری اونگا بردی زوال
نیله سین اؤزمالینا آلدینــــگدا یغلار آی جمال
آلی بگ آتلی فوش سفن گفتمــــلاردان آیریلغالی

اوندان سونگ شاصنم بوکنیزلر بیلن سؤزلشیب بیر آزاپیلشاندان سؤنگ کوشگه قایتدی آرادان بیرنیچه گون گچدی گونلرده بیرگون
ارتیر بایراه گونی دییلن گیما شاصنم دویشیندا غریبی گؤردی. شاصنم آقجا : ای گل نهال مالقینگ آراسیندا غریب اؤلۆپدیر دیین
بیرگورینگ بار . اما غریبی من دویشیمدا گؤردوم . اگر اولان بولسه , اونونگ یالی بولوپ دویشمه گیرمزدی . سن بیر یولونگ
اوغرونایق . بلکی دا غریب دان بیر یافمشی فبر بیلرسینگ دیپ آقجانی یول اوغرونا ایبردی . آقجا یولا چیقپ اؤیانا بویانا قارادی
گؤرسه بیر بولاک کروان گلیپ یولونگ قیراسیندا دوشلاپدیر . آقجا گلیپ , شاصنمه فبر بردی شاصنم کروانینگ یانینا بارپ سوداگارلارا

یوزلنیپ غریبدان فبر سؤراپ بیرغزل آیتدی :

یدی یل دیرشــــونقار قوشوم اوچوردیم

گــــؤرن بارمی بیلن بارمی یارانلار؟

قایغی مســــرت بیلن عمریم گچیردیم

گــــؤرن بارمی بیلن بارمی یارانلار؟

کیشینینگ ســــؤدیگی بیله بولارمی؟

اوال سویوپ ســــؤنگرا گؤزدن سالارمی ؟

یارین شــــیله آغلا دیبان قالارمی؟

بیله چفا قــــلان بارمی یارانلار؟

یاریمینگ سوداسی دؤشدی باشــــیما

بیرسیردش تاپمادیم گلسه قاشــــیما

ازل گوندا یازیلیپدیر باشــــیما

آغــــلاماین گؤلن بارمی یارانلار ؟

گۆرن بيلن دنگ دوش_____ ينى ياد ادر
دعا بيلن اروامينى ش_____ ادر
قهبه فلک آدم اوغلا_____ ون ماد ادر
غمگين کونگول_____ وه آلان بارمى يارانلار؟

هربير عاش_____ ق بيان ادرگره نين
کيم بيلر ناليش_____ يم صمبت قورائين
پيرلر وعده اديپ ديش_____ ده گۆره نين
اۆزگه کيشى آلان بارمى_____ يارانلار؟

بیرمرد بيلن باشين قوش_____ يپ دونيا ده
عشق اۇدينا کويوپ بيش_____ يپ دونيا ده
سودوگيندان آيرا دوش_____ يپ دونيا ده
آغله ماین گ_____ ولن بارمى يارانلار ؟

فلک بوگون منى تالانگ اتميش_____ دير
قايقى هجران دوزافينا توميش_____ دير
گؤزاونگيندان ياريم ديري گيدميش_____ دير
ديري گيديپ اۆلن بارمى_____ يارانلار؟

ايه سيز قاليپ دير آلتين کوميش_____ لر
بربادا دوشندير دورلى ايميش_____ لر
سنيگ يارينگ آندا اولدى ديميش_____ لر
اولانينى گۆرن بارمى_____ يارانلار؟

بیرکيشى سؤزله مزکونگول هوش_____ يما
قايقى ممنت دؤشدى منينگ باش_____ يما
هرگيچه لر ياريم گيرر دويش_____ يما
اۆلانلاردان گلن بارمى_____ يارانلار؟

بىزى گۈرۈپ گۈرمزلىگە ســـــــــــــــــالىپ دىر
اى يارانلار اجل نصـــــــــــــــــيب غايب دىر
شائىـــــــــــــــــم نەم سودوگى عاشق غريب دىر
گـــــــــــــــــۇرن بارمى بىلەن بارمى يارانلار؟

يدى يىلدىر فلک جفـــــــــــــــــا اۋىرولىپ
ھىراۋدىنا كويدوم يانىپ ســـــــــــــــــوورولىپ
شائىـــــــــــــــــم دىر ســـــــــــــــــوارىاردان آيرىلىپ
يولباقىپ قـــــــــــــــــالان بارمى يارانلار؟

شائىـــــــــــــــــم ھىز سۆزۈنى قوتارىپ قوتارماققا تانسوق آتلى بىركىز شائىـــــــــــــــــم يانىنا گلىپ غريبىنگ اۋلانينى مېنىڭ آقام گۈرۈپ گلدى
دېيىپ فېبرىدى بو فېرى اشيدىن سونگ صنمىنگ جانينا اۋد دوشوپ آقبا بىلە غريبىنگ انە سى عبادانىنگ يانىنا باردى شائىـــــــــــــــــم غريب
مقىندا اشيدىن سۆزۈنى عبادانا فېر بىرپ بىرغزل آيتدى :

بادى فزان اۋرىپ گل لرىنگ ســـــــــــــــــۇلدى
تراپىلخان گلزارىنـــــــــــــــــگدان آيرىلدىنگ
غريبىنـــــــــــــــــگ اولانى تاغايىن اولدى
سۆيدۈگىنگدان مدارىنـــــــــــــــــگدان آيرىلدىنگ

آشكارە بولوپ دىردوســـــــــــــــــت ودوشمانا
قولاق سال ســـــــــــــــــۇزلە گىن سىرى پنهانا
يافشى لىق گـــــــــــــــــونلە رىم دۇندى يامانا
ھەم قزىقلى بازارىنـــــــــــــــــگدان آيرىلدىنگ

يدى يل اول گزدى ملب شـــــــــــــــــىرواندا
منى قويدى قـــــــــــــــــايغى بىلەن ھىراندا
يوسف كـــــــــــــــــان دىين اولان زنداندا
مىصر ايلىندا شـــــــــــــــــونقارىنگدان آيرىلدىنگ

شائىـــــــــــــــــم دىر مىندا كـــــــــــــــــوپ قالدى آرمان
آيتسام ادا بولمـــــــــــــــــاز بوداغى ھىران
اۋلانينى بـــــــــــــــــيان اتدى بىر كروان
من يارىمدان سەن اوغلىنـــــــــــــــــگدان آيرىلدىنگ

اوندان سونگ غريبينگ انه سى بولارينگ آهى زاريننا قوشولپ بيرغزل آيتدى :

ممننت اياميندان فلک بـ _____ بربندان

قاراباغ _____ ريم قانا دوندى نيلايين؟

اقرارى يوق شاعباس _____ ينگ ظلميندن

گلش _____ نيم فزانا دؤندى نيلايين؟

عمریم وص _____ اليندان اميدادردیم

هجران وص _____ اليندان قايقا گيدرديم

اؤلمه سين ديپ قـ _____ ولوم بيلن گوندرديم

سودايش _____ يم زيانا دؤندى نيلايين؟

هيچ آغريم يوقدور شـ _____ اصنم سندان

چيقاربولدى شـ _____ يرين جانيم بوتندان

يارى دوس _____ تم يوزون اؤيردى مندان

يافشى گـ _____ ون يامانا دؤندى نيلايين؟

اوالدا شـ _____ اعباس وعده لراتدى

وعـ _____ ده ادن وزيرى دونيادن اوتدى

بوسؤزلر اوغلو مينگ باش _____ ينا يتدى

مزارى شيرواندا قـ _____ الدى نيلايين؟

عبادان ديير آيتسم _____ م توکنمز داغيم

اوغلو اؤلن بولسا _____ سوندى چراغيم

غم يلى قوراتدى سـ _____ لان چهارباغيم

عمرومينگ چره سى سـ _____ وندى نيلايين؟

غريب شيرواندا اؤلويدير ديپ فبرهمه يره ييرادى غريبينگ قوم قارينداشلار نينگ همه سى بيربيره يغنانيپ ياس توتوپ کوپ ناله

اتديلر . آغلاديلار انگره ديلر . شول وقتدا غريبينگ گل جمال آتلى اوياسى گليپ ساچين يايپ يوزون بيرتيب زارزار آغلاپ بيرغزل

آيتدى :

یدی ییلدیر شونقا(قوش)یم اوچوردیم
باریپ دوشمیش ملب شـ یروان ایلینه
گونده یوز آغلاپ عـ مریه گچیردیم
گؤز یاشیم قوشیلدی دریا سـ یلینه

آقام دیپ چهارطـ رفا باقمادیم
میغالارسـ انمیان هیکل داقمادیم
مجنون کبی باشـ یم آلپ چیقما دیم
لیلی سـ ؤراغینا هجران پولونه

دوست دوشمان یانیندا منینگ یؤزوم یوق
آقام یوق انیم یوق اوتگور سـ ؤزیم یوق
هجر اؤدیندان آغـ لاماقدان گؤزوم یوق
ایستاپ چیقسه ملب شـ یروان پولونا

اصلی بغداد ایمیش مسـ کنیم جایم
مسافر یؤرتلارا سـ الدی فدایم
شوگون جانیم چیقسهـ قالار آرمایم
تالانگ لاردوشـ یپ دیر عمریم گلینه

گؤزقـ هوانجیم گیتدی بافتیم قارادیر
سـ یناه اوستی چفرز چفرز یارادیر
آه چکمکدان قیزیل منگزیم سـ ولادیر
ایندی دؤشدهم رقیـ بلارینگ تیلینه

قارداشیم دیمیشدیم شـ اصنم سنی
یاتدان یاقین بولان اول غـ ریب قانی؟
گل جمال دییر ایندی قویماسـ ین منی
شوگون نوبت یتسهـ اجل قولونا

شوندان سونگ آقما بولارا کونگول ليک بريپ بيرغزل آيتدی :

يالانچى فانى دونياده
هيچ کيشى آمان قالمادی
ياخشى گزيپ نوباتيندا
اؤلمايىن يامان قالمادی

اولوه اوپىن ايمه گيل غم
اؤلمايىن قالمازهيچ آده
شكرين بيل اوتربو ده
سود ايله زيان قالمادی

اؤزىنى بازارا سالان
بيرقىزگليپ ساتين آلان
مصرايلينده پادشاه بولان
يوسفى کنعان قالمادی

دونيانى بيرگوزده گورن
عدل بولوپ يهورت سوران
دوپريگه پادشاه بولان
شاهى سليمان قالمادی

جمشيد اجل ميىن ايچدى
اسـ كندر دن يادن گچدى
نه شهبازلرموندان كوچدى
رستمى داستان قالمادی

نيچه نيچه محمت قىلان
گياه لرینگ ديلين بىيلن
بو اولومگه ميله سالان
مضرتى لقمان قالمادی

گل نھال ديبير ياندى يورک
اۆلمزليگه بارمى درک؟
بارچا آدم اۆلسى گىرک
موندان گلن جان قالمىدى

اوندان سونگ شائىنم : غريبىنگ اولانىنى اۆزگۆزۆم بيلن گۆرۆپ اونونگ قبرىنىنگ باشىدا بىرنىچە گون پاسبانايىق اتمە سە بولماز
ديپ بىرغزل آيتدى :

ايندى من گيدرمىنمىلىب شىروانا
آن سىز بواولگە دە قرار اتمىم
ذره قايغىرمانا ايندى بىروانا
يارسىز بويرلردە مداراتمىم

بارىپ ياسايىن يارىنگ مزارىن
دۆلدوردى بازاراعشقىنگ آزارىن
تىنگرى ياقسىن اۇدا بىرديارىن
بويرلره قايىدىم گذر اتمىم

يارىم توتدى ملىب شىرواندا وطن
دونىاده بارمىقان بىزلردىك اوتن؟
جانىم چىقىب توفراق بولىنچا بوئن
اۆزگە بيلن صمىبت برار اتمانم

زمانا بولوپ دىرگىون گوندن بىر
گوندا يوزفيال لار باشىمدان اوتر
فراقىنگ اۇدونا ياندىم خانىم يتر
ايندى زهرايىپسىم فمار اتمانم

صنم آيدار اۇدا ياندىم جىھاندا
ذره اعتقادىم قالمىدى دى جاندا
يارىم اۇلن بولسا ملىب شىرواندا
من هم بويرلردە قرار اتمىم نىم

شيله باباخان شاطير اتلى سوداگارى شاصنم اۋزىنىڭ ياقىن آدملارىندان مسابله ياردى . شاصنم اونونگ يانىنا بارىپ : اى باباخان

منى ملب شىروانا آلپ گيت دىپ , بىرغزل آيتدى :

بىرقارىش اۋغــــلاندىم باقدىڭ بىردىڭ

سندن اۋزگە فواندارىم يــــوق مېنىڭ

انامىڭ اۋزىندا ســــويدون بىردىڭ

سندن اۋزگە غمگســــارىم يوق مېنىڭ

مۇندا دۇرسام ذره كوتگول موشــــىم يوق

مۇندا قولوم توتار دىگىم دوشــــىم يوق

سندان اۋزگە سىرىم آيدار كىشــــىم يوق

آغلە ماقدان اۋزگە كآرىم يــــوق مېنىڭ

گل منى ســــىن يىتىر ملب شىروانا

مۇندا گــــوزوم دوشىر يافشى يامانا

عمــــروم گلدىن بىردىم بىرانا

كوتگولوم اىستاردوستى يارىم يوق مېنىڭ

يارىمىنــــىڭ مزارىنا اۋمىپ يىتە ين

يارىار دىپ بــــىر دۇنيا دان اوتايىن

عمرى ضايا يىلدىز كــــىن باتايىن

بويىلاردا ھىچ دۇرايم يــــوق مېنىڭ

صنم آيدار غرىب ســــالىدى ھىرانا

ايندى يول باشلاغىل ملب شــــىروانا

شەگۈن اۋلســــىم (مىمىم گلمز بوجانا

تېرىك لىگىنە اعتبارىم يــــوق مېنىڭ

اوندان سونگ شاصنم باباخان شاطير بىلن قىرق گون مەلتى شكارا چىقماغا آتاسىندان (فصت دىلاپ آقچانى آتاسىنىڭ يانىنا

اىبرىدى . آقچا شاعباسىڭ يانىنا بارىپ اونونگ صنمە قىرق گون مەلتى بىلن شكارا چىقماغا (فصت برماگىنى عرض اتدى.

شاعباس صنمىڭ باباخان شاطير بىلن گىتمە گىنە (فصت بردى آقچا اويرىلىپ صنمىڭ يانىنا گلىپ : ملب شىروانا بارسنگ مېنىڭ

مال ياغدایمى ازىر فوجا بيان ات دىپ صنمە قاراب بىرغزل آيتدى :

موندان بارسا _____ انگ ديگيل سؤزي يالانا
وعده لر اوڭاغدا دؤش _____ دى ديگه ي سن
اعت _____ قاديم يوقدير فاني جهاندا
آزادان ممبت گپ _____ دى ديگه ي سن

موندان گيديپ ملب شيروان بارسا _____ انگيز
ازبرفوجا ديين يارى گؤرس _____ نگيز
مينگ عرضى ماليم فبربرس _____ نگيز
قايغى غصه باشدان آشدى ديگه ي سن

اعتقاد قال _____ مادى ياد ايلده ياردا
منى موندا ق _____ ويدى غمدا آزاردا
اوڭزى آندا گزرگلا _____ گلزاردا
كيملر بيلن باشين قوشدى ديگه ي سن

فوجا ديبپ باش ق _____ ويدوم باشدا گردينه
شاعباس _____ ينى ديديم آتاه يرينه
دوقيز ييلدير بو ناپارينگ س _____ يرينه
شدت لي سودالار دؤشدى ديگه ي سن

هرگ _____ ونوم اوتنه دير بتردن بتر
چكن آهيم هاچان ش _____ ول يارايتر
هميش _____ قان آقلاپ اوڭقاتم اوتر
گؤزوندن اوقوسى اوڭيدى ديگه ي سن

گل نهال ديبير فلک بيزه قص _____ د ادر
بو آيراليق بارچا قولونى س _____ ست ادر
فراقينگ شربتى منى مس _____ ت ادر
بال اورنيغما آوى ايچدى ديگه ي سن

بوسۇزدان سونگ شىصنم يول اسبابىنى تاينلادى اول باباخان شىطير بيلن ملب شىروانا اۇغراماقچى بولان وقتى دنگ دوشلارى هم

كنيزلرى بيلن فوشلاشيب بىرغزل آيتدى :

گيدرمن ملب شى _____ يروانا

دنگ دوشلارىم فوش قال ايندى

گلرگلمزيم گ _____ مانه

سىرداشلارىم فوش قال ايندى

بىزىنگ بيلن ف _____ لوت توتان

آوى بال _____ ى بيله يوتان

آقبا دىپ آد گ _____ وته رن

گل نهاليم فوش قال ايندى

بارچانى بىرگ _____ ؤزده گۆرن

ايل فلقىن _____ ينگ دادىن برن

من _____ كرنكىر دونون گىين

ظاليم آتام فوش قال ايندى

دوقىز آى اۇن گون گوته رن

باقىپ كم _____ لالا يترن

كلى ممن _____ تدن اۆتورن

جانيم انام فوش قال ايندى

بوگون گ _____ ؤراين ممشرى

ياريم گ _____ يدن گوندان بارى

قىرق كنيزلرىنگ سردارى

لگزان گلم فوش قال ايندى

ايندى ياراگ _____ يدراغيم

قوزغاليپ آتش _____ يم داغيم

ممنلى سالان چهارباغيم

عمارتلار فوش قال ايندى

بىزى تىنىشىمىز بىلەن
ياراۋالدى دىيىپ قىلىپتۇ
شائىنەم شىروانا گىتدى
دىاربىر قىلىش قالمايدۇ

اوندان سونگ شائىنەم باباخان شائىر بىلەن يولدا تۇرغاندا . بىزنىچە گون يول يۇرانلىرىدىن سونگ باباخان شائىرلىق فېكرى اۇيىتىپ من شائىنەم شىروانا ئالىپ بارمان باشقا بىر يۇرتتا ئالىپ بارىپ مۇنۇ اۋزۇم ئالدىن دىيىپ اۋىلىدى شول فېكر بىلەن اول شائىنەم قازاق ولايتىدا ئالىپ گىتدى ، بىزنىچە گون يول يۇرانلىرىدىن سونگ اوزاقدان بىر مۇنۇ گۇرۇندى . شائىنەم : اول گۇرۇنباي مۇنۇ نىرانىلىق مۇنۇسى ؟ دىيىپ يۇرادى اوندا باباخان شائىر : اول گۇرۇنباي شىروان ولايتى دىر دىدى . اوندا شائىنەم : غىرىبىلىق بولغان مۇنۇ گىلىم دىيىپ بىرغۇلمايدۇ :

شۇرايدى گىلىم مۇنۇ شىروانا
يارىم مۇنۇ بولغان يەنە يىتىشىمىز
دىاربىلىق شىرواندا وعدە ادىشىمىز
غىرىب دوستىم اۋىلىن يەنە يىتىشىمىز

دىيىپ يىلىدىر يارىم مۇنۇ بولۇپ دىر
مۇنۇنىڭ اۋچىن ارمان بىلەن اولۇپ دىر
اۋزىن عشقىلىق بازارىدا سالىپ دىر
يارىم تۇفراق بولغان يەنە يىتىشىمىز

دىيىپ قوشىمىز ئولدىم ناتوان بىلەن
گۇرۇشىم بىلەن دىم غىرىب جان بىلەن
يارىم الفت بولۇپ مۇنۇرازان بىلەن
مۇسافىرلىق چىكىن يەنە يىتىشىمىز

مۇنۇنىڭ اۋچىن اۋزىن سالىدى ھىرانا
مۇسافىرلىق بىلەن بولۇپ ھىمفانە
نازىلى يارىم گۇرۇشىم دىيىپ غايبانا
ارمان بىلەن اۋىلىن يەنە يىتىشىمىز

شــاـصـنـم دـيـر يـانـدـيـم هـجـران اؤـدـينا
قـاـيـل مـن غـ_____رـيـبـيـنـگ اـعـتـقـادـيـنا
يـاـرـيـار دـيـيـپ مـونـوـپ اـجـل اـطـيـ_____نا
مـنـازـه سـيـن اؤـقـان يـرـه يـتـيـش_____دـيـم

اوندان سونگ باباخان اؤزفكرىنى شاصنمه مالىم ادىپ اى شاصنم جان : اولى آرسلانان دىرى سىچن يافشى دىيپ دىرلر . من سنى قازاق ولايتىنا آليپ گلديم . سن منى قبول اتسنگ دىدى . بو سؤزدان سونگ شاصنم اؤزاؤزىنه بو غزلى آيتدى :

كـونـگـول_____هـوم اـيـنـدى گـيـگـيـل فـانـى دـونـيـاـدان
بـيـرـمـرـشـيـد قـولـيـنى تـوتـمـاس_____سـام بـولـمـاز
اـيـنـدى ال گ_____ؤـتـه رـيـپ هـوا هـوسـدن
بـاش آـلـيـپ بـيـرـيـانا گـيـتمـه س_____م بـولـمـاز

يـاـرـيـم گ_____ؤـرـمـك تـنـگـرى تـقـدـيـرـاـتمـه سـه
جـان بـاـرـيـنـدا جـس_____د يـاـرا يـتمـه سـه
بـاـبـاخـان شـاـطـيـر هـم س_____ؤـزـوم تـوتـمـاسـه
گـؤـزـيـومـوـپ دـنـيا دـان اؤـتـمـه س_____م بـولـمـاز

فـلـك ق_____وـيـمـاز بـاـرـيـپ بـيـلـه بـولـمـاـغا
يـاـرـيـاـنـيـنـدا اؤـزـقـبـرـيـمى س_____اـلـمـاـغا
بـويـرـه گـتـيـرـمـيـش مـن_____ى اـلـمـاـغا
مـن اـونـونـگ بـاشـبـينا يـتـمـس_____م بـولـمـاز

مـلـب دـيـيـپ گـتـيـردى قـازـاق دوش_____وـنا
مـنى اـلـمـاق اـوـيـيـن كـونـگـول هـوش_____يـنا
مـن مـونـيـنـگ عـمـرـونـيـنـگ اـوـچـاـر قـوشـونـا
تـورـقـؤـرـوبـان اـونى تـوتـمـاس_____سـام بـولـمـاز

شـاـصـنـم دـيـر ش_____كـرايـلـه بـودـفـه
بـويـرـه گـلـديـم دـيـيـپ ذـره غ_____م اـيـمـه
اـيـنـدى مـانـگا گ_____ؤـرـمـك يـوقـدـورـهـيـچ دـيـمـه
بـيـرـيـار اؤـلـكـه لـرا گـيـتمـه س_____م بـولـمـاز

بوسۇزدان سونگ شھرە يتمان بىر مۇزىنىڭ باشىندا دوشدولار . شىصنم باباخان شىطىرىنىڭ اينە قىوق تىڭە بىرىپ : اى باباخان اكر منى
آلماقچى بولسانگ شھرە قىرق يولا بارىپ گل ھربىر بارانىنگدا بىرمىلى طعاه آل اوندان سونگ من سانگا بارماقا راضى بولايىن دىدى
باباخان شىطىر قىرق يولا شھرە بارىپ گلى ھر سفر گلنىندا بىرمىلى ناھار آلپ گلى موندان سونگ شىصنم باباخانىنگ كونگولونى
آلماق اوپىن بىرغزل آيتدى :

گل ايندى باباخان شىطىر

بىراوزگە اياما يـوزلان

مىبت مىنى گـتير

بوگون عىشى كانه يوزلان

عاشق فرھاد دك قوزغالىپ

گوزل شـھرىنە گوزسالىپ

دۆلۈپ داشىب جىمون بولوپ

بوگـون ايب لاما يزلان

فلک مندان جفا آلىپ

قزىل گىب گلگون بولوپ

بوگون عاشق مجنون بولوپ

لىلى دىپ كلامە يـوزلان

قوتولدىق دياردان قاچىپ

يىلدىز كىب يانىب اوچوب

مىبت مىندىن اچىپ

قول توتوب سلاما يوزلان

شىصنم دىير قايناپ جوشوپ

مىبتى بىلە قوشـوپ

ايكى نھال دك چىرماشىپ

بىراوزگە ھىنگاما يـوزلان

القىصە اوندان سونگ باباخان شىصنمە مىل ادىپ باشلادى شىصنم : اى باباخان ايندى بولمادى . سن بو موزدا بىر يونوپ چىق دىدى
باباخان اوڭونى آراسسە لاماق اوچىن موزە گىردى قايداندا امتىچ اوچىن اوڭ يانى بىلن زھرگوتە رىپىدى . باباخان موزە گىرن وقتى
شىصنم موزا زھر دۆكىدى .

باباخان شاطپرینگ شوابادا بدنى قاتاپ جانى چىقدى اوندان سونگ شاصنم دنيادن شكاييت ادىپ بيرغزل آيتدى :

عرض اده ين بوگون سنينگ اينگدان
گوندا يوز غوغالى فانى دونيا سن
نه بگلر نه فلانلار گچدى اينگدان
موندان بيرمثالى فانى دونيا سن

هرگون آنچه لره گؤزىنگ دىكار سن
ديگانينگ هم آفراؤيون يىقارسن
جان تاپان آدمينگ قانين دوكرسن
سودى يوق زيانلى فانى دونيا سن

كىمسه لردن ياده كوپ ممنت ايير
كىمسه لمرصع تاجينى گيير
آفراوترگؤزى توفراقدان دويار
چين سؤزسىز يالانچى فانى دونيا سن

سنينگ هر بير سؤزونگ راستى بولارمى
يقيلان قالارمى آغىلان گولرمى
سانگا گلن آدم اولمى قالارمى
كىملره وفالى فانى دونيا سن

هيچ كيم بو ظلمينگا طاقت اتمه دى
شاصنم ايشى سندن بيتمه دى
شاط يراؤلدى مرادينا يتمه دى
بيوفا يالانچى فانى دونيا سن

اوندان سونگ شاصنم ارگك لباسينا گىرىپ شول يردن اوغراما قىپى بولوپ بيرغزل آيتدى :

غمى داغيم آيدا گل ديم بو جايا
ايندى بو جهاندا بيرغىم ايزلاين
مسافر يورتلارا دوش ديم بو جايا
اؤزومه بيرهم دم الفت ايزلاين

غريب اوچين گليپ دوشدوم بويوردا
همراه بولدوم باباخان دك ناماردا
ايندى كوتگ ولوم بولكفته بو درده
بيرگن گش بريجي آدم ايزلاين

غريب اوچين مونا بولدوم زنداندا
فلک آوى قاتدى شکره قندا
اوقادا شکر ادیپ بولای مرستند دا
موندان قاقاقاچا ماتم ايزلاين

گل کونگوليم ايندى دؤنمه بويول دان
يوسف کبی یوز قایتارما بوراه دان
مق بللی آیردی سنی همرا دان
بيرفزاب باقى جاي من ده ايزلاين

صنم ديير يارس يزنه گونوم گچر
قهيه فلک گوندا يوزدونوم بيچر
بيروتايپ دوستی دوشمان سؤز آچار
کيشی گونمز یرده ماتم ايزلاين

اوندان سونگ شاصنم اول یردن اوغرادی . اول غریبی ایزلاپ گیجه گوندیز دیمان شهر به شهر گزیاردی بیرگون گیجه نینگ یارلاریندا
بیرشهره یتیشدی . اول بیرکوپه دن بارياقا شهرساقچی لارنا دوش گلدی شاصنم اولاردان قورقوپ قاپدی دا بیرتامینگ اوستونه چيقدی
ساقچیلار اونی توتوپ زندانا تاشلادیلار . شاصنم زنداندا اوتورن یریندن بیرغزل آیتدی :

غريب دوستيم سنینگ اوچين
يامش گونوم يامان بؤلدى
زلیفا ديپ يوسف کمين
منزل گاهي زندان اولدى

مسافرليق دوشدوم باشدا
زار اولدوم قومى قارداشدا
دؤشمنه ديم ياقين سیر داشدا
بوزم ان نه زمان اولدى

آفر اۆلور من بـــــــوغمندن
درديم آرتار ده به دمـــــــدن
آيريلديـــــــم آتام انام دن
ميرايله بـــــــويانا دوشدوم

بيرشـــــــاطير گتيردى موندا
من شاه ايديم اۆز يهورديمدا
ميريشـــــــب توتۇپ قىلدى بنده
تهمت دان زندانا دوشـــــــدوم

آندا بولسا بـــــــلام آزادا من
بيرپرـــــــگه دلدادا من
عباس اۆغلى شـــــــاهزاده من
گليپ باغرى قانا دوشـــــــدوم

اوندان سونگ پادشاه شاصنمى اۆزىنىڭ تفتينا چىقارپ يانيندان جاي بردى . سونگرا بولسا كونگول ليك بريپ اي شاهزاده آرباشينا
كوپ ايشلر دوشوپ بيلر, اونونگ اوچين غمگين بولمانگ بيرنيچه گون دىنچ آلىنگ ديدى. سونگ شاصنم اۆزىوردونا گىتمك اوچين
پادشادان رخصت سۇرادى اوندا پادشاه اۆزىنىڭ جان فلسوس شاطيرىنى شاصنمىڭ يانينا قوشوب , اونى اۆز يۇردونا اۇغراتدى.
بيرنيچه گون يول يورانلر يانيندان سونگ دياربكره گلدى لر. شاصنم جان فلسوس شاطيرا انعام لر بريپ ايزينا اۇغراتدى. اوندان سونگ
شاصنم اۆزىنىڭ باشيندان گچنلرى آقبا بيان اديپ بيرغزل آيتدى :

آقبا باشـــــــدا دوغما قايديم انه دن
بودونياگه گليپ رامت گـــــــؤزمه ديم
آه اۇرامدا اۆتلار چىقارســـــــينامدان
قايقى غمدان اۆزگه نعمت گـــــــؤزمه ديم

غريب جان گيدىلى ملب شـــــــيروانا
منى قويدى قـــــــايغى بيلن هميرانا
درديم گـــــــويدور يته بيلمن درمانا
سريم آيديشـــــــارغا الفت گۆزمه ديم

باباجان بولوپ دیرباش_____دان صادقا

اؤل منی س_____الاندیر مونچا بلاقا

اؤزی اوچ_____ین آلیپ باردی قزاقا

هیچ کیمسه ده یافشی نیت گ_____ؤرمه دیم

شاطیراؤلدوردوم قیرق یول ی_____وگؤرتیپ

سایق سوغا سالدیم پرده س_____ین یرتیپ

اؤزوم چاغا دوشدوم نص_____یبم تارتیپ

عمروم ایچره بیله ممنت گ_____ؤرمه دیم

صنم دیر سؤزلش_____دیم باغبان بیلن

قدریم نی بی_____لیجی قدردان بیلن

بودنیگه گلیپ غ_____ریب جان بیلن

بللی دؤران عیسی عشرت گؤرمه دیم

موندان سونگ آرادان بیرنیچه وقت گچدی گونلرده بیرگون آقبا گیمانیگ یاریندادیش گوردی دیشیندا غریبینگ دیریلیگی اونگا عیان بولدی . آقبا گؤرن دیشیندن وقتی فوش بولوپ سیچراب یریندن توردی ایلغاپ بارپ شاصنمه ساغدر غریب جانینگ اؤلن دگیل دیر دیپ گؤرن اموالینی بیربیریان اتدی . شاصنمه آقبانینگ بوغیرینی اشیدیپ کونگولی شاد بولدی . اول آقبا یوزلیپ : ای گل نهال جان سن همه یرده منینگ کونگولیمینگ آرامی سن سینامده یانان اؤتلار سنینگ شفاعتلی سؤزلرینگدن تسلی تاپدی . سن منینگ جانیم , یاقین سیرداشیم سن . من سنینگ بو یافشی لیخینگ هیچ وقت اؤنیتمان . فدایم ایکی میزی هم مقصد مرادیمیزا یتیرسین . هر بنده اؤز آرزولیس بیلن وصال تاپسین دیپ آقبا بیلن دردنیشیپ اؤتوردی . گونلرده بیرگون شاه عباس شاصمنی شاولید دین قوشین سرکرده سینا برمگی یوره گینه دودی . اول قیزیم شاولیدی اؤزونه قبول اتسین دیپ شاصنمه آدم ایبردی . شاعباسنگ ایبرن آدمی بارپ بو فبری شاصنمه آتدی شاصنمه اگر دا من شاولید گرک بولسا اول یدی آیلاب گیجه گوندیز طوی اتسین دیدی . شاصمنینگ بو سؤزی آیتماقدان مقصدی اونونگ کونگولینه شیله فکر گلدی غریب بیلن ادن یدی یل وعدامدن ینه یدی آی قالپ دیر یدی آی ادیلک طوینگ داباراسی یدی یلیق یولا بارپ یتر . اگر غریب دیری بولسا بو طویونگ دا بارسی اشیدیپ گلر دیدی شاولید شاصمنینگ بو تکلیفینی قبول ادپ یدی آی طوی برماگه راضی بولدی . طوی باشلاندى دیاربکرینگ اولی کیچی سازیندا گوینده سی جمع بولوپ شاصمنینگ کوشگی نینگ تورگینه قوش باسیب یاتردی . طوی تماشا ساز صمیت باشلاندى گونلرده بیرگون دانک مالتیندا شاصنمه اوقی دان او یاندی اول شاولید بیرنیچه آیدان باری طوی توتوپ یور هانی مونینگ مهلتی دولماغینا نیچه وقت قالپ دیر؟ دیپ مساب ادپ گوردی گؤرسه سانلغیما گون قالپیدیر . شاصنمه مونگا بیطاقت بولوپ کوشکینگ اوستونه یتدی . توره گینه سراتدی کوشکینگ همه طرفینده آدملا یاتیر سمرشمالی اؤسیاردی . شاصنمه غریبینگ یولونا قاراب بیرغزل آتدی :

اۋسىپ اۋتېپ گىدن ســــــــــــــ مرشمالى
منىنگ عرضيم سواريارا دىگە ى سن
برق اورىپ آپــــــــــــــ يلان تازه گلزارى
فزان اوروپ دۇندى فارا دىگە ى سن

داغلارنىڭ باشــــــــــــــ ينى آلېپ دىردۇمان
يالانچى دونيا دە ســــــــــــــ اغ بولسا آمان
ياقاسى دۇمــــــــــــــ الى ابروسى كمال
منىنگ آغــــــــــــــ لاغانىم زارادىگە ى سن

منىنگ يارىم فراھتدا ياتــــــــــــــ يپ دىر
عشقنىڭ اۋدى سونماي جانداڭ اۋتېپ دىر
نە تىكاندىر ېــــــــــــــ گرىمە باتىپ دىر
دۇلېپ دىررــــــــــــــ وركى قانا دىگە ى سن

ايتلر قول اوزاتمىش بوگلســــــــــــــ تانا
گۇرن آدە مىران قالار مســــــــــــــ تانا
غرىب عاشق شــــــــــــــ اصنمى ايستانا
بارسنگ بىر بىرســــــــــــــ وار يازادىگە ى سن

موندان سونگ آقبا اوقى دان اۋياندى گۇرسە يانيدا شاصنم يۇق توره گينه دىنگشركندى شاصنمىنگ آوازي كوشكىنگ اوستوندن
اشيدىلدى ، آقبا توروپ يانينا بارىپ : اى شاصنم قۇيۇۋورى بولوپ يۇرشىنگ عىبىدىر سىنىڭ بو بولوپ يۇرشونكى ناممە لرا اشيدار
دېيىپ اونونگ قولوندا توتوپ آلېپ قايتماقچى بولدى اوندان شاصنم : اى آقبا بومانگا يتىشن آيرالېق دردى نىنگ نامىلى آغىردىغىنى
سن بىلمىرسن سبابى بو دردى چكىان من دىيىپ آقبا قاراب بىر غزل آيتدى :

چكىان من دىيىپ آقبا قاراب بىر غزل آيتدى :
من ســــــــــــــ انگا دىاين اى گل نھال جان
دردىم گۇيچى بولســــــــــــــ ا آغلامىنمى
باغيم فزان اۋرۇپ گلىم ســــــــــــــ وليپ دىر
دردىم گۇيچى بولســــــــــــــ ا آغلامىنمى

بوگون آيراليغ _____ ينگ وقتى يتپ دير
منينگ يورك باغ _____ ريم قانا باتيپ دير
يا بيربيوفاغا _____ ونگول بيتيپ دير
درديم گويچلى بولسا _____ آغلاماينمى

باشيمدا ديرغ _____ قايقى نينگ دۇمانى
يارسالدى باش _____ يمغا آفرزمانى
بيلمن بوگون دوستلار يافش _____ يامانى
درديم گويچلى بولسا _____ آغلاماينمى

من نيلايىن باغريم پارا بول _____ وپ دير
آيراليغينگ دردى ياراس _____ الپ دير
شاصنم ديير بافت _____ يم قارا بولوپ دير
درديم گويچلى بولسا _____ آغلاماينمى

اوندان سونگ آقبا : اى شاصنم منينگ ياريمان آيريلغانيمه اۇن يىل بولوپ دير اما اوندا هم دوست دوشمانا بير كلمه سۇز ديمه
ديم كوپ بى صبر بولما گل , كوشگه بارايلى . سن يارينگى دويشينگدا گۇررسينگ يا من گۇراين . اكرسن گۇرسنگ غريب , من
گۇرسم , ازبر گلر ديدى . اوندان سونگ ايكيىسى كوشگه گليپ , ديش گۇرمك نيت بيلن ياتديلار . شاصنم ياريني دويشينده گۇرمه دى
آقبا ولى ياريني دويشيندا گۇردى . ازبر يل مايانى مونوپ چين چين ملقه كمري بيليندا , توماغالى قوش قولوندا شاصنمينگ
كوشگينينگ اونگينه گليپ دير آقبا بومالى گۇروپ اوقى دان اۇياندى . گۇرسه ديشى اكن . شاصنم هم اوقى دان لۇياندى . آقبا : اى
شاصنم , يارينگى ديشينگده گۇردونگمى ؟ ديدى
شاصنم : يوق ياريمى ديشيمده گۇرمه ديم سن گۇردونگمى ؟ ديدى آقبا : هاها من گۇرديم اول گليپ دير ديدى . شاصنم : اى گل
نهال جان منينگ كونگولوم پريشاندير . گۇرن دويشينگى بيان ات , اشيدين ديدى . عجب بولار دييب , آقبا اۇزگۇرن ديشونى بيربير
بيان اتدى اوندان سونگ شاصنم آقبا كونگول ليك بريپ بيرسۇز آيتدى :

آقبا سانگا بيرنص _____ يمت بره ين
صبرايله _____ يلى ايندى گلرازبرينگ
بوديش _____ ينگ تعبيري بيربيرورايين
ص _____ برايله گيل ايندى گلرازبرينگ

اۇيدىن چىقىپ دال گىردىنىڭ قالدېرما
دوست آغلادىپ دوشمانلارنى گۆلدورمە
بەدىشىنىڭى ھېچ كىشنىڭىگە بىلدېرمە
صبرايىلە گىل ايندى گلر ازبىرىنگ

طلامىغا سانمىپ چىقىل باشىنىڭ
نازايىلە قاراغىل دگرە داشىنىڭ
قربان بولاي سىنىڭ گۆرن دىشىنىڭ
صبرايىلە گىل ايندى گلر ازبىرىنگ

شائىنم دىر بەگۈن قىلدىم مناجات
فدا دان دىلە دىم بەزىمەن مەھت
فدايم بىرۇبار قاضى مەھت
صبرايىلە گىل ايندى گلر ازبىرىنگ

القەمە اوندان سونگ ، شائىنم ايكى سانى كىزىنە يوزلانپ اول طرفدان گىلان يولاقچى گۆرسىڭىز گىلپ مانگا فېر ادىنگ دىدى كىزىلر قاراب اۆتوردىلار . ايندى سۆزى ازبىر فوجە دان اشىدىلىنگ ، ازبىر فوجە فدىمەت كارلرېنى . مال لارېنى بىرناچە گۈن موندان اۆنگ دىر بىكرە اىرېپ دى . ازبىر فوجە نىنگ بىرېل مایە سى باردى ، اول آلتىمىش گۈنلېك يولى اوچ گۈندا آلاردى . آلتىمىش گۈن دولماغا اوچ گۈن قالاندا ، ازبىر فوجە ملب دن چىقدى كروانى نىنگ اىزىندان یتىپ اۆتدى . دىر بىكرىنگ يانېندا بىرېك قىر باردى شول قىرېنگ اۆستۈندان آشېب پىسە دوشدى . كىزىلر اۆنى گۆرۈپ گىلپ شائىنمە فېرېر دىلر . اۆنىڭە ازبىر فوجە يلى يالى بولۇپ كوشگىنگ يانېنا گىلدى . گۆرسە شادىنلېق ، آدملا رېغانىپ دىر . طوى گىدېپ دور . ازبىر فوجە آدملا ازبىر فوجە نىنگ يلى مایە سىنا تماشا ادېپ دور دىلار . شول وقتدا شائىنم اشىدېپ ، آقچا كىزىلر بىلن جەم بولۇپ كوشگىنگ اوستۈنە چىقدى . ازبىر فوجە صنمى گۆرۈپ آدملا قاراب : اى يارانلار مېف كى بو طویدا مېنىڭ قولۇمدا سائىم يوق قولۇم تاياق آلېپ بىرسۆز آیتسام بولمازمى دىدى . آدملا : اى فوجە اونونگ يالى بولسا كوپ يافشى بولار آیت . دىدېلر ازبىر فوجە قولېنا بىرتاياق آلېپ شائىنمىنگ كوشكونىنگ اىشگىندا دورۇپ ، بىرغزل آیتدى :

ملب دن گلمىش بىرېر ایتىرېپ
يارىمىنگ آدېنا گل نىڭ ھال دىرېلر
قايغى غصە بىلن عمروم اۆتورېپ
يارىمىنگ آدېنا گل نھال دىرېلر

چاشگه _____ ممال گلدیم ملب دن موندنا
آلتمیش گونلیک ی _____ ولی آلدیم اوچ گوندنا
یارسؤراغین تاپدیم صنم کوش _____ گوندنا
یاریمینگ آدینا گل _____ هال دییرلر

نیچه ییلدیرقویدوه یارینگ عش _____ قینا
چاشگه ممال گلدیم صنم کوش _____ کونا
رومم تازه بولدی عنبرمش _____ کونا
یاریمینگ آدینا گل _____ هال دییر لر

آلتیندان بزامیش کوش _____ کینی صنم
عرضی مال آیدارا ی _____ هوق آتام انا
یارینی یتیرن سرگزدان ص _____ نم
یاریمینگ آدینا گل _____ هال دییرلر

شاعباس یارما قیزیم دیمیش _____ دییر
صنمینگ کوشکونه گوندانمیش _____ دییر
آقبا گلین دیمک نه یامان ایش _____ دییر
یاریمینگ آدینا گل _____ هال دییرلر

ازبرف _____ وجا دییر بزرگن ایدیم
عمروم فوش گورگن بیرک _____ روان ایدیم
بیریارینگ عش _____ قیندا سرگردان ایدیم
منی _____ نگ هم آدیما ازبرجان دییرلر

شاصنم ازبرفوجادان بوسؤزی اشیدن بادینا کوشکدان دوشوپ غریبی سؤراپ بیرغزل آیتدی ازبرفوجا فوجاب بردی :
شاصنم :

بزرگن لرباش _____ ی گل یوزلی فوجام
گؤرسنگ بیلس _____ نگ غریمدان فبربر
راستنگی سؤزله گیل چین سؤزلی فوجام
گؤرسنگ بیلس _____ نگ غریمدان فبربر

ازبر :

صداقانتگ بولايين گل يـــــــوزلى صنم

صبراده گۆز ســــاغديرگلرغريبينگ

كوپ یری ســــیرادپ گل میشیم منم

صبراده گۆز ســــاغديرگلرغريبينگ

شاصنم :

سۆزله فوجــــاھ اۆزونگ قايدان گلرسن

چهارطرفدان نيمپك فــــبريلرسن

چين سۆزله گيل فــــوجاھ يوقسا اۆلرسن

گۆرسنگ بيلســــنگ غريبيمدان فبربر

ازبر :

قيلمیشــــیم نه بولدى نه ديرگنايم

مســــکنيم اۆزاقدير ملب ديرجايم

دادينگا يتيشــــين قاديرفدايم

صبراده گۆز ســــاغديرگلرغريبينگ

شاصنم :

كيشى نينگ ســــؤدوگى شيله بولارمى

اوال سويوپ ســــونگرا گۆزدن سالارمى

يارينگ شــــيله آغلاديبان قالارمى

گۆرسنگ بيلســــنگ غريبيمدان فبربر

ازبر :

يدى ييلديرهرگــــيز اؤيناپ گۆلن يوق

مندان اۆزگه كيشى ســــيرداش بولان يوق

صنم جان غم چكــــمه غريب اۆلن يوق

صبراده گۆز ســــاغديرگلرغريبينگ

شاصنم :

اوزين اوزين بلند داغلار آشــــديمى

هيرانينگ اؤدونا كويوپ بيشــــديمى

ياكى فلک اۆرۇپ بنده دوشــــدومى

گۆرسنگ بيلســــنگ غريبيمدان فبربر

ازبر :

صنم ســـــــــــــــــ يزینگ بيله قارداش بولالى

غريبينگ ايزيندان ســـــــــــــــــ وراغ سالالى

يارينگى قاوشـــــــــــــــــ وروپ ياريم آلالى

صبراده گؤرســـــــــــــــــ اغديرگلر غريبينگ

شاصنم :

قبول اتسنگ فوجـــــــــــــــــ ام بولالى قارداش

گؤزليمدان آقان قانلـــــــــــــــــ ى دؤلى ياش

ملب شيروان گيتســـــــــــــــــ نگ بولالى يولداش

گؤرسنگ بيلســـــــــــــــــ نگ غريبيمدان فبربر

ازبر :

بيزينگ بيلن گيتســـــــــــــــــ نگ آتانگيز بيلر

ـــــــــــــــــ ام ادر بگلره قوتارماز آلار

بوزه شوم اولومينگ اســـــــــــــــــ نادى قالار

صبر اده گؤرســـــــــــــــــ اغديرگلر غريبينگ

شاصنم :

مينيگ صـــــــــــــــــ يرادره يوقدور قاراريم

سؤيميشم بير يارى يوق ناميـــــــــــــــــ س عاريم

يارادان بيرى باربولســـــــــــــــــ ون پناهيم

گؤرسنگ بيلســـــــــــــــــ نگ غريبيمدان فبربر

ازبر :

مســـــــــــــــــ كنيه ملب دير آديميز ازبر

اول تورور ممدجـــــــــــــــــ هانا سرور

غريب اوچين آقـــــــــــــــــ جا گل ينى نذربر

صبراده گؤرســـــــــــــــــ اغديرگلر غريبينگ

شاصنم

فوجا (ممينگ گل ســـــــــــــــــ ين شاصنم قيزا

تاك قالپ آقـــــــــــــــــ جاني برمنم سيزه

آقجا ديسنگ گتير غـــــــــــــــــ رييم بيزه

گؤرسنگ بيلســـــــــــــــــ نگ غريبيمدان فبربر

فوجا بارسانگ يالانچى نىنگ يانينا
ياناراۋتلارسى الخىن اونونگ جانينا
اۋتوزايكى گون قالدى تۇيىنگ شىانينا
بارسانگ سلام دىگىل گلسىن غريبىم

آتام انام قاولادىلارگىت _____ مە دىم
آق يوزومە پردە لريم توت _____ مە دىم
شاۋلىدى ھرگىزق _____ بول اتمە دىم
بارسانگ سلام دىگىل گلسىن غريبىم

يدى يىلدان سى _____ انليجاگون قالىپدیر
ش _____ اوليد تىلمدن وعده آليپدیر
گل يوزوم سارغارپ رنگيم س _____ ۋليپدیر
بارسانگ سلام دىگىل گلسىن غريبىم

يۇرە سە بىلىنرغاش _____ قىنگ ايزى
كۆربولسون يومولسىن رقىيىنگ گۇزى
آدىم شامن _____ مديرشاعباس قىزى
بارسانگ سلام دىگىل گلسىن غريبىم

شامنم بوسۇزى تامم ادندن سونگ ازىرفوجا ملب شىروانا اۋغرادى . آزيوراڭ كوپ يوراڭ, ملب شىروان شىرىنە بارىپ اۋينە دوشدى .
ازىرفوجا غريبى تايماق اوچىن طوى اديپ باشلادى ھەم سازىندا گويندە لرى يغنادى آدملا لۇز ذوقى صفاسى شادلىق لارى بىلن
بولوبرسىن لار . ايندى شۇزى غرىبدان اشىدىلىنگ غريب قارانگى دوشانده بىرىردن شول لۇزونىنگ انە ليگىنىنگ اۋيونە باردى . آھ
پكىپ زارزار آغلاپ اوتوردى . انە ليگى : اى اوغلوھ سانگ نامە بولدى ھمىشە آھ پكىپ آغلاپ يورارسن ؟ سنىنگ اصلا گولوپ اۋىناب
گولانىنگى گۇرمە دىم دىدى. غريب انا جوغاب برمە دى اوندا انە : اى اوغلوھ , غريب جان ازىرفوجا دىين آدم بىر اولى طوى اديارمىش
ھەم آدم شونگا گىديار . سن ھەم طويا بارسانگ كونگولىنگ آچىلار دىدى اول گىمە اوتدى ارته سى غريب ازىرفوجانىنگ طوينا باردى
گۇرسە بىراولى طوى ھركىم اۋز وقتى فوشلىق بىلن مشغول غريب ماراكانىنگ بىريان پتىندا اۋتوردى . ھىچ كىم بىلن اونونگ ايشى
يوق بىروقتدان ازىرفوجانىنگ غريبا گۇزى دوشوپ : اى يگىت طويدا اۋىنارلار , گولرلر سنىنگ ھىچ زاد بىلن ايشىنگ يوق گل بولمە سا
ات دوغراما قاكمك لش دىدى . اوندا غريب : ات دوغراما ككم لشردىم ولى , يونە پىچاقىم يوق دىدى اوندا ازىرفوجا: من پىچاق برىن
دېيىپ شامنمىنگ برن پىچاقىنى ھەم دستمالىنى پىقارىپ غريبىنگ يانيندا قويدى غريب اۋزونىنگ پىچاقى بىلن دستمالىنى تانادى . اما
مونونگ سونگى نامىلى بولوپ پىقارگۇرىلى دىين فكرييلن بىلمزلىگە سالىپ دستمالى بىلنە قىستىرىپ ات دوغراما قا اۋتوردى .

اوندان سونگ ازبرفوجا بيركاسه چاي قويوپ اونگا شاصنمینگ يزوگینی سالیپ كاسانی یوقاری گوتہ ریب شاصنمی سویان آده
بوچایی ایچسین دیپ بلند سس بیلن ایکی اوچ یولاقیغیردی هیچ کیمدن صدا میقمادی دؤردینمی قیغیراندا غریب باریب چایی ایچدی
یوزوک غریبینگ آغزینا گلدی غریب یوزوگی تانادی غریب : شاصنم اولیپ دیر اونی بیلدیرمک اوچین بو یوزوگی پیچاقی هم دسمالی
آقا مانگا ایبراندیر . وادریغا صنم اولدومکا ؟ دیپ آغلا دی : ۲۰۸.۸۱۱۸.۰۰

قوی من زارزار آغلاین
عقل فیالیمی آلدیردی
پادشاهان یتدی ظلم
تازه نهالیم آلدیردی
**

یارینگ قوی بهاریالی
دایما صمبت لی سالی
گل یوزلی طیوطی آغزلی
غـنچه دهانیم آلدیردی
**

زبون بولدی منینگ مالیم
صنم اوچین چیقارمانیم
بودرده یوق دوردرمانیم
قاشی هلالیم آلدیردی
**

بولماز دیر ایندی آمانیم
سریمدان گچدی فیالیم
آریلیپ رومی روانیم
قاشی کمانیم آلدیردی
**

غریب آیدار صنم یاریم
فزانلار اوردی گلزاریم
یورک ده قالدی آرمانیم
آری یتیمنی آلدیردی

ازبرفوجا غیبی نالیشیندان تاناپ : ای غریب آلاما , شاصنم ساغیر دیدی اوندا غریب ازبرفوجادان شاصنمی سوراپ بیرغزل آیتدی .
ازبرفوجا هم اونگا بوغاب بردی :

قربانینگ بـــــــــــــــــولاین گل یوزلی فـــــــــــــــــوجام
سن مینینگ یاریمی سن نیچیک گـــــــــــــــــۇردونگ
هرگـــــــــــــــــۇنیم بیریلدیر گـــــــــــــــــۇندیزیم گیما
سن منـــــــــــــــــینگ یاریمی سن نیچیک گـــــــــــــــــۇردونگ

ازبر

صـــــــــــــــــنم جان دیرلر شـــــــــــــــــاعباس قیزی
من ســـــــــــــــــینگ یارینگی شـــــــــــــــــونداین گۆردوم
غـــــــــــــــــریبیم دیپ مداه گریانہ گـــــــــــــــــۇزی
من ســـــــــــــــــینگ یارینگی شـــــــــــــــــونداین گۆردوم

غریب

ھجریندا قـــــــــــــــــیلار من فغانـــــــــــــــــی زاری
من فســـــــــــــــــتہ دن یـــــــــــــــــوقمی آنینگ فبری
سۆزلہ فوجام گیدسین کـــــــــــــــــونگ ول غباری
سن مینینگ یاریمی سن نیچیک گـــــــــــــــــۇردونگ

ازبر

شاصنم قیز آغـــــــــــــــــلار ســـــــــــــــــواریاریم دیپ
بیر پیچاق گـــــــــــــــــوندردی یادگاریم دیپ
شاولید دن گیزلین ســـــــــــــــــیزنی یاریم دیپ
من ســـــــــــــــــینگ یارینگی شـــــــــــــــــونداین گۆردوم

غریب

شاصـــــــــــــــــنم یکہ می بارمی یـــــــــــــــــۇلداشی؟
سیرینگی بیلدیمی اونـــــــــــــــــونگ ســـــــــــــــــیرداشی؟
یۇغسا قیریلدیمی قـــــــــــــــــومی قارداشـــــــــــــــــی؟
سن مینینگ یاریمی سن نیچیک گـــــــــــــــــۇردونگ

ازبر

شاصنـــــــــــــــــمینگ سن سن داغـــــــــــــــــی ھجرانی
آرزو چہار باغی کـــــــــــــــــۇنگ ول آرمانی
سن سن ســـــــــــــــــۇور یاری یافتـــــــــــــــــی جہانی
من سنینگ یارینگی شـــــــــــــــــونداین گۆردوم

غريب

صنم آق گىپ مى يۇغسى _____ قارالار؟
فنجر آليپ ي _____ ورك باغ _____ ريم پارالار
ايندى مانگا _____ رام _____ بى _____ ۇلدى آرالار
سن مئىنگ ياريمى سن نىچىك گ _____ ۇردونگ

ازبر

صنمه دگىپ دىرعش _____ قىنگ س _____ وداسى
ياردان آيرا دوش _____ يپ ت _____ ۇت _____ وپ درياسى
گىگه نى آل دگىل مس _____ كىن لباسى
من س _____ نىنگ يارىنگى ش _____ ونداين گۇردوم

غريب

پ _____ يقارايديم ايوانينا گ _____ ۇش _____ گينه
باتارايديم عن _____ برينا مئش _____ كينه
سن من _____ يارا دان _____ ينگ عش _____ قينا
سن مئىنگ ياريمى نىچىك گ _____ ۇردونگ

ازبر

هيج ھدرى ي _____ ۇقدور آن _____ ينگ گلىندن
ش _____ رابى غ _____ م ايچر فرقات اليندن
اوج گ _____ ۇنى قال _____ يپ دىر ىدى يىلىندن
من سئىنگ يارىنگى ش _____ ونداين گۇردوم

غريب

صنمىنگ ي _____ ۇلداش _____ ى اول باجىم انم
غريب شامند _____ م دىيپ اۇرتنىپ ياناھ
ف _____ وجاھ يافش _____ ى دانىش سۇزىنگدن قاناھ
سن من _____ يىنگ ياريمى نىچىك گ _____ ۇردونگ؟

ازبر

ازبر قى _____ امتلىق آقاھ بى _____ ول . دىدى
غريبىنگ ايزىندان س _____ ۇراغ سال . دىدى
ياريمى _____ گتيرىپ يارىنگ _____ گ آل . دىدى
من سئىنگ يارىنگى ش _____ ونداين گۇردوم

ايكىسى بوسۇزى تام اتدیلر ازبرفوجا : ای غریب من سنى التیپ اۇز قولوم بیلن قوشیرماغى شاصنمه وعده اتدیم شاصنمه شاولیده برمچى بولوپدیلرلار . شاصنمه یدی آی مهلت آلیپدیر , اول مهلت دان ینه اوچ گونى قالدی . اگرشول مهلت ایچینده یتیشمه سک شاصنمه سنینگ قهلینگدان گیدیار دییپ گورن اشیدنلرینی بیان اتدی ده غریبی آلیپ یولا اۇغراماچى بولدی غریب : ای فوجاه من بو شهرده یدی ییلدان بارى یاشتایارین . بیر ناچه تانیش بیلشیریم بار . من بولیان اۇیوم دنگ دوشلاریم بیلن فوشلاشیپ گله یین سیز بارپ سلطان نوروزه زیارت ادیپ اوتورینگ دییپ پیقیپ گیتدی . غریب قارری انانینگ اۇیونه بارپ انه لیگی هم دنگ دوشلاری بیلن فوشلاشیپ بیرغزل آیتدی :

من گ_____ی_____درمن دیاربکرایلینه
 گیدربولدوم جان ماما جان فوش قالینگ
 بلبلم قونارمن یارین_____گ گله
 گیدربولدوم جان ماما جان فوش قالینگ

بهاربولس_____ینه گلریزلاری
 کولیندن س_____و ایچوقوبه غازلاری
 بیزینگ ایلین_____گ قارقارادیرقیزلاری
 گیدر بولدوم جان ماما جان فوش قالینگ

بیزه موندا اۇتورداش_____لیق قیلانلار
 پریشان مالیم نظر س_____الانلار
 قوم قارداش ایلیم گ_____ونوم بولانلار
 گیدر بولدوم جان ماما جان فوش قالینگ

غریب آیدار رفصت برینگ گ_____یدین
 پرواز ادیپ یاریانید_____نا یتین
 یاریم بیلن ذوقى ص_____فا توتاین
 گیدر بولدوم جان ماما جان فوش قالینگ

غریب بوسوزى تام ادندن سونگ قارری انه اونگا گیتماگه رفصت بردی . غریب قارری نینگ اۇیوندن اۇغراماچى بولوپ دورقا , غریبا کویپن بارى عاشق بولوپ یوران نان بانینگ قیزی گلیپ : ای غریب منى هم اۇزونگ بیلن بیله آلیپ گیت دییپ یالباردی . غریب اول قیزا قاراب بیرغزل آیتدی :

من ســــانگا ديين گل يوزلى نگار
سانگا کونگول برســــم اوند ايار آغلار
آليپ سن صــــبريمي يوقدور قراريم
ســــانگا کونگول برســــم اوند ايار آغلار

عشــــق رسته سى بيلن بيلم باغلاغان
مسرت اؤدى بيلن باغــــريم داغلاغان
يدى ييلدير يولاقــــاراب آغلاغان
سانگا کونگول برســــم اوند ايار آغلار

بوينونگ بوروپ بيزنى ملول قيلــــماغيل
گوزداكى ياشينگى جيمون قيلــــماغيل
اؤزونگ لىلى بيزى مجنون قيلــــماغيل
سانگا مونگول برســــم اوند ايار آغلار

قارا زولفى منى پريشــــان قيلما
عشــــق فنبرى بيلن باغريمى ديلم
گلگيل پشــــمى گريان اولما
سانگا کونگول برســــم اوند ايار آغلار

غريب ديديرلر بين عاشــــق قينگ اؤزودير
جانيم آلمان شــــوم رقيبىنگ سؤزودير
منينگ ياريم شاعباســــينگ قيزى دير
سانگا کونگول برســــم اوند ايار آغلار

بوسؤزدن سونگ غريب اولار بيلن فوشلاشيپ ديار بگره اؤغرادى بير زمان يول يورانلريندن سونگ اونونگ ايزيندان بير قيز آطفى يتيب : اى يگيت نيراک بايارسينگ ديدى غريب : ديار بگره ديب جوب بردى اوند اول آطفى : اى يگيت گل آطه مين ديدى غريب آطه ميندى آطفى غريبى آليپ گيتدى بارىپ شهرينه يتديلر اول آطفى آطدن دوشوپ اويله نمازىنى اؤقاماغا دوردى . غريب اونگا قاراشمان شهره طرف يوزلنيپ گيتدى شول وقت توريزينگ پادشاسى بير قيزدى . غريب کوپانينگ اوغرى بيلن بارىپا پادشانينگ گؤزى غريب دوشدى ده اؤنى توتوپ آليپ گلمگى بو يروق اتدى غريبى توتوپ پادشانينگ يانينا آليپ گلديلر پادشاه : اى يگيت نيره دن گليپ نيرابارىار سينگ؟ کيم سن نامه کارينگ بارى ديب سوادى.

غریب من عاشق آدمیا غریب دیرلر من شاصنم آتلی بیرقیزا عاشق دیرین دیدی پادشاه : ای عاشق بولان آدمینگ مونگ تومنلیک
 آطی گرک سنینگ باشینگ کل , بولشونگ شو سن صفاتینگ بیلن نامیلی عاشق بولارسن ؟
 دییپ غریبینگ اوستونه گولدی اوندان غریب : من اؤزگالره یامان صفاتدا بولسا دا شاصنم منی سؤییر دیدی . اوندان پادشاه قیزی : من
 سانگا بیر یافشی قیز آلپ بره ین سن شویرده قال دیدی اوندان غریب : من شاصنم منی سؤیدوه شوندان باشقا قیزی آلمارین دیدی .
 پادشاه قیزمنی دا آلمارینگ ؟ دیدی غریب : سنی دا آلمارین دیدی ز پادشاه قیز : اگر شاصنم شیله اونگات بولسا اونی بیر تعریف
 ادیپ بر , بیز هم اشیدیلی دیدی . غریبینگ یورگی جوشوب شاصنمی تعریف ادیپ بیرغزل آیتدی :

ایشیگی ایوانلی باغچه لی باغـــــــــــــــــلی
 فوش عجب جایلاری باردیرصنمینگ
 عجب تماشالی هم آق اطـــــــــــــــــاقلی
 بستانلی سیرانی باردیرصنمینگ

بوناتوان پشمیم عشـــــــــــــــــقیندا زاری
 غمزاسی جان آلا شیرین گفتـــــــــــــــــاری
 کونگولیمه فوش یوقا(عجب رفتاری
 طلادان شانه سی باردیرصنمینگ

صنمینگ قایغی ســـــــــــــــــین ویران اتماگه
 باغی بار ســـــــــــــــــاللانپ سیران اتماگه
 کرفیگی جســـــــــــــــــدیم میران اتماگه
 باشیندا(غزاسی باردیرصنمینگ

اؤزی فوش قیلیقلی قولـــــــــــــــــی سازلیدیر
 آغیرلاپین قوشلی توغـــــــــــــــــین بازلیدیر
 باغلی سرموض لی قوبه غـــــــــــــــــازلی دیر
 کولینده صوناسی باردیرصنمینگ

یدی ییلدیرمن یاریمدان جـــــــــــــــــدا من
 باشیم قربان یولیندا فـــــــــــــــــاک پامن
 یدی ییلدان باری کـــــــــــــــــویوپ ادا من
 یوراگیمده داغـــــــــــــــــی باردیرصنمینگ

گۆز لدن گۆزە لینگ کوپ بولار فرمى
يتيش — مزاؤلارا فوبلار ينگ نرمى
آتاسيدير گویا فلگینگ چى — نرمى
پریزاد انه سى باردير ص — نمینگ

گلیپ دیر عاش — قلا رجانان گچماگه
عاشقلا رینگ باطل یول — ون آپماغا
گلگون کاسه قویوپ شراب ایچماگه
طلا دان بناسی باردير ص — مینگ

ماهی تابان ایچره مثلی — ماهی دیر
آی ییلار چکدیگه ش — ونونگ آهی دیر
غریب شاصن — مینگ قبله گاهی دیر
تیلینده ثناسی باردير ص — مینگ

شوسوزدن سونگ پادشاه قیز اونونگ یالی یاری بولان آده اوزگه قیزی سۆیمز : ای غریب باردا شاصنمینگه قاییش . یونه گل من سنی
آده صفتلی یافشی گیندیریپ ایبره بین دیپ غریبا یافشی گییم لر گیندیریپ , یافشی آط هم یاراغ بردی سونگرا بولسا ایندی
شاصنمه مناسب بولدونگ دیپ اونی یولا سالدی . غریب شهردن چقانسونگ , بارزادینی ماتاچلارا پایلاپ ینه دا اولقیسی یالی کونه
اگین اشیکدا یولا اوغرادى بیرزمان یول یورانسونگ های قیز آطلی ایزندان یتپ آطه مین دیدی غریب آطامیندی گۆزنگی یوه
دیدى غریب گۆزونی یومدی گۆزینگى آچ دیدى غریب گۆزونی آچدی آطدن دوش دیدى غریب آطدن دوشمه دی اول ای غریب بیلگیل
من شاهمردان بولورمن یدی ییلدان بارى انانینگ هم اۇيانینگ آغلاى آغلاى گۆزلى كۆر بولندیر . بودولدولینگ آباق آستیندان توپراق
آل , سونگ اونی انانینگ هم اۇيانینگ گۆزلىنه سۇرتسنگ انشاءالله گۆزلى آپیلار دیدى غریب اول توفراقدن آلیپ تورگینه سراتسه
هیچ کیم یوق غریب ینه یولا اوغرادى اۇنگیندن بیرگوچ چیقدى گوپینگ اۇنگیندن بیرباش گلین گلردى غریب اول کلینی شاصنم گه
منگزادپ اۇنگا قاراب بیرغزل آتدی :

دیلبر مستانا یۇریش — ینگ
یۇریش — ینگ یارما منگزار
قابق یۇموپ قاش قاقیش — ینگ
قاقیش — ینگ یارما منگزار

بېلبەم قوناھ باغ _____ لارا

دوزە بېلمەن بو داغ _____ لارا

اۇ داغ _____ لادان بو داغلارا

مېقىش _____ يىنگ يارىما منگزار

زرلېنىڭ ھەريانا دوكتش _____ يىنگ

مېرەن دىك اۇيىناپ بوكتوش _____ يىنگ

مىشىكى غىبىردىك قوقوش _____ يىنگ

قوقوش _____ يىنگ يارىما منگزار

غىمزالى جانا سالىش _____ يىنگ

تەندەن جەنىمى آلىش _____ يىنگ

قاه قاه اۇرۇپ يارگولوش _____ يىنگ

گولوش _____ يىنگ يارىما منگزار

غىرىبى اۇدا ياقىش _____ يىنگ

طلا دان ھىكل داقىش _____ يىنگ

ھەريان ھەريانا باقىش _____ يىنگ

باقىش _____ يىنگ يارىما منگزار

غىرىب سۆزۈنى تەمەھ ادىپ يولۇنا روانە بولدى غىرىب آغشاھ آرا انە سىنىنگ اۋىنە باردى. گۆرسە انە سى بىلەن اۋياسى نىنگ آغلاماقدان
ايكى گۆزى كور بولۇپ دىر غىرىب ايشىكىدن بارىپ السلام علىكەم , اى ماما مەھمان آلامىشىنگ ؟ دىدى ماما سلامىين آلىپ اى بالاھ
بىزىنگ ايكىمىز ھەم كور اونونگ اۋستىنە دا بىرىمىز دول عىال بىرىمىز يتىم قىز بىزىنگ ايپرە زادىمىز يوق اما بوپردە مەھمان
بولماق اوچىن باى آدملا بارىدى اوندا غىرىب: اى ماما مانگا سىنىنگ آش نانىنگ گرى دال مانگا دىنگە اۋىنگدە ياتارغا باى برسنگ
بولار دىدى اوندا غىرىبىنگ اۋياسى : اى انە مىنىنگ آقام غىرىب ھەم بىرىرلردە شونونگ يالى بولۇپ يوراندىر قوى ياتسا ياتسىن , مونگا
دگمە دىدى , انە سى راضى بولدى , غىرىب بوگىمە ياتدى بىرآز وقت دان قولاغىنا طوى شوفونى اشىدىلىپ باشلادى. غىرىبىنگ اوقوسى
قاچىدى . ماما يگىدىنگ اوقوسىنىنگ گلميا نلىغىنى دويۇپ : اى يگىت نامە اوچىن ياتمىارسىنگىز ؟ دىدى اوندا غىرىب : اى ماما
بوشوفونى نامە ؟ دىيىپ سۇرادى . اوندا ماما : اى بالاھ سەن مىنىنگ دردىمى قوزغاما شاعباسىنگ قىزى شاصنىمى شاولىدە برمكىچى
بولۇپ دىيىرلر شاصنىمى دىدى آى مەلت آلىپ دىدى آيدان سونگ شاولىد بارىن دىيىپ دىر بوگون اونونگ اينك سونگقى گونى , دىدى آى
بارى گىمە گوندىز طوى اتدىلر . بوشوفىن شول طوينگ شوفىنى دىردييىپ آغلاماغا باشلادى . اوندا غىرىب : اۋزونگ يالى بولسا مەن ھەم
شول طويى بارسام نامىلى بولارقا دىيىپ سۇرادى ...

ماما : اۆزۈنگ بىل اوغلوھ گىدە سىنگ گىدەپ گۆردىدى اوند غريب ماما مېنىگ دوتارىم يوق سن مانگا بىردوتار تاپىپ بىرىپ بىلمىزىنگ ؟ دىدى اوند ماما : اى اوغلوھ مېنىگ غريب اتلى يالنگىز بىراوغلوھ باردى اول گىدلى بارى شول دوتارا باغرىمى باسىپ يانان يۇرگىمى سوندرر من اۇنى سن آلپ گىتسىنگ دىپ ھنيز سۆزۈنى قوتارمانقا غريبىنگ اۇياسى آسىلغى دوران دوتارى بوورىندن آلپ غريبا اوزاتدى . غريب تازە كرىش داقيپ پالماغا باشلادى شول وقت غريبىنگ انه سى دوتارىنگ پاليشىنى اوغلى غريبىنگ پاليشىنامنگزادىپ زارزار آغلاپ بىرغزل آيتدى :

مىلب شى _____ يرواندان يۇل آشيب
 گلش _____ ينگ اۇغ _____ لوما منگزار
 س _____ رپرده دن موقام كسىب
 پالش _____ ينگ اۇغ _____ لوما منگزار

اوج يوزآلمى _____ شى اللى غايب
 بوغريب جان ياندى ك _____ يۇپ
 ھرس _____ مرلرص _____ نم دىپ
 ناليش _____ ينگ اۇغ _____ لوما منگزار

مىلب شى _____ يروانا بارىبان
 جبرى ج _____ ف _____ لار گۆروبان
 زع _____ ف _____ ران دى سارغارىبان
 سۇلوش _____ ينگ اۇغ _____ لوما منگزار

گۆزۈم يوق يوزۈنگ گ _____ رماگە
 مجال _____ يم قالماز س _____ ورمغا
 قرارىم _____ گى _____ تدى دورماقا
 ب _____ ل _____ وشىنگ اۇغلوما منگزار

ع _____ بادان دىر ج _____ انىم كۇير
 قان آغ _____ لاسام رقىب دۇيار
 س _____ ۇزلىنگى ج _____ انىم سۇير
 يانىش _____ ينگ اۇغ _____ لوما منگزار

سونگرا عبادان غريبا يوزلنپ كوشاگيم شكلى دوتار چالپ بيلر سن , ايندى بير ايكي آغيز سۆز هم آيدپ برديدى غريب يانگى سۆزه باشلانيندا عبادان اونونگ سۆزليشيني اوغلى غريبا منگزا دپ ينه بيرغا آيتدى :

مق اۆزى يترگين ع_____يز مهمانيم

جانما منگزدى ناليش_____ينگ س نينگ

تيز فب_____رينگ بركيل پ يقمازدان جانيم

جانما من_____گزدى سۆزليش ينگ س نينگ

بيربالاه گيديپ دير م_____اليم گيديپير

دۆلتيم گيديپير م_____اليم گيديپير

غريب آدلى مينگ اوغ_____لوه گيديپير

اوغلوما منگزدى تاويش_____ينگ س نينگ

اول باش_____دا مينگ يازيم گيديپير

كول ي_____مدن اؤردگيم غازيم گيديپير

ق_____وينمدان آيريلپ ق_____وزوم گيديپير

قوزيما منگزدى مالش_____ينگ س نينگ

باغ_____لاريم گيديپير باريم گيديپير

بهشتيم فردوس_____يم مويريم گيديپير

ف_____طر دان آيريلپ نريم گيديپير

نريمه منگزدى بوزلاش_____ينگ س نينگ

غريب باران جايا سن ه_____م بارپ سن

اونونگ بيلن سازى صمبت ق_____ورۇپ سن

ياغريب سن يا غ_____ريبي گ_____ورۇپ سن

اوغ_____لوما من_____گزدى ناليش ينگ س نينگ

غ_____ريب گيتدى سلطان باشيم خار اؤلدى

غ_____ريبي گ_____ورماگه گ_____وزوم زار اؤلدى

آغلاماقدان ايكي گ_____وزوم ك_____ور اؤلدى

قوزيما منگزدى سۆزليش_____ينگ س نينگ

عبادان دېير تنده اۋرتىندى جانيم
جسدىم ايچىندە بىلىستفوانيم
غريب اوغلىم دېير تمقيق گمانيم
اوغلوما منگزدى يانيشىنگ سىنىنگ

عبادان سۆزۈنى تامام اندان سونگ غريب : اگر بردانكا من غريبدرين ديسم غريب اكنليگىمى اونگا آيتسام يورگى ياريلپ اولر نامىلى
بولسادا سۆز بيلن باشلايىن دىيپ بيرغزل آيتدى :

ملب دن موندان گلميشم
انه من غريبم غريب
تركى وطن ايله ميشم
انه من غريبم غريب

من چكديم كوپ آهى زارى
جانيم آدى ددى داغى
غريب اوستاد من شاگردى
انه من غريبم غريب

رقىبلارا قايىل بولما
غريب ديسم مايىل بولما
اونونگ اوچىن سايىل بولما
انه من غريبم غريب

تېلى باغلىسام دونيا ده
سور يارىم گيتدى يادا
شاهمردان يتىپ دادا
انه من غريبم غريب

بىزهم چكديم جبرى وفا
هيچ كىمدن گۆرمه ديك وفا
گۆزلىنگه برم شىفا
انه من غريبم غريب

آل چمک گيانميش داغلار
شکفته آپيلميش باغلار
تيليم سايرار ديداه آغلار
انه من غريبيم غريب

غريب قارا داغدان آشيپ
سینه سيناموخ دردقوشوپ
گل يوزونه پرده دوشوپ
انه من غريبيم غريب

غريب عاشق ايپيب جامي
گزدی ملب رومی شامی
گلدی آلا شاصنمی
انه من غريبيم غريب

بوسوزدن سونگ غريبينگ اوياسی گل جمال زار آغلاپ بيرغزل آيتدی :

انه جان ياتيرديم بيراموال گوردوه
ارانلار گلدیلر قاش—يمامينگ
ملال دان بير ميغا آليپ گلدیلر
پرلرين سانچديلار باش—يمامينگ

مونچا يللارچک—ديم آه بيلن زاری
یدی ييلدير گي—تدی بولماز فبري
جانيم آلدی آق—اميزينگ نثاری
عزیزلر گلدیلر قاش—يمامينگ

آليپ ديرگوزلريم ص—بريم قراريم
نيچه يل آقام—ا يتمه دی زاريم
شاصنم ديپ آقام فيش—يم پدريم
سؤدالار ساليپدير باش—يما مينگ

قادیرالله عنایتیم قیلا _____ ماسا

پېغمبر لرش _____ فاعتین قیلماسا

گل جمال دیرر انه آقام بولماسا _____

نه سبیدن گلرقاش _____ یما منینگ

بوسۇزدن سونگ غریب دوتارینی آلیپ گیدمکچی بولدی انه سی اونونگ سینیندان برک یاپیشیپ سن غریبدان باشغا هیچ کیچ بولمارسینگ گیتمه ساقلان دیپ آلیپ قالماقچی بولدی . غریب : ای ماما سن دالی بولدونگمی ؟ هرکیمی گۇرسنگ غریب دیپ سینیندن آسلیپ یۇرسنگ منی گویرر آفری دیپ دوتارینی آلیپ شاصنمینگ طویونا اۇغرادى . بارپاقا یولدا غریبینگ تانیس یگیت لریندن بیردوش گلدی اول یگیت غریبی تاناپ : ای غریب شاعباس قیزینى شاولیده بردی سن اول یره بارما اگر بارسنگ بلکی دا سانگا بیرزبان یتیررلر اوندا غریب:

بالغینگ دیریلیگی سوبیلن دیر من شاصنم دن قالانیمدان سونگ نامه بولانیمده ده بارى بیرنامه اتسه لردا بارپق گوراین دیپ ینه اۇغرابردی شاصنمینگ کوشکینینگ یانیندا بیر مجره ده اولوگیچه پیرایانباردی . غریب اول مجرا باردی گۇرسه بیرقلندر اوتیر غریب اونگا سلام برپ , قلندر اونونگ سلامینی آلدی . ایکسی گوروشدیله . غریب اۇتوروپ قلندردان : ای قلندر سیز هایسی یۇرتدان بولارسینگیز ؟ دیدی اوندا قلندر : من بغداد شهردن بولارمن دیپ غریبا شو واقعه نی آیتدی : بیروقتلار بیر قاری آده بولوپ دیر اول اۇران غریب میش , آرقاسی بیلن اۇدون داشاپ ساتارمیش اول بیرگون چولدا اۇدون کولاپ یۇرکا بیر اولی اۇمچانینگ دویبیدن یدی فوه قیزیل میقان . قاری بو موملارینگ یکه بیرى منینگ بوتین عمروم اوتیانچا ایماگه بولار . بولارینگ همه سینی آلیپ نامه ادین دیپ اۇیلنیپ دورقا ایکی سانى آطلی نینگ گلیانینی گۇرورپ اۇلاری پاغیرامیش . آطلی لارگلیپ موملاری گۇرورپ قاررینی اۇلدورماگی یۇرکلرینه دویپ بیربیرلرینگ یوزلرینه سرادیشیپ دیرلر . قاری بولارینگ فعلی نینگ بوزوقلیغینی آنگلاپ سیز منی اۇلدورسنگیز اۇلدورینگ یونه وصیتم بار شونی عیاللیما قوشورینگ . دینمیش . اوندا اولار : هانی وصیتینگ بیراشیدیلى اگر بیزه زیان سیز بولسا قوشیراس دینلار قاری : قالا دروزه سینه یاقین بیرفرابه دا منینگ عیالیم یاشایندیر.

اول گۇرولی دیر . اونگا آیدینگ بیرفرزندیم بولسا آدینا داد ایکی فرزندیم بولسا بیرینه داد بیرینه بیداد آد قویسون . دینمیش اول آدملا بولیار قوشیرایلی دیپ قاررینی اۇلدورن میشلر . فوملاری آلیپ قاررینی چوقیرا گۇمانمیشلر . گونلرده بیرگون بو آدملارینگ یولی قاری نینگ عیالی نینگ اوستوندن دوشونده سنینگ آدمینگ فلان یرده اۇلوم هالتیندا یاتیرقا شیله وصیت ادیددی دیپ قاررینگ وصیتینی آیدانمیشلار . گونلرده بیرگون اول عیالینگ اکیز پاغاسی : بیر اوغول بیر قیزی بولوپدیر اری نینگ وصیتی بیلن قیزینا داد اوغولنا هم بیداد آد قویانمیش . آیدان ای گچپ بوپاغالار دورت باش یاشلارینا یتن بیرگون شول اولکانینگ پادشاسی قوشون چکیپ بیرینا بارپاقا اول پاغالار قالا دروازاسنینگ یانیندا اویناب یوران اکن . پاغالارینگ انه سی بولسا قوشونینگ گلیانینی گۇرورپ پاغالاریم آط آباغینینگ آستیندا قالماسین دین قورقی بیلن داد او بیداد دیپ اولاری پاغیرانمیش . پادشاه مونی اشیدیپ منینگ عدالتلیق مک سوریان دۇرورمده داد و بیداد ادپ قیغریان کیچ ؟ بارپق اول عیالی آلیپ گلینگ دینمیش عیالی توتوپ پادشانینگ مضورینا آلیپ التمنیشلر پادشاه اول عیالا : بوداد بیداد ادپ قیغرماینگ سبابی نامه ؟ دین . اوندا عیال : پادشاهیم اول منینگ پاغالارمینگ آدلاریدور آدمیم فلان یرده اولمک بولوپ یاتیرقا شونی وصیت ادپ اولنمیش دین . پادشا اول وصیتی سانگا قوشیرن آدمی گۇرسنگ تانارمینگ ؟ دینده عیال پادشاهیم بو وصیتی قوشیرانلارینگ بیرى وزیرینگ ویرى هم وکیلینگ اوغلیدی دین پادشاه اولاری یانینا پاغیریب ای وزیروکیل زاده لار بولان واقعه نی دوغری بیان ادینگ بولماسا ایکینگزینگ هم ...

گۆزىنگىزى چكە رىن اول قاررى آدمى نىرە دە گۆردونگىز ؟ دىيىپ اولارى قىسان وقتىندا اولار؛ پادىشاھى قىبلە عالم بىرنىپە قانىمىزى باخشلاسىنگىز ايشىنگ بولشونى بيان ادلى دىينلر پادىشاھ قانىنگىزى باخشلايدىم آيدىنگ دىين لار واقىقە بولشى يالى بيان ادنلر پادىشاھ اولارا اوچ گون مهلت ايمپىندە يدى فوم قىزلى تاپىپ دول عىالىنگ پاغالارينا قاوشىرماغى مكە ادن . اولار هر ادىپ مسىب ادىپ يدى فوم قىزلى جىلاپ اول پاغالارا برنمىش لر پادىشاھ اول دول عىالى يانىنا چاغىرىپ سىنىنگ قىزىنگ آدى دادلىغا قالىسن ولين اوغونگ آدى بىغداد بولسون دىين . داد آره باران بىغداد بولسا يتىشىپ تووره گىندە دنگ دوش يارانلارى كوپلن گونلردە بىرگون بىر شوغولچى آدە پادىشانىنگ مضمورىنا بارىپ :

اى پادىشاھىم بو اولكە دا بىغداد دىين بىرىگىت دۇراپ اول سىنىنگ بىلن شاھ لىق دعواسىنى اتماكە باش گۆتارىك مىش دىيىپ شوغول لانمىش پادىشاھ مونگا فوم يالى پىشىپ اجلى يتن تلى مېنىنە باقىپ اولار دىينلاريدىر مېنىنگ عدالتلىخىمىنگ ساياسىن دا شىلە درجا يتن دوينكى گداى بوگون مېنىنگ شالىخىما قارشى باش گوتريان بولسا اونگا بوگون پىلى هيچ بىر آدمى ادلمە دىك بىر غضبى گۆركە زرين دىين . پادىشانىنگ بوسۇزونى اول شوغولچى بارىپ بىغداد دا بيان ادنمىش بىغداد مېنىنگ شالىق دعواسى بىلن ايشىم يوق بوياشلىردن هم فېرىم يوق دىيىپ بارقوش غلامىنى آلپ بىرگىمە دە اولكە سنى تاشلاپ پىقىپ گىدنمىش . اول آز يوراپ كوپ يوراپ ديارىكر اولكە سىنە بارانمىش اول اولكە نىنگ پادىشاسىنا شاعباس دىرلرمىش , بىغداد اول اولكە بارىپ شىھردن پىتدە چالامىدار اوى ادىن سونگ اول اولكە نىنگ پادىشاسىنا گۆرنوشە بارىپ اۇزى بىلن اونگا قىمت بها سىلاغلار التىمىش اۇزونىنگ باشىندان گچن ايشلىرى بىرىن بىرىن بيان ادنمىش پادىشاھ اونى اونكات گۆرۈپ اۇزۈنە وزير ادىنىپ آدىنا بولسا مسن وزير آد قويۇپ يانىندا ساقلانمىش . مسن وزير پادىشانىنگ مصلمتى بىلن اۇلىنىپ شىھردە جاى ادىن مىش . پادىشاھ بىلن بو وزيرىنگ بىر بىرىنە مېھرىبانچىلىقى باراھ آرتىپ همىشە بىلە گزىلرمىش . بىلە آو اولاماغىنا پىقارمىشلىر گونلردە بىرگون بولار آو اولاماغى پىقانلارينا هر سى بىر طرفا آوگۆزلە ماگە گىدنلر . مسن وزيرىنگ اونگوندن بىر بوغازجا تاوشان پىقان اول مېنىنگ عىالىم هم گۆزالى دىر بو جانورى دگماين اونى اولاماغى جوماندىر اول آيلانىپ آيلانىپ باشقا آو تاپمان سونگ پادىشانىنگ يانىنا گىلمىش .

پادىشاھ : " اى مسن وزير آو تاپمادىنگى ؟ " دىيىپ سۇراندە مسن وزير اۇزۈنە بوغازجا تاوشاننگ دوشانىنى هم عىالينىنگ گۆزالىدىكى يادىنا دوشوپ اۇنى اولاماغى دوزمانلىگىنى گۆرونگ ادىپ برنمىش . اوندە پادىشاھ اول بوغاز تاوشان مانگا دا دوشدى , اما من هم اۇز عىالىمىنگ گۆوره لى دىگى يادىما دوشوپ اونگا دوزمە دىم ايكىسى يوركداش اكنىك . اونونگ يالى بولسا گل ايكىمىز عھد ادلى اكر مېنىنگ اوغولم سىنىنگ قىزىنگ بولسا قىزىنگى مېنىنگ اوغولمىر , اكر دا سىنىنگ اوغونگ مېنىنگ قىزىم بولسا سىنىنگ اوغونگا برىن دىيىپ عھد ادنمىشلىر . پادىشاھ بو مقدا دىلىندن عھدنامە يازىپ وزيرە برن مىش گونلردە بىرگون پادىشانىنگ قىزى وزيرىنگ هم اوغلى بولان . پادىشاھ قىزىنا شاصنم دىيىپ آد قويان وزير اوغولنا غرىب دىيىپ قويانمىش بو پاغالارھنىز كمالا گلمانكا مسن وزير آرادان پىقانمىش . پادىشاھ بولسا اۇزونىنگ ادن عھدىندان دانىپ غرىبى انە سى هم اوياسى بىلن بىلە شىھردن قاويپ پىقارانمىش . غرىب شاعباسىنگ ظلمىندان شىھر بە شىھر انتاب آفردا ملب شىروانا گىدنمىش . اوندان سونگ شاھ عباس شاصنمى شاولىدە برمكىچى بولوپ يدى آيدان بارى طوى اديارمىش . شونى اشىدىپ بو شىھرە گىلدىم . گوندىزلرىنە شىھردە گدايچىلىق ادىپ گىمە لردە شوپىردە بوليارىن . بىلكى دا غرىب شو يىرلردن تاپىپ اونونگ بىلن بىرگۆرىنگىدش بولسام دىين مقصدىم بار دىدى . اوندە غرىب :

شول غرىب دىينىنگىز من بوليارىن دىدى . بوسۇزدان سونگ ايكىسى تورۇپ قوجا فلاشىب قايتادان گۆرۈشدىلر , اولار دردنشىب بىر آز اوتورانلارينا سونگ شاصنمىنگ طويونا باردىلار غرىب اۇزونىنگ گىلنىنى شاصنمە بيان اتمك اوپىن بىرغزل آيتدى :

قادىرالله يارىم بىلن
يورديگم يرلره گلـديم
مسرتينداقانلار آغـلاب
دۇردىغيم يرلره گلـديم

تيكن آغـلا دييپ بلبلىن
گل يوزلى ساچى سنبلىن
سوارياريمىنگ گل يوزون
گۇردىگيم يرلره گلـديم

بلبل گيديپ دىربوباغـلا
آوازين يتيرايراقـلا
ياريم بىلن آق اطاقـلا
گيرديگيم يرلره گلـديم

ياريم بىلن صـفا توتوپ
مراد مقصـديما يتيپ
آق قولون بوينيما آتـيپ
توردوغيم يرلره گلـديم

غريب عاشق مىران بولوپ
عشق اۇدونا بريان بولوپ
يارقوينىندا گريان بولوپ
يۇردىگيم يرلره گلـديم

بوغزلى اوچىن، غريب يىردون هم مونگ تنگه برديلر شاصنم تفتىنگ اوستونده يدى قات پرده نىنگ ايچىنده اوتوردى ، اول هر سازندا
باشقى گلسه فخربريپ دىنگله ياردى شاصنم بلكى دا بو غريبدير دييپ فكراتدى توروپ اۇزىنى غريبىنگ اوستونه تاشلاماچقى بولدى .
اونىنچا آقبا گليپ شاصنمى ساقلادى بلكى دا بوگنلن غريب دالدير غريب بولسا بىريافشى اگر دا غريب بولمان باشقا بىرى بولوپ
يىقسا مسفره بولارسىنگ قوى اول ينه بيرغزل آيتسىن ينه مونگ تنگه بىلن يىردون توت ديدى غريب ينه مونگ تنگه بىلن يىردون
توتدولار. غريب اۇزونىنگ گلنىنى شاصنمه بيان ادىپ ينه بيرغزل آيتدى :

آقالاردوين گيجه ملب ش _____ هريندان
ممبت ش _____ رابين ايچديم دا گلديم
عيب ايله مانگ بگلرموندا گلدي ديپ
بيريارسوداسينه دوش _____ ديم دا گلديم

ملب دن چيقميش _____ لاه نمازي ارته
كربلا پؤليندان گ _____ چديم گون اورته
بلنده يوگ _____ وُريپ پس يردا يورته
كوپ بيك داغلاردن آش _____ ديم دا گلديم

گون اورتانلارگلديم ق _____ ويولي دوزه
اويله وقتي گلديم س _____ لطان توريزه
آغشاه ش _____ لاه برديلرديا دا بيزه
بيك بيك داغلار آش _____ ديم دا گلديم

اليمي برميش _____ م مردان اليه
سيپرايپ مونميش _____ م دلدل بيلينه
آراسينگ موج اوژان داش _____ غين سيلينه
مضرنجات بردي اوچ _____ ديم دا گلديم

آغشاه چاغی گلديم بندي ف _____ انيما
سريمي برمه ديم باج _____ يم انامه
عش _____ قينگ منجبريني چكيپ سينامه
باش _____ يمدان جانيمدان گچديم دا گلديم

يوزونگی اوُمش _____ اتديم بايراه آينا
قاش _____ ينگي منگرتديم كمان يايئا
باتيپ ارديم ملامت _____ ينگ لايئا
دريا كبي دولوپ داش _____ ديم دا گلديم

آپیمى باغلا ديم نار آغـــــــــــــــــا مينا
بیرکمند تاشلا ديم دار آغـــــــــــــــــا مينا
قربان بولسون باشـــــــــــــــــيم يار آغامينا
تهمت بلاسیندان قاپـــــــــــــــــدیم داگلدیم

اگلسین بوکلســـــــــــــــــین رقیبینگ بیل
دوניה ده کؤربولسون گؤرمه سین گؤزی
قارابولســـــــــــــــــین ایکی دوניה ده یوزی
عشقینگ بلاسیندان پاشـــــــــــــــــدیم دا گلدیم

قربان اولام یارینگ قـــــــــــــــــدی بو یونا
ســـــــــــــــــازیمی آلیبان گیردیم او یونا
غـــــــــــــــــریب عاشق شاصنمینگ تو یونا
مـــــــــــــــــولام قانت بردی اوچدوم دا گلدیم

غریب بوسؤزونی تمام اندن سونگ شاصنمینگ هوشی باشیندن گیدیپ اورکن قوش دک بولوپ زارزار آغلاپ بیرغزل آیتدی :

غریب جان اشیئتگیل منینگ زاریمی
سنینگ گلدیگینگ بيله بیــــــــــــــــلمه دیم
ترک ایله دیم نامیــــــــــــــــس بيله عاریمی
ســــــــــــــــنینگ گلدیگینگ بيله بيلمه دیم

آتام اناهم قاولادیلار گیــــــــــــــــتمه دیم
گل یوزومه پرده لری تــــــــــــــــوتمه دیم
شاولیدی هرگیزقبــــــــــــــــول اتمه دیم
يارسنینگ گلدیگینگ بيله بيلمه دیم

کیمی گلگون گیر کیمــــــــــــــــی لاله لر
دیرمیشلارمنی ســــــــــــــــندن آلارلار
مانگا گل سین ســــــــــــــــانگا گلن بلالر
يارسنینگ گلدیگینگ بيله بيلمه دیم

سنىنگ اوپىن من برىن مــــانىمى
من گىه ين كفن پىچىپ دۆنومى
زىدا آغاتما صنــــم جانىنگى
يارسنىنگ گلدىگىنگى بىلە بىلمە دىم

آيرالىق دردىننن آغــــلاپ اۆلدونگىمى
يا بىرىياراولكە دە ســــايل بولدونگىمى
اوشول گىدىشــــىنگىننن يانگى گلدىنگىمى
يارسنىنگ گلدىگىنگى بىلە بىلمە دىم

شاصنم دىر شاه عباســــىنگ قىزىنا
قان آغلايىپ ياش دولدوردىنگ گۆزومە
قارارىم يوق آغــــلار ارديم اۆزومە
يارســــىنگى گلدىگىنگى بىلە بىلمە دىم

القصه , بوسۇزدن سونگ شاصنم غرىبى تمقىق تانادى. هوشى باشىندان گىدىپ : اى غرىب توت منى دىيىپ تفتىنگ اوستوندىن اۆزۈنى غرىبىنگ اوستونە تاشلادى . غرىب ھم قوباغىنى آچىپ توتدى . ايكىسى قوباقلاشىپ هوشسىز يقىلدىلار. طويدا اوتورانلر دان بىر ناچە سى دولى دوشا قامچىپ گىتدى . قلندر غرىبىنگ يانىنا بارىپ ايكى دونى ايكى مونگ طيلانى ھم دلدىنگ آياق آستىندان آلىنان توپراقى آليپ غرىبىنگ انە سنىنگ اويونە باردى دلدىنگ آياق آستىندان آلىنان توپراقى غرىبىنگ انە سنىنگ گۆزلرنە سۆرتدى اولارىنگ گۆزلىرى آچىلدى . ايكى دونى ھم ايكى مونگ طيلانى غرىبىنگ انە سىنە بردى دا غرىب گلدى گۆزۈنگىز آيدىنگ طويونگىز مبارک بولسون دىيىپ قوتلادى. بولارداكوپدن كوپ شادلىق پيدا بولدى . ايندى فبرى طويدان اشىدىلىنگ . شول طويدا اوتورانلاردان بىرىسى شاصنم بىلن غرىبىنگ بو واقعه سىنى بارىپ شاولىدە فبرىردى شاولىد غىضبە چىقىپ : درمال بارىپ غرىبى اۆلدورىنگ دىيىپ ايكى سانى جلادا بو يروق اتدى جلادارگلىپ , غرىبى اۆلدورمكىچى بولدولار. جماعت غرىبىنگ مق عاشق ليغىنى آيدىپ اونونگ اۆلدوريلمە گىنە يول برمان قالماغال تۆرۈزدىلار . موندان سونگ جلادارلار, غرىبى اۆلدورىپ بىلمان بارىپ بو واقعه نى شاولىدە فبر بردىلر. شاولىد غىضبە چىقىپ كوشگە گلدى. شول مالتدە ازبرفوجا ھم گلىپ يتىشىدى , شاولىد قلىمىنى سىرىپ غرىبا دوپولدى . ازبرفوجا اونونگ اوستونە توپراق سىچىراتدى. اوتوران جماعت غرىبىنگ اۆلدوريلمە گىنە قارشى چىقىپ قالماغال اتدى لر . وغرىبىنگ مق عاشق ديغىنى آيتدى لار . موندان سونگ شاولىد بوينون بوروپ قالدى. بىر آز سالىمدان سونگ غرىب بىلن شاصنم هوشلارنا گلدىلر. اوندان سونگ بو واقعه نىنگ اوستونە شاعباس گلدى. اى غرىب يدى آيدان بارى طوى بردىم سن منىنگ بو طويومى ياسا دوندردىنگ بو ايشى اتماگە منىنگ غىضبىمدان قورقمادىنگىمى ؟ سنى دارا چكسم اۆدلارا كويدورسم نادرىنگ ؟ دىيىپ غىضب لاندى . اوندا ھمە جماعت ىرلى ىردن : اى شاه شاولىد شاصنمى غرىبا باغش اتدى دىدى . شومالتدا شاصنم آتاسىنا يالبارىپ بىرغزل آيتدى :

نمک دبین هر قـ _____ / زاندا قایتادیم
دوشوپ عشقینگ دریا سـ _____ / ینا بویلا دیم
شاهما رکیبی گنج اوستونده اؤینادیم
اؤزوم اوسینمایم _____ / مانگا نیلار

آلغیربازی بار دیرش _____ / نینگ قولوندا
اورکوپ اورکوپ قونار سول وساغیندا
منصورکمین انا المقینگ یـ _____ / ولوندا
آسیلسام زولفوندا دارمانگا _____ / نیلار

قوچ یگیدینگ بولماز ذره آرمـ _____ / انی
مفنتینگ بولماز عهدی پـ _____ / یمانی
بلبلینگ دسـ _____ / تیندا گلینگ درمانی
گلشنده یاتمیشام _____ / فارمانگا نیلار

گیمه لر قان آغلاپ گوندیز قالمیشام
ایچیپ عشقینگ شرابینا قانمیشام
غریب آیدار عشق اؤدونا یانمیشام
صراطدا دوزفدا مار مانگا _____ / نیلار

القصة ، اوندان سونگ شاه عباس ناعلاج قالدی شاصنمی غریبا نکاح قیلیپ بردی لر یدی گیجه گوندیز قایتادان طوی توماشا باشلادی .
غریب بیلن شاصنم کوشکینگ اوستونه چیقپ کونگول لری آراه تاپدی عیش عشرتا مشغول بولدولار . بیرزماندان سونگ ازبرفوجا
کوشکینگ ایشگینی قاقپ : ای شاصنم سیز مرادینگیزا یتدینگیز ایندی آقجانی مانگا برینگ دییپ بیرغزل آیتدی :

شاصنم جان اشیت عرضی مالیمی
هرکیمه اؤزونینگ یاری گرکدیر
مانگا بفس ایله گیل آقبا یاریمـ _____
هرکیمه اؤزونینگ یاری گرکدیر

قیامتلیق سـ _____ / مانگا من آقایدیم
یاریم گتیر یارینـ _____ / گ برین دیدینگ
فدانینگ مقینی اورتاغا قویدونگ
هرکیمه اؤزونینگ یاری گراکدیر

غـرب جانا فبرينگی يتيرديه

رنجی ممنت چکيپ يارينگ گتيرديه

ازبر آيدار فزما تينگی بي تيرديه

هرکيمه اؤزونينگی ياری گرکدير

القصة , شاصنم اوج گيجه گونديز طوی توماشا اديپ آقبانی ازبر فوجا بردی . اولارهم مرادمقصدلارينا يتديلر . اللهی همه مسلمان لاری شولاریالی مقصد مرادينا يترسين آمين يارب العالمين .

کتابينگ سؤنگی

مودرلان "محمد ابراهيم توکل"

PDF تيارلان امين غريب